

NASLOV

Leto XXXIV
Št. 26

8. julij 1982
Murska Sobota,
CENA 10 DIN

VESTNIK

Ko se svojih korenin zavemo . . .

Pomurci (Prekmurci!) znamo držati skupaj. Navada? Ustajeno reklo? Laskanje? Prislovična stvarnost? Vse obenem?

Kakorkoli že, vznemirja in mika, da časovni miselni lok zdajšnjosti spnemo z minulostjo. Nemara kar z 22. novembrom 1924, ko se je krajina tostran Mure pod krono združila s Slovenijo.

Lahko sežemo še dlje, v prevatna dvajseta leta in dni »rdeče republike«, budnice proletariatu Panonije, »velikemu oktobru« odmev in odsev.

Človek z naravno kmečko pametjo, ki se svoj živ dan ni pečal s politiko, si je po prelomu stoletja s Cankarjem zaželel »vezno republiko jugoslovansko«. Kakšna daljnosežna bistrovidnost!

Dosti prej — v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja — se je ljutomerski, bučkovski in okoliški živelj že grel ob »narodnem ognjišču« (čitalnici in besedi) in si — na taboru v Ljutomeru 1868 — za vselej razveljavil zavest slovenstva in slovanstva.

Kot slutnja, da si bo narod pisal sodbo sam, ne frak mu je ne bo in ne talar, se je do pomurskega človeka prikrdalo: Žive naj vsi narodi / ki dan dočakaj hrepene / da koder sonce hodi / ne pod njim sužnja glavě!

Stihom Prešerna v predcenzurni inačici se je z vsem žarom in takorekoč enoglasno — kot gorenjski in štajerski — odzval tudi človek ob Muri.

Bilo je to 18. aprila 1937 na Barličevi kmetiji na Cebinah, kjer si je skrivaj zbrana skupnica komunistov zastavila program, čigar trajnost se letos — kot že 45 let — zgodovinsko potrjuje in osmišlja.

»Ostanki fevdalne družbene ureditve v Prekmurju se gajo še v 20. stoletje in so povzročili zaradi prenaseljenosti in pomanjkanja zemlje, ki je bila še vedno lasti madžarskih fevdalcev, močno izseljevanje prebivalstva v sosednjo Prlekijo. Obratni primeri so bolj redki. S tem se je spajala prekmurska s prleško bitjo, se prilagajala novim pogojem, ki so vzniknili iz značilnih potez prekmurskega in prleškega človeka. Pri vsem tem križanju kulturnih vplivov iz Slovenije, Hrvaške in v veliki meri iz Madžarske, se je razvijalo duševno življenje prekmurskega človeka. Tej razcepjenosti pa je vzrok Mura, ne kot neka geografsko in narodnostno upravičena meja, temveč kot idealno sredstvo tuje politike za raznarodovanje slovenskega življa v preteklosti. Tako je naš časnik sporočal leta 1955.

Mejniki, izročila in sporočila se spletajo in prepletajo. V tridesetih letih te dobe tudi pri nas, kot v vsej Sloveniji, vzkljeje izvirne oblike samooprganiziranja in kulturnoprosvetnega samoupravljanja kmečke mladine na vasi, kar je brez primere v predvojni Jugoslaviji, društva kmečkih fantov in deklet. Leta 1934 izide prva številka Ljudske pravice. Na delavski praznik 1940 se po murskih ravninah že razlega Bilečanka. Prižganih je nešteto plamečnikov revolucije, ki je neizbežno pred vrati. Shodi, demonstracije, oboroženi spopadi . . .

In pričevanja sledijo. Od previharjanja viharjev do spoznane nujnosti (svobode), od obnove in slovesne ustoličitve samoupravljanja in posled. se prvotno zapisano — »znamo držati skupaj« — stalno gradi, krepi in potrjuje. Vzajemnost, solidarnost, pomoč.

Tu, kjer nas je 136 tisoč, na severni tromeji z Avstrijo in Madžarsko — najbolj odprte meje v svetu! — kjer se lomita dva antagonistična blokova svetova, kjer se s širino ravnice, brezbrežne v valovanju, kaže širina človekove, pomurske naravi, tu smo se v teh burnih, neprijaznih časih, primorani zavedati svojih korenin.

Biti zdaj in tu, na trdnih tleh, ozaveščen — zakogarkoli že gre — ene najbolj zavezujočih premis naše današnje in predvsem jutrišnje usode: biti in ostati, kar si, kar moreš in moraš biti — to je spoznanje, ki mu nihče ne uide.

Branko Žunec

OTVORITEV OBRATA LEK V LENDAVI

Z uspešnim delom opravičili naložbo

V pičlem letu dni je v lendavski industrijski coni zrasel obrat higienskih izdelkov, ki je plod skupne naložbe delovne organizacije LEK iz Ljubljane in SOZD ABC Pomurka. Celotna naložba je veljala 292 milijonov dinarjev, obrat meri 8400 kvadratnih metrov, v dveh etažah v njem pa bo delo združevalo 72 delavcev, v poznejši fazi pa še 50 delavcev. S preselitvijo proizvodnje higienskih izdelkov v Lendavo bo TOZD Farmacija v Ljubljani dobila možnost za razširitev svojih proizvodnih zmogljivosti, lendavska občina pa pomemben obrat, ki bo ugodno vplival na prestrukturiranje gospodarstva občine.

Na svečani otvoritvi je bil slavnostni govornik član predsedstva SRS France Popit, ki je novi obrat tudi odprl. V svojem govoru je poudaril prizadevanje delovnih ljudi in kmetov Pomurja po povezovanju z združenim delom Slovenije in Jugoslavije, kar je ob uporabi domačega znanja tudi edina pot za stabilnost gospodarstva. Novi proizvodni obrat v Lendavi bo omilil tudi razmeroma težak položaj na področju zaposlovanja. V svojem raz-

vojnem programu je TOZD Kozmetika, kamor spada tudi obrat v Lendavi, zapisala da bo do leta 1985 podvojila vrednost proizvodnje in pro-

Posebno pozornost bodo namenili izdelkom na osnovi lastnega znanja ter zmanjšanju uvoza ob večji uporabi domačih repromaterialov.

nja. Dobili so jih Vinko Apšner, delovna organizacija LEK in Ladislav Ivanec. Priznanja za dobro opravljeno delo so podelili tudi temeljni

daje izdelkov novega obrata, tretjina proizvodnje pa bo namenjena izvozu predvsem na konvertibilno tržišče. Razvijali bodo tudi višje oblike izvoza in prenos lastnih tehnologij na inozemska tržišča.

Svečanosti v Lendavi so se udeležili tudi vsi delavci delovne organizacije LEK, pripotovali so s posebnim vlakom, številni gostje in domačini. Za prizadevno delo pri gradnji novega obrata pa so podelili tudi občinska prizna-

organizaciji združenega dela Gradbenik Lendava. V kulturnem programu so sodelovali pevski zbor LEK, folklorna skupina iz Lendave, recitatorji in ansambel citrašev iz Genterovec.

Jani D.

Kulturi mesto, ki ji gre

S sobotnim nastopom odličnega orkestra in kvarteta s harmonikami ter mladinskega pevskega zbora iz pobratenege Paračina so se ob pičlem obisku, kateri je označeval večino večerov, v Murski Soboti iz-

tekle tretje poletne kulturne prireditve, ki jih je organizirala občinska zveza kulturnih organizacij.

Sklepna prireditev na grajskem dvorišču na predvečer dneva borca je potekala tudi v

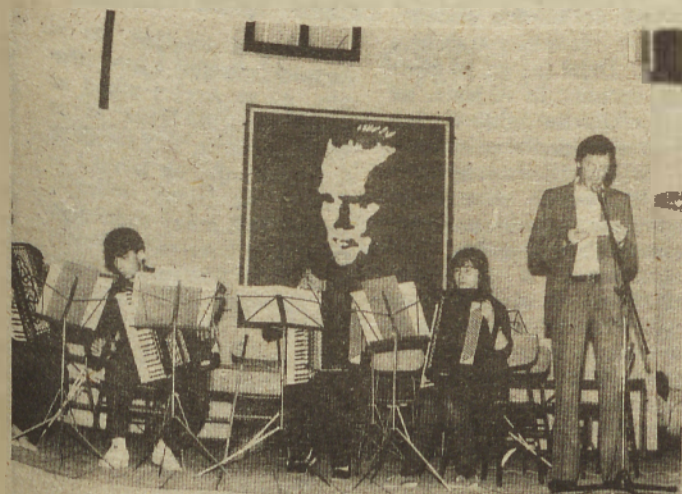
počastitev praznika in ob tej priložnosti je Martin Horvat, predsednik skupščine občine Murska Sobota med drugim dejal:

„V zapletenih družbenoekonomskih in političnih razmerah doma in v svetu smo večkrat preobremenjeni z vprašanji ekonomske narave, oziroma bolje rečeno, našega standarda, z mednarodnimi in drugimi odnosi, pri tem pa se nam rado zgodi, da kultura ne najde ustreznega mesta v naših razmišljanjih, kako prebroditi težave, v katere smo zašli. Kaj radi jo potisnemo ob stran z lažnim argumentom, češ da zdaj ni čas razglabljanju o njenem položaju in razvoju, ko pa imamo opraviti s toliko pomembnejšimi stvarmi. Pa vendar mislim,“ je izpostavil govornik, „da tudi v teh zaostrenih družbenih razmerah moramo dati kulturi mesto, ki

ji gre: še več, morda bolj kot kdajkoli prej, moramo v naša prizadevanja za učvrstitev gospodarstva in političnega sistema vključevati tudi vprašanja kulture.

Kajti kultura v najširšem pomenu ni le ustvarjanje in sprejemanje stvaritev, ki jih običajno štejememo med kulturne dobrine, ampak je še kaj več. Je tudi kultura do dela, do samoupravljanja, je tudi mednarodni in medčloveški odnos. Kulturno osveščen in razgledan človek bo nedvomno lahko več prispeval k reševanju težav, v katerih smo, kot pomalomeščanjeni, v potrošniško ozkost usmerjeni pridobitneži, ki ne bodo nikoli povsem razumeli vseh ekonomskih in političnih razsežnosti večnacionalne, socialistične samoupravne družbe.“

bb, foto: A. Ábrahám

ČUDEŽNA
ANITA

AMD „ŠTEFAN KOVAČ“ Murska Sobota vabi na

MEDNARODNI MOTOKROS V MAČKOVCE NA GORIČKO

NEDELJA 11. julij 1982 ob 14. uri (kategorija 250 ccm) sodelujejo tekmovalci iz Avstrije, ZR Nemčije, Švice, Švedske, ČSSR, Danske in Jugoslavije.

SOBOTA 10. julij 1982 ob 14. uri (kategorija 50 in 125 ccm) republiško prvenstvo
Preživeli boste prijetna popoldneva. Vabljeni!

Posnetek je iz zahodnega dela Bejruta. Izraelski tank zapira cesto, vojaki pa usmerjajo promet. Libanonski premier Safik al Vazan ob tem opozarja, da politične rešitve ne more biti vse dotlej, dokler bo trajala izraelska blokada glavnega libanonskega mesta.

Prizadevanja Kaira in Pariza

Po osnutku francosko-egiptovske resolucije v zvezi z vojno v Libanonu in ki je zadnje dni delala največ preglativ številnim diplomatom v OZN, naj bi varnostni svet naredil dve stvari: prvič, od PLO naj bi terjalo, da preneha delovati kot vojaška sila, in drugič opozoril naj bi, da imajo Palestinci pravico do samoodločbe, k čemur sodi tudi pravica do lastne države. Besedilo te resolucije so sestavili iz že zavrženega francoskega osnutka resolucije in dodatka o palestinskih pravicah. Z vetom

ameriškega delegata so pred kratkim preprečili francoski predlog, s katerim so od Izraela zahtevali, da nekolikanj umakne svojo vojsko od Bejruta, od Palestinec pa, da izroče orožje libanonski vladi. V novem predlogu so to povezali z egiptovsko zahtevo po priznanju palestinskih pravic.

Predlog Egipta in Francije si diplomati v New Yorku razlagajo kot novo potrditev, da bodo „stropni“ Arabci prisiljeni vse odločneje odmikati se od Washingtona. Toda, vendarle malokdo verjame, da se bodo

Američani podpisali pod dokument, ki Palestincem priznava pravico do samoodločbe in ki omogoča, da palestinska osvobodilna organizacija ostaja kot politična sila, čeprav brez kakršnekoli lastne vojaške formacije.

Varnostni svet je tudi pozval Izrael, naj ne preprečuje preskrbe zahodnega Bejruta z živili, zdravili in vodo, saj tako življenjsko ogroža blizu pol milijona prebivalcev tega mesta.

Britanci iščejo krivca

Bitka okrog Falklandskih otokov je v britanskem parlamentu prepustila mesto staremu in srditemu sporu dveh politikov. Edward Heath, nekdanji konservativni premier, je zagrizeno napadel Margaret Thatcher, ki ga je nasledila najprej na položaju vodje torijevcev, potem pa tudi v premierskem fotelju.

Slava starega in izkušenega politika je prišla do polne veljave v spopadu z njegovo mlajšo, toda uspešnejšo tekmico v vladajoči stranki, ki zadnje tedne uživa slavo »falklandske zmagovalke«. Predmet spora je bila falklandska kriza, ta pa ima za Britance in še zlasti za vlado tudi neprijetno stran. Kako je bilo sploh mogoče dovoliti, da se je Britanija zapletla v takšno vojno, da so jo dogodki na Južnem Atlantiku popolnoma presenetili?

Pred tremi meseci, takoj na začetku krize, je vlada pod pritiskom javnosti pristala, da o tem steče temeljita preiskava. Med boji in prizadevanji za ponovno razvite kolonilane zastave na Falklandih, s čimer bi oprali udarec, ki ga je tako dobil britanski »nacionalni ponos«, tega vprašanja ni nihče načentjal, kajti »v imenu Britanije« je bilo nujno vse sile zbrati za dosego edinega cilja. Zdaj, ko je naloga izpolnjena, je tudi to prišlo na dnevni red. Laburistična in druge opozicijske stranke tega niso pozabile v upanju, da bodo ugotovitve preiskave vsaj malo zatemnile sij slave in podporo volilcev, ki jo je s tem pridobila Margaret Thatcher.

»Saj je pravzaprav ona s svojo nepozornostjo in nepripravljenostjo, da bi prebrala jasna znamenja, ki so prihajala iz Buenos Airesa, zakrivila falklandsko krizo. Če bi ta znamenja prebrali, kakor bi bilo treba, Britanija ne bi popolnoma nepripravljena, s komaj 70 vojniki, drugega aprila pričakala vojaško akcijo Argentinec na Falklandih.«

Tako ugotavlja opozicija in vztraja pri preiskavi, ki naj ugotovi odgovornost za to. Tedanji zunanji minister Carrington je častno prevzel svoj delež odgovornosti, takoj odstopil in tako v tem zelo razburjenem času pomiril duhove. Zdaj na svojem posestvu v notranjosti, vsaj začasno daleč od političnega življenja, pričakuje razplet. Ostavko je dal tudi obrambni minister John Nott, vendar ni bila sprejeta. Ugibajo, da ga bodo vendarle odstranili s položaja, če bo treba, da bi tako popolnoma umirili duhove preteklosti.

Medtem je predsednica vlade seveda morala izpolniti svojo obljubo o preiskavi. Ker pa je na oblasti, bo preiskava seveda potekala tako, kakor ona hoče. Preiskali bodo, je sporočila, ne samo to, kako je njena vlada ravnala v falklandskem zapletu, ampak tudi, kako so to vprašanje obravnavale druge vlade, tako laburistične kot konservativne, v zadnjih dvajsetih letih.

globus

JERUZALEM — Okoli 200 demobiliziranih izraelskih vojakov je pred dnevi demonstriralo zoper vojno v Libanonu. Zahtevali so tudi odstop obrambnega ministra. Izrael ima z vojno že preko milijardo dolarjev stroškov.

CIUDAD MEXICO — Na nedeljskih predsedniških volitvah v Mehiki je zmagal 47-letni Miguel de la Madrid, ki je že napovedal decentralizacijo oblasti, na zunanjem področju pa se je izrekel za solidarnost s Kubo. Nikaragvo in s salvadorskimi uporniki.

MADRID — Zaradi množične zastrupitve z »morilskim oljem« je na začetku tega meseca umrlo 322 Spancev, okoli 20 tisoč pa jih je v nevarnosti za zdravje. Ugotovili so, da je dvajset lastnikov družb za predelavo olja mešalo uvoženo industrijsko olje z jedilnim oljem, da bi si tako nagrabili dobiček. Dosej se niso našli učinkovitega zdravila za bolnike, ki so se zastrupili s tem oljem.

BEJRUT — Med 350 tisoč begunci v okoljenem mestu je tudi okrog 100 tisoč otrok. Poroča palestinska časopisna agencija, ki navaja Unicefovi virov. Otroci živijo v katastrofalnih razmerah, brez hrane, zdravil in oblek.

NEW YORK — V vratih newyorškega predstavništva JAT so našli eksplozivno napravo. Uro pozneje je v turistični agenciji Anteja Furlana, Američana jugoslovanskega porekla, eksplodirala bomba, ki je popolnoma uničila poslovne prostore.

ZENEVA — Generalni sekretar OZN Perez de Cuellar bo v okviru svoje evropske turneje obiskal Bern, Amsterdam, Haag, London, Bukarešto in Beograd.

SANTO DOMINGO — Tukaj je umrl predsednik Dominikanske republike Antonio Guzman.

DENAR NIKOMUR NE SMRDI

Sedaj, ko so se v sosedni Avstriji nekako naveličali korupcijskih zgodb v zvezi z gradnjo dunajske bohinjske in stanovanj na Gradščanskem, je eksplodiralo v ZR Nemčiji. Bonsko državno tožilstvo je pred dobrega pol leta ob neki finančni preiskavi v koncernu Flick slučajno našlo na dolge sezname politikov, ki naj bi sprejeli zase ali za svoje stranke podkupnine. Sezname se nanašajo na obdobje od 1974 do

1981 in vsebujejo 40 imen iz vseh štirih zahodnonemških strank, ki so zastopane v parlamentu. Med imeni so Walter Scheel (bivši predsednik republike), Willy Brandt, Helmut Kohl (kandidat opozicijske stranke za kanclerja), Alfred Dregger (eden izmed vplivnih politikov krščanskodemokratske stranke), Franz Josef Strauss (bavarski ministrski predsednik), Josef Ertl (kmetijski minister) in še mnoga

druga. Reakcije prizadetih so različne. Scheel in Brandt sta zaničkala, da bi dobila od koncerna Flick eno samo prebito paro. Brandt je javno izrazil sum, da so Flickovi spretni managerji vse skupaj podtaknili in grozi s tožbo. Helmut Kohl je priznal, da je „od začetka sedemdesetih let dobil od koncerna Flick nekaj tisoč mark,“ ki jih je nakazal svoji stranki. Tudi Dregger je izjavil, da je „verjetno“, da je njegova

stranka dobila nekaj denarja preko njegovega imena.

Priznanje omenjenih dveh politikov je tožilstvu dalo povod, da je zavrnilo trditve o potvorjenih dokumentih, zato se bo preiskava nadaljevala. Govori se tudi, da se bo verjetno krog osumljenih še razširil.

Hamburški „Spiegel“, ki se je o zadevi razpisal, ne izključuje možnosti, da se je tožilstvo dalo povleči za nos z dokumen-

ti, s katerimi so za lusten račun operirali vodilni Flickovi ljudje nasproti notranjim knjigovodskim kontrolam.

Nekateri pravijo, da je vkljub delnemu priznanju dveh politikov vendarle še vse odprto.

Stara resnica, da denar nikomur ne smrdi je zahodnonemško javnost precej razgibala in sedaj je na tožilstvu, da svoje domneve dokaže, na politikih pa, da se „operejo“.

V žarišču dogodkov

KRVAVA STVARNOST

Največje časopisne agencije in najbolj ugledni svetovni dnevniki so pred kratkim objavili po časopisu „Jeune Afrique“ intervju z Nahumom Goldmannom, nekdanjim predsednikom svetovnega židovskega kongresa, ki razgrinja Goldmanove poglede na sedanjo vojno v Libanonu in na „zadevo Izrael.“

Nahum Goldmann v intervjuju pravi, da je Izraela agresija proti Libanonu usodna in da bo za veliko vrsto let oddaljila možnost mira na Blaznem vzhoda. Goldmann je črnogled glede Izraela, če bo ta še nadaljeval politiko sedanjega premiera Beginja, zasnovano na utvar, da je Izrael sposoben trajno se zoperstavljati voljo stotin milijonov Arabcev. Prav močno tudi sumi, da bo Izrael uničil Palestinsko osvobodilno organizacijo (PLO), kar je eden od glavnih ciljev Beginove invazije na Libanon. Goldman tudi meni, da je odgovornost za takšno izraelsko politiko mogoče pripisati tudi ZDA, ki so financirale in oboroževale Izrael ter spodbujale bojevitost določenih izraelskih krogov.

Kdo je pravzaprav Nahum Goldmann in zakaj imajo njegova stališča tolikšno popularnost in odmevnost? Goldman pravzaprav ni re-

Nahum Goldmann

židovski človek in v nobenem smislu ne predstavlja Izraela, pač pa je trideset let bil na

vrhu vsega svetovnega židovstva kot predsednik židovskega kongresa. Sedaj živi umaknjeno, saj ima 87 let. Pomembne so njegove zveze

mu, zadnje čase pa večinoma v ZR Nemčiji. Izdal je avtobiografsko pisanje z naslovom „Državljan brez države“ in leta 1948 je na zasedanju svetovnega židovskega kongresa v Jeruzalemski dvorani „Binyan Haooms“ o ustanovitvi izraelske države izrekel dramatične besede: „Medeni mesec med Izraelom in nežidovskim delom sveta so minili.“ Vse kar se je kasneje dogajalo je bila ena sama potrditev teh besed.

Nahum Goldmann se je rodil na Poljskem in že v mladosti se je preselil v Nemčijo. V Palestino je prišel s prvimi preseljenci. Pripadal je Ben Gurionovemu krogu in že od vsega začetka se je veliko ukvarjal s problemi židovstva. Goldmann v že omenjeni avtobiografski knjigi vidi začetek sedanje drame z nastankom Izraelske države. Nahum smatra, da je za sedanje stanje kriva izraelska arogantnost. Že od vsega začetka bi Izraelci morali priznavati arabsko in palestinsko stvarnost in pravico Palestinec do svoje države, pravi Goldmann. Toda Golda Meir in njeni nasledniki so takšne zamisli zavrnili, predvsem pa še sedaj

vladajoči desni ekstremist Begin. Goldmann je predlagal, da bi teritorij Cisjordanije postavili pod upravo OZN, izvedli plebiscit in tako zagotovili, da bi se Palestinci sami izrekli o samostojni državi ali o federaciji z Jordanom.

V neki zadevi pa se je Goldmann vseeno ušel. Leta 1979 je po zahodnonemški televiziji govoril, da veselil prej ali slej morata posredovati v izraelsko-arabskem sporu. Dejal je, da je glede tega optimist in verjame, da bo „mir prišel kljub Beginu ali brez njega,“ ker svet hoče, da se ta spor, dolg trideset let, konča. Izraelci in Arabci se morajo pomiriti. Danes izgleda drugače.

Goldmann si je veliko prizadeval, da bi sprti strani pomirili. Ni mu uspelo, da bi navezal stike z nekdanjim egiptovskim predsednikom Naserom. Pravi, da mu je to preprečila tedanja izraelska predsednica Golda Meir. Goldmann je visoko cenil predsednika Tita. Preprečil so mu tudi, da bi se zblížal z vodjem palestinske osvobodilne organizacije Jaserjem Arafatom. Veliko je Goldmann občeval z Willyjem Brandtom in avstrijskim kanclerjem Kreiskim. Vplival je nanju, da naj bi se bolj neposredno vključila v pravilno razrešitev bližnjevzhodne krize.

Nahum Goldmann, brez dlake na jeziku govori o nekakšni Izraelski obsedenosti, ki so se je nalezili predvsem tisti, ki so na vodilnih položajih. Ta obsedenost je po Goldmannovem v neznanju do Arabcev oziroma v tem, da Arabci pod nobenimi pogoji ne bodo priznali obstoja in varnosti Izraela. Iz te „obsedenosti“ izvira občutek ogroženosti, iz tega pa napadalnost in ekspanzija.

„Buo bi tragično, če bi Izraelci vztrajali v prepričanju, da se Arabci nikoli ne bodo pomirili. Tisti, ki so Izrael ustvarili, so naredili to iz prepričanja, da Izraelci in Arabci ne samo morajo, temveč tudi lahko sodelujejo za skupne interese, pri čemer so še kako pomembni izraelska dinamizem in velikanski finančni in gospodarski potencial Arabcev. Hitro bi se tako Bliznji vzhod lahko razvil v novi cvetoči center civilizacije, kot je to že bil v davni,“ je dejal Nahum Goldmann.

Resnica je, da Bliznji vzhod nikoli ni bil od t. Goldmannove vizije bodočnosti bolj oddaljen kot je to prav danes. Zato je danes toliko bolj potrebno, da Goldman opozarja in obtožuje Izrael in Zide po vsem svetu, da kaže na katastrofo proti kateri neizbržno drvi današnji Izrael.

LJUTOMER — V torek se je v Ljutomeru sestal izvršni svet SO. Večino gradiv, ki so jih pripravili za to sejo, so člani IS s pripombami sprejeli. Poudarki na torkovi seji, pa so bili dani zdravstvu in sodstvu, saj so bile informacije s tega področja za delo v preteklem letu obsežne. Največjo skrb pa je izvršni svet namenil problematiki preskrbe, s premogom v občini Ljutomer, ki ga bo, kot kaže, letos primanjkovalo. Stanje je kritično, saj dobavitelj v vedno večji meri dobavo „črnega zlata“, omejujejo in zahtevajo sovlaganja, večje marže ipd. Izvršni svet bo spremljal dobavo, pri ukrepih pa je na žalost omejen.

MURSKA SOBOTA — Na nedavni seji izvršnega sveta skupščine občine so sprejeli tudi dva pomembna odredbi, ki urejeta vprašanje družbene kontrole cen, kar bo v mnogočem olajšalo delo občinski skupnosti za cene. Gre za odredbo o pošiljanju cenikov za posamezne proizvode in storitve občinski skupnosti za cene v potrditev in za odredbo o oblikovanju prodajnih cen v prometu blaga na debelo in drobno. Hkrati so dali soglasje k pravilniku o Knjigovodstvu za delovne skupnosti in upravne organe skupščine občine. M. J.

LJUTOMER — V sredo so se sestali delegati vseh treh zborov SO Ljutomer. Osrednje teme delegatskih razprav so bile: zdravstvo, sodstvo in delo postaje milice. Nekoliko pozno pa so sprejeli analizo o rezultatih gospodarjenja v prvih treh mesecih letošnjega leta. Seznanili so se tudi s stabilizacijskimi ukrepi, ki so jih pričele izvajati družbenopolitične organizacije, seveda skupno s posameznimi OZD v občini Ljutomer. Delegati so v celoti podprli predloge ukrepov, ki so jih pripravili za omilitev gospodarskega položaja v občini.

LENDAVA — Na seji sveta za kmetijstvo pri predsedstvu občinske konference SZDL in odbora za intenzivno rastlinsko proizvodnjo pri izvršnem svetu skupščine občine so se pogovarjali o metodologiji cenitve škode ob elementarnih nesrečah v kmetijstvu ter o pripravah na letošnjo žetev. V lendaški občini je na voljo 75 kombajnov, ki bodo poželi kakih 4000 ha pšeničnih polj. Gorivo je zagotovljeno, kmetijska zadruga pa je poskrbela za nemoten odkup pšenice v vseh svojih temeljnih združnih organizacijah. Če bo torej vreme ugodno, z žetvijo ne bi smelo biti težav.

do tedna

Bolj razumljivi kongresni dokumenti mladih

Člani medobčinskega sveta zveze socialistične mladine za Pomurje so se na seji v Murški Soboti, ki so se je udeležili tudi pomurski delegati za 11. kongres ZSMS, regijski delegati za posamezna področja dela in predstavniki ostalih pomurskih družbenopolitičnih organizacij, opredeljevali do osnutka kongresnih dokumentov. Skoraj iz vseh razprav je izhajalo največ pripomb glede preveč strokovno napisanih programskih usmeritev slovenske mladinske organizacije, ki niso povsem razumljivi za celotno populacijo mlade generacije. Le-te bi morale biti vsebinsko znatno bolj jasno opredeljene, iz celotnega besedila pa tudi ni razbrati, katere uspehe so mladi dosegli v minulem obdobju. Nič namreč ne zasledimo o konkretnih naporih mladih za izboljšanje sedanjih gospodarskih težav, kamor se kot aktivni subjekti nedvomno vključujejo.

Ob obravnavi osnutkov kongresnih dokumentov pa so mladi Pomurci tokrat tudi dokaj kritično in samokritično spregovorili o pomanjkljivo-

stih pri svojem delu. Zato je bilo v razpravi slišati precej mnenj o upravičenosti dodeljevanja štipendij, o položaju mladega delavca in kmete, premajhnem vključevanju mladih komunistov v delo osnovnih mladinskih organizacij, prešibkem informiranju in podobnem. Večji poudarek pa bodo morali dati, kot so dejali na seji medobčinskega sveta zveze socialistične mladine za Pomurje, tudi povezovanju kadrovske politike in usmerjenega izobraževanja, dvojezičnemu šolstvu, idejnopolitičnemu izobraževanju mladih itd.

Med zaključki seje velja vsekakor omeniti odklonilno stališče do variante, po kateri bi pionirje v mladinsko organizacijo sprejemali že v šestem razredu, ampak tako kot doslej — v sedmem razredu osnovne šole. V gradivu za 11. kongres ZSMS naj ostane zapisan kritični odnos do mladega človeka; ne pa tudi tisti del programskih usmeritev, ki neupravičeno naslavlja kritičnost do celotne družbene skupnosti. Milan Jerše

PROBLEMSKA KONFERENCA OO ZK MESOIZDELKI KK GORNJA RADGONA

Težave mesarjev

Gornjeradgonski Mesoizdelki se že dalj časa dajejo s težavami, ki so značilne za celotno slovensko mesno predelovalno industrijo. O teh, ki so lani v tej organizaciji združenega dela botrovali okrog dvesto milijardam dinarjev izgube in so v glavnem posledica disparitet cen in neizvoznega poslovanja, so razpravljali na programski konferenci, ki so se je v razširjenem sestavu udeležili tudi predstavniki občinske organizacije in ostalih struktur in DPO iz kmetijskega kombinata in domače zadruge.

Iz široke in plodne razprave, ki je zajela doslejšnje uspehe, pa tudi nedorečenosti reprovverige in dohodkovnega povezovanja vseh členov v tem nekaj čez 700-članskem delovnem kolektivu (zajema razen Mesoizdelkov še 6 drugih TOZD s področja kmetijstva), je bil poudarjen kvaliteten premik. Za vnaprej pa bo reprovverigo treba postaviti na stroškovne osnove, dohodkovno povezanost pa iz poslovdnih struktur približati vsem delavcem.

Položaj radgonske klavnice bodo poskusili izboljšati s svojimi, notranjimi, ukrepi. In to s selekcijo kupcev in dogovarjanjem z njimi, kar že nakazuje nekatere konkretne rezultate.

Enako pa velja za celoten kombinat, ki bo iskal pota vnaprej v pritagajanjih na domače surovine in tudi v širjenju izvoznega programa, kljub temu, da pa bo, predvsem za rekonstruirano farmo bekonov v Podgradu še vedno velika potreba po uvoznih komponentah. Boljše delovne in poslovne uspehe pa je potrebno, kot je poudaril predsednik kolektivnega poslovdnega organa, iskati predvsem v boljšem in odgovornejšem delu vseh zaposlenih. VP

Stabilizacijska prizadevanja tudi v občini Ljutomer

Z besedo stabilizacija se že dolgo časa srečujemo na vsakem koraku. Občina Ljutomer je kljub zaostrenim gospodarskim razmeram dosegala v Pomurju dokaj zavidljive rezultate, ponekod celo nad republiškim poprečjem. To je razumljivo, saj se v občini bije velika bitka za prehod od manj razvitih med razvite. Kljub temu pa je (vsaj letošnje leto) opazno, da so gospodarska gibanja oziroma njihov vpliv močnejša, kot pa prizadevanja gospodarstvenikov in politikov. S tem problemom so se spoprijeli na najvišjih forumih v občini: ZK, SZDL, ZSS ter v delegatski bazi, ki odloča v zborih SO Ljutomer. Prizadevanja so usmerjena na dve veliki področji: industrijo

in kmetijstvo. Čeprav je industrija dobro razvita, je kmetijstvo še vedno v ospredju.

Pa poglejmo, kakšna prizadevanja so na področju industrije: Poleg splošnih — omejevanje vseh oblik porabe, dvig produktivnosti in ekonomičnosti, povečanje izvoza — so na vseh DPO mnenja, da je potrebno pregledati razmere v občinskem gospodarstvu. To naj bi se nanašalo na: stanje zalog, reprodukcijskih materialov, možnost izvoza (ki je sicer majhen in zajema le manjši del dohodka v občini, v glavnem pa se uvoz pokriva z izvozom). Na podlagi te ocene, ki se izdejuje, pa bodo sledili nadaljnji ukrepi: če bo potrebno prelaganje dopustov, solidarnost-

na pomoč z delom in delovnimi sredstvi med posameznimi OZD, informiranje delavcev o trenutnih gospodarskih gibanjih v OZD in občini. Ob tem lahko povemo tudi to, da so se vsi zavzeli za to, da naj povečajo odgovornost v času dopustov. Dvojno odgovornost: za nemoten gospodarski proces in odgovornost na zunaj. Pri tem pa je vseeno, ali bo to individualni poslovodni organ ali njegov namestnik ali kdo drug.

Precej je bilo govora tudi o investicijski dejavnosti, kar je logično, saj je le-ta v celoti zamrla, ali bolje rečeno, usmerjena je v neproduktivne naložbe: ceste, vaše domove.

Potrebno bo razmišljati tudi o združevanju investicijskih sredstev med posameznimi OZD, to pa velja tudi za krajevne skupnosti.

Drugo področje pa je kmetijstvo. S tem problemom so se ukvarjali predvsem sindikat (že prej pa tudi SZDL in ZK) in njegovi organi. Tudi na tem področju ni nič novega. Razdrobljenost, izgube in še kaj pestijo kmetijstvo v občini. Odgovori na vprašanje o nastalem stanju pa so stari kot je star problem sam. Verjetno bi bilo potrebno v kmetijstvu najprej storiti odločilen korak naprej, saj je to v občini Ljutomer (pa ne samo tu) prioriteta naloga. Reorganizacija, dvig produktivnosti, intenzivnejša kmetijska proizvodnja pa lahko prispevajo k rešitvi teh problemov. Dušan Loparnik

Sindikikalno delo brez predaha

Morda bi se na prvi pogled resda zdelo, da bo aktivnost v poletnih mesecih v murskosoboški občini precej manjša, toda v sindikalni organizaciji ne mislijo tako. Pred kratkim sprejeti operativni načrt dela občinskega sveta zveze sindikatov in njegovih organov za drugo polletje letošnjega leta je namreč poln raznih obveznosti, ki ne dopuščajo karšnega koli predaha. Že v juliju bi naj dokaj poglobljeno razpravljali o dveh pomembnih področjih sindikalne dejavnosti. To sta predlog sprememb dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za obdobje od 1981 do 1982, ki je plod spremenjenih pogojev gospodarjenja, in uresničevanje izhodišč dolgoročnih ukrepov gospodarske stabilizacije, čemur namenjajo stalno pozornost. Naslednji mesec bo na vrsti konkretna obravnava rezultatov gospodarjenja v prvem polletju letošnjega leta in uresničevanje začrtanih nalog v planskih dokumentih. Poleg tega pa bodo pregledali tudi oceno uresničevanja resolucije o družbeno-ekonomskem razvoju murskosoboške občine in spremembe družbenega plana občine za obdobje od 1981 do 1985. Številne naloge pa čakajo

murskosoboški sindikat tudi takoj v začetku jesenske sezone. Septembra bodo namreč obravnavali poročilo, resolucijo in dopolnitve statuta za 10. kongres Zveze sindikatov Slovenije in 9. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije. Hkrati pa bo govor o problematiki zaposlovanja, oceni uresničevanja štipendijske politike in družbenega dogovora o kadrovske politiki v murskosoboški občini. Ustrezno pozornost pa bodo namenili tudi organiziranosti in delovanju samoupravnih interesnih skupnosti s področja materialne proizvodnje ter zakonu o delovnih razmerjih. Za mesec oktober načrtujejo razpravo o dosežkih na področju izpolnjevanja zakona o združenem delu v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih. Tu so še vprašanja samoupravne delavske kontrole, inventivne dejavnosti v občini ter organiziranosti in razvoja malega gospodarstva.

Predzadnji letošnji mesec bo potekal v znamenju obravnave tričetrletnih gospodarskih rezultatov in uresničevanja politike gospodarske stabilizacije, kakor tudi izvajanja dogovora o uresničevanju

družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982. Hkrati pa bodo pregledali uresničevanje referendumskega programa na področju zdravstva in šolstva v murskosoboški občini. Podobno velja tudi za program uresničevanja sklepov 10. kongresa ZSS in 9. kongresa ZSJ. V decembru bodo sindikalni delavci spregovorili o resoluciji o uresničevanju družbenega plana občine za obdobje 1981 — 1985 v letu 1983, o sklepih in stališčih 3.

konference Zveze sindikatov Slovenije, ocenili akcijo „Nič nas ne sme presenetiti“ ter o organiziranosti in delovanju kmetijskih zakonov in vključevanju kmetov v sindikat.

Potemtakem bi lahko trdili, da čaka murskosoboške sindikate v prihodnjem obdobju zares obilica nalog, ki jih bodo lahko uspešno uresničili ob polni angažiranosti sindikalnega članstva v združenem delu.

Milan Jerše

LENDAVA

Letos večji izvoz

V prvih petih mesecih letošnjega leta gospodarstvo ledavske občine beleži večji izvoz kot v enakem obdobju lanskega leta, kar kaže na večja prizadevanja delovnih organizacij za izvoz. Letos je izvoz za 111 odstotkov večji kot v lanskem enakem obdobju, največ pa so izvozili Planika Turnišče, INA Nafta in Gorenji Varstroj TVO. Pri Nafti velja omeniti, da so močno povečali izvoz metanola. Najmanjšo realizacijo letnega plana izvoza so imeli v Elmi in Primatu. Poleg izvoza se je povečala tudi devizna realizacija pri opravljanju investicijskih del v tujini; vrednost realizacije se je potrojila. Vsi omenjeni podatki kažejo, da se uresničuje resolucijsko prizadevanje in predvidevanje o večji izvoznosti usmeritvi občinskega gospodarstva. Pokritost uvoza z izvozom se izboljšuje predvsem zaradi manjših količin uvoza surove nafte.

Jani D.

S SLAVJA NA CANKOVI

Osrednja proslava dneva borca v soboški občini je bila na Cankovi. Tam je bil slavnostni govornik Edo Perhavec, član predsedstva občinske konference SZDL in podpredsednik izvršnega sveta skupščine občine Murska Sobota. med drugim je dejal: „Prav gotovo je, da je pridelovanje hrane ena od pomembnih postavk naše gospodarske stabilizacije. V pridelovanju imamo pri nas velike možnosti razvoja, a vse te danosti, ki jih imamo, moramo znati tudi dovolj dobro izkoristiti. To pa ne bo odvisno samo od velikih ugodnosti, ki jih kaj radi pričakujemo od družbe. To tudi ne bo mogoče samo z nenehnim zviševanjem cen, ki potem potegnejo za sabo zahteve po višjih osebnih dohodkih delavcev in povečanje cen reprodukcijskih

materialov. To bo mogoče doseči z drugačnim razumevanjem časa, v katerem živimo in njegovih potreb, z umnejšo uporabo znanosti, tehnike in nenazadnje tudi z večjo angažiranostjo za samoupravno združevanje dela in sredstev znotraj temeljnih združnih organizacij, ki jih imamo.“

Prav tako pa je govornik ob tej priliki opozoril tudi na aktualno vprašanje bližnje žetve in odprodaje viškov pridelka ter racionalno izkoriščanje površin tako orne zemlje, kot travnatih površin, da bi omejili dokup. Dotaknil pa se je tudi nekaterih regulacijskih del in melioracij, ki so na območju krajevne skupnosti v teku.

Proslava na Cankovi pa je sovpadala tudi z 90-letnico gasilskega društva. Ob visokem jubileju so pripravili pregled

požarnega varstva, zbor in povorko gasilskih enot ter prikazali razvoj gasilstva na filmu. Predsednik društva Ernest Kerec, je poudaril, da je društvo zaživelo predvsem v zadnjih tridesetih letih po vojni, ko je bila ugodnejša materialna osnova tako za kadrovske okrepitve kot nabavo potrebne opreme.

Danes društvo na Cankovi šteje enaintrideset aktivnih članov, deset mladincev in osemnajst pionirjev, med naštetimi

pa so trije častniki in šest podčastnikov. Posebno se veselijo uspehov v zadnjih desetih letih, v katerih so nabavili motorna vozila, intervencijsko vozilo kombi in kombirano vozilo, katero, razpolagajo pa tudi s še uporabno — devetdesetletno ročno motorno brizgalno, s katero so se predvsem v nedeljski gasilski vaji. Se prej pa so zaslužni gasilci prispeli priznanja za dolgoletno delo.

B. Bavčar

ŽEPOVCI

Sto let gasilstva

Ob dnevu borca je gasilsko društvo Žepovci v Apaški dolini proslavilo stoletnico. Že jutraj je bilo občinsko tekmovanje v urjenju pionirjev in pionirk, ki bodo ob elementarnih nesrečah nekoč zamenjali starejše. Njihovo voljo in izurjenost so pohvalili, podelili so družstvena, občinska in republiška odlikovanja, po kulturnem programu, ki so ga pripravili gasilski oktet iz Gornje Radgone, gasilska godba iz Apač in učenci osnovne šole Stogovci, pa so gasilci prevzeli novo vozilo.

Anton Domanjko

V Renkovcih v lendaški občini so v nedeljo, ob dnevu borca, proslavili 50-letnico gasilskega društva in ob bogatem kulturnem programu razvili prapor. Odkrili so tudi spominsko ploščo ustanoviteljem društva.

Foto: Š. Prša

Napori za skladnejši regionalni razvoj

V preteklem srednjeročnem obdobju od 1976 do 1980 so tudi v murskosoboški občini doseženi določeni pozitivni premiki v preseganju razkora z razvitejšimi območji v naši republiki. Nekatera gospodarska gibanja namreč kažejo celo hitrejšo rast od poprečja v SR Sloveniji, kar med drugim dokazuje tudi nominalno večji družbeni proizvod, pa tudi ostali kazalci se dokaj ugodno povečujejo. Tako se je, npr. v zadnjih desetih letih, dvignil delež študentov od 0,66 na 0,88 odstotka v primerjavi z ostalimi predeli republike, število prebivalcev na enega zdravnikarja pa se v tem obdobju zmanjšalo od 2012 na 1674. Zaposlovanje v lanskem letu pa je doseglo 2,5-odstotno rast, kar je tudi hitreje od slovenskega popre-

čja. Hkrati pa so v murskosoboški občini priča ugodnim rezultatom zlasti na področju družbenih dejavnosti, kjer izstopajo šolstvo, otroško varstvo in kultura, in v interesnih skupnostih materialne proizvodnje.

To so med drugim ugotovili v dokaj bogati razpravi na seji izvršnega sveta skupščine občine v Murski Soboti, ko so obravnavali poročilo o uresničevanju nalog in ciljev glede skladnejšega regionalnega razvoja v SR Sloveniji. Poudarili so, da je omejeno gradivo zares dobro pripravljeno, ker je precej konkretno in prikazuje realno stanje v minulem srednjeročnem obdobju, ko so nedvomno dosegli dobre

rezultate pri zmanjševanju razlik med razvitimi in manj razvitimi območji v naši republiki. Po novih kriterijih pa murskosoboško občino več ne uvrščajo med manj razvite občine, čeprav je še vrsta obmejnih krajevnih skupnostih, ki sodijo tja. V letih od 1981 do 1983 je namreč murskosoboška občina dobila status prehodnega obdobja k razvitejšim občinam.

V razpravi pa so opozorili tudi na bolj senčno stran pozitivnih premikov v skladnejšem razvoju, ker so zaostreni pogoji gospodarjenja najbolj prizadeli ravno manj razvite občine. Tudi v murskosoboški občini je opaziti upadanje investicijskih na-

ložb in s tem krčenje materialnih možnosti, pomanjkanje kvalitetnih razvojnih programov pa onemogoča večje izkoriščanje primerjalnih prednosti tega območja. Z ukrepi tekoče ekonomske politike bo treba zagotoviti tudi enakopravnejši položaj kmetijstva in živilske predelave, so menili člani murskosoboškega izvršnega sveta. Zato pa bo treba temeljito razmisliti o olajšavah organizacijam združenega dela z razvitejših območij, ki vlagajo svoja sredstva za hitrejši razvoj manj razvitih občin v naši republiki. S tem pa bomo zagotovili tudi hitrejšo prestrukturiranje murskosoboškega gospodarstva.

Milan Jerše

LEDAVA Kako se uresničuje referendumski program?

Uresničevanje referendumskega programa za investicije v šolstvo in zdravstvo v občini Lendava je te dni predmet razprav v izvršnem svetu, kmalu pa bodo o tem razpravljali tudi delegati občinske skupščine. Da osvežimo spomin na program, ki so ga sprejeli občani na referendumu. Program je zajel adaptacijo osnovne šole v Odrancih, izdelavo študije o racionalnem izkoriščanju šolskega prostora v občini, odplačilo anuitet za šolo v V. Polani in razširitev šolskega prostora v takem obsegu, kot ga nakazuje študija. Za vse našete namene bi bilo potrebno okrog 30 milijonov dinarjev. V letu 1981 in v obdobju do marca letos je bilo za izvedbo programa zbranih 11 milijonov dinarjev. Adaptacija osnovne šole je v teku in čeprav je prislo do časovnega premi-

ka dela, bo pouk lahko nemoteno stekel že jeseni.

Študija o racionalni šolski mreži je končana in o njej so že razpravljali v krajevnih skupnostih. V referendumskem programu na področju zdravstva pa je bila predvidena v tem srednjeročnem obdobju izgradnja zdravstvene postaje v Turnišču. Ta objekt je bil predan namenu ob letošnjem občinskem prazniku celotna vrednost naložbe pa je veljala nekaj več kot 14 milijonov dinarjev, kar je za enkrat več, kot je bilo predvideno. Sredstva za gradnjo tega objekta so zagotovili krajevna skupnost Turnišče, TOZD Planika, občinska zdravstvena skupnost, stanovaljska skupnost, del sredstev pa se je stekel iz občinskega referendumskega programa.

Jani D.

Tudi obresti so del gospodarjenja

Prav gotovo je bila informacija o vplivu obresti in amortizacije na poslovni uspeh gospodarjenja v letu 1981 in prvem trimesečju letos dovolj tehten razlog za širšo obravnavo na seji odbora za razvoj in ekonomsko politiko ter ustvarjanje in delitev dohodka pri medobčinskih gospodarskih zbornicah za Pomurje v Murski Soboti. K temu jih je spodbudil tudi podatek, po katerem je pomursko gospodarstvo v lanskem letu namenilo za obresti za kredite nekaj čez 887,17 milijona dinarjev, v prvem trimesečju letošnjega leta pa se je tak znesek dvignil že za 248,17 milijona dinarjev. V primerjavi z enakim lanskim obdobjem pa gre za 13-odstotno povišanje obresti za kredite, kar predstavlja vsakakor visok delež. Slednji se je najbolj povečal na področju kmetijstva, in sicer znaša 12,5 odstotka, nato pa v industriji 9,8 in trgovini 7 odstotkov. Poseben problem pa je nedvomno znatno povišanje kreditov za obratna sredstva, saj marsikje celo prese-gajo amortizacijo.

Na seji odbora je prišlo do jasnega stališča, da v pogojih pravitnega gospodarjenja ne bi smela obrestna mera in amortizacija predstavljati kakršnegakoli bremena za organizacije združenega dela s področja gospodarstva v Pomurju. Ker se obresti prištevajo v celotni prihodek, je v združenem delu težko ugotoviti njihov dejanski vpliv na gospodarjenje. Hkrati pa je bila obračunana amortizacija po minimalnih stopnjah, ki tudi vpliva na stroške poslovanja, dokaj različna za posamezne gospodarske panoge. Zato so se na odboru zavzeli, da bi SDK pripravila konkretno analizo o gibanju obresti v prvem polletju letošnjega leta v pomurskem gospodarstvu.

V razpravi so se dotaknili tudi analize o pokrivanju potreb po obratnih sredstvih prek bančnih kreditov za leto 1981. Ob vse večjih zahtevah združenega dela do bank in dejstvu, da ima le 40 odstotkov pomurskega gospodarstva v poslovnem skladu razpoložljiva sredstva za kreditiranje, se zavzemajo za selektivnejši pristop. Vsem tistim, ki neredno odplačujejo anuitete, bi naj poslej zavrnili odobritev kreditov.

Razpravljali so tudi o nespoštovanju samoupravnega sporazuma o delitvi dela in razvoju na področju betonskih gradbenih elementov med Konstruktor TOZD Gradbeništvo Pomurje in Konstruktor TOZD Gradbenik Lendava. Zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja, ko ni realnih možnosti za večja investicijska vlaganja v gradbeništvo, so člani odbora sklenili, da morajo najprej opredeliti kompleksen razvoj celotne delovne organizacije in natančno nakazati usmeritve za sleherni tozd, proučiti ustreznost nadaljnjih vlaganj in jih uskladiti z družbenimi kriteriji. Vse dotlej, dokler se sporazumno ne dogovorijo o delitvi dela in ostalem, odbor ne bo mogel upoštevati njihovih zahtevkov.

Milan Jerše

Soboški brigadirji na zvezni akciji

Ob republiški mladinski delovni akciji »Goričko 82«, ki poteka že nekaj časa na manj razvitih in obmejnem območju murskosoboške občine, pa so te dni odpotovali na zvezni akciji tudi mladi brigadirji iz Murske Sobotice. Po zborih brigad, ki so jih imeli prejšnji teden v prostorih murskosoboškega kluba mladih, je 25 brigadirjev, ki skupno s pobrateno občino Paraćin tvorijo mladinsko delovno brigado »Bratstvo in enotnost«, odpotovalo v SR Srbijo. Ti bodo od 4. do

31. julija sodelovali na zvezni mladinski delovni akciji »Beograd 82«.

Okrog 50 brigadirjev mladinske delovne brigade »Stefan Kovac-Marko« pa je v soboto dopoldne odšlo na zvezno mladinsko delovno akcijo »Semberija 82« v Bosno in Hercegovino. Obe brigadi iz murskosoboške občine, ki sta že v lanskem letu poželi nadvse dobre rezultate, pričakuje, da se bosta tudi letos vrnila z najvišjimi priznanji z obeh zveznih mladinskih delovnih akcij.

Milan Jerše

LEDAVA

O poslovanju pravočasno in konkretno

Ko so na zadnji seji izvršnega sveta skupščine občine Lendava razpravljali o poslovnih rezultatih organizacij s področja gospodarstva in negospodarstva, so najprej ugotovili, da rezultati poslovanja prihajajo v razpravo prepočasno, da se torej na razpravah ugotavlja le stanje, to pa nima praktičnega pomena. Člani izvršnega sveta so menili, da bi bilo potrebno o gospodarstvu razpravljati konkretnije za vsako delovno organizacijo, saj poprečni kazalniki čestokrat ne dajo prave podobe gospodarskega položaja. Kje so stabilizacijski in varčevalni načrti zaprti v miznice ali pa se uresničujejo? Tudi to bo potrebno pregledati, zato so v občini že imenovali delovne skupine,

ki bodo obiskale vse delovne organizacije pa tudi samoupravne interesne skupnosti. Potrebno bo sprejeti tudi akcijski program za reševanje posameznih primerov po delovnih organizacijah. Čeprav je splošna ocena uresničevanja stabilizacije za občino zadovoljiva, večja se izvoz, skupna poraba je v mejah dogovora, pa v občini nikakor niso zadovoljni. Prepočasno se uresničujejo dogovori o sanaciji INA Nafta, Varstroja, Mesne industrije. Na seji izvršnega sveta so razpravljali še o nekaterih vprašanih s področja splošnega ljudskega odpora in družbene samozaveščite, ter pregledali poročilo o uresničevanju referendumskega programa v občini za to srednjeročno obdobje. Jani D.

Spodbuda sindikalnemu delu

V okviru priprav na 10. kongres Zveze sindikatov Slovenije in 9. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije, ki bosta letošnje jeseni, je občinski svet zveze sindikatov v Murski Soboti sklical posvet z delegati iz murskosoboške občine. Povejmo, da bo na republiškem kongresu sodelovalo 14 sindikalnih aktivistov, zveznega sindikalnega kongresa pa se bosta udeležila dva delegata iz združenega dela. Na posvetu so se pogovorili o konkretnih aktivnostih delegatov v pripravah na kongresa, zlasti pa o uresničevanju nalog v posameznih osnovnih organizacijah zveze sindikatov, ki so jih jasno opredelili že na nedavnem aktivu predsednikov osnovnih sindikalnih organizacij murskosoboške občine.

Poudarjeno je bilo, da so lahko z dosedanjimi pripravami na 10. kongres ZSS in 9. kongres ZSJ dokaj zadovoljni, saj so se v mnogih delovnih okoljih lotili obravnave najbolj perečih tem. Mnogokje so se tudi odločili za razprave o sklopu doloženih temeljskih področij, kar je pritegnilo pozornost zaposlenih delavcev. Zato bi s takšno aktivnostjo, kot so se dogovorili na posvetu, morali nadaljevati tudi v sedanjem dopustniškem času, kerski spričo aktualnih nalog, zlasti na stabilizacijskem področju gospodarjenja, ne bodo mogli privoščiti predaha. V tem smislu tudi ne bi smele različne akcije, kot so podčrtali v razpravi, pomeniti zgolj ugotavljanja dejanskega stanja, ampak spodbudo za prihodnje delo v sindikalnih vrstah. Seveda izhajajoč iz razmer v lastnem delovnem okolju.

Milan Jerše

mala anketa

PRIDELOVALCI PŠENICE

Te dni, ko ponekod že žanjejo pšenico, vlada neke vrste nervoza. Kako tudi ne, saj je psravilo pridelka, torej žitaric, za kmeta še vedno najpomembnejše delo. To velja zlasti v tem poletju, ko imamo v Pomurju precej več pšeničnih polj kot v zadnjih letih. Naša pokrajina utegne resnično postati žitnica Slovenije. Z letošnjim pridelkom se tej želji in potrebi zelo približujemo, saj bomo Pomurci tokrat zadržugam oziroma Mlinopeku v Murski Soboti in njegovim skladiščem pripeljali toliko pšenice kot lani vsi kmetje v Sloveniji. Kljub temu da bi pridelovalci bili še bolj zadovoljni, ko bi bila cena še višja, pa je na terenu vendarle dokaj ugodno razpoloženje, saj se kmetje zavedajo, da tudi oni morajo prispevati svoj delež k stabilizaciji. Njihov prispevek je v tem, da dajejo čim več tržnih viškov po sprejemljivi ceni.

ŠTEFAN LOVRENČEC, Bogojina: »Pridelovanje pšenice na našem posestvu ni nobena novost. Lani, na primer, smo prodali 5 ton pšenice, letos pa bomo imeli 3 tone tržnih viškov. Lansko jesen smo namreč posejali nekoliko manj pšenice, ker je pač tako naneslo zaradi kolobarjenja. Na jesen bomo pšenico sejali na njivah, kjer je zdaj koruza, in bomo imeli spet nekoliko več pridelka za prodajo prihodnje leto. Sicer pa je moč doseči večje tržne viške ne le s povečevanjem njivskih površin, ampak predvsem s čim višjimi hektarskimi donosi. Če se spomnim nekaj let nazaj, ko še nismo izdatno gnojili in uvajali druge agrotehnične ukrepe, je bil pridelek sila nizek. Zdaj, ko uporabljamo sodobno tehnologijo, pa dosegamo do 5 tisoč kilogramov na hektar.«

ANA ČERNELA Filovci: »Sklenili smo pogodbo, po kateri bomo tokrat zadrugi oddali 1 tona pšenice. S tem pa ni rečeno, da ne bo kak kilogram več. Pšenico smo zasejali na površini 2 hektarjev. Sorta zlata dolina se je izkazala kot zelo dobra. Kaže, da bo dala ogromno zrnja, pa tudi ni polegla, kot se je to dogajalo z nekdanjimi vrstami pšenice, ki so imele dolga stebila, torej veliko slame, klasje pa je bilo siromašno z zrnjem. Seveda pa je treba za doseg visokega pridelka marsikaj postoriti. Posebej bi omenila izdatno redno gnojenje in dognojevanje. Menim, da bi kmetje oddali še več pšenice, če bi lahko kupili krmila po nižji ceni. Mnoge kmetije so namreč usmerjene pretežno v živinorejo.«

ŠTEFAN PINTARIČ, Martjanci: »Lani je bila za vse nas, ki smo sejali pšenico, slaba letina. Mi smo na površini 50 arov pridelali le 8 vreč. Povsem nekaj drugega pa je letos. Pšenica dobro kaže in najbrž se nismo zmotili na naši kmetiji, ko smo sklenili, da tokrat prodamo 3 do 4 tone pšenice. To bodi naš prispevek k čimvečjim zalogam za potrebe naše republike. Mislim, da bi tako morali ravnati tudi drugi kmetovalci, ki so na jesen posejali pšenico, niso pa takrat sklenili pogodb in sedaj še ne vedo, kaj bi. Mi pšenico sejemo vsako leto. Tokrat jo imamo na površini 2 hektarjev. Od novosadske rane in zlate doline pričakujemo obilen pridelek. Kar zadeva ceno, je sedanja garancitirana 13 dinarjev sprejemljiva.«

LUCIJA NEMEŠ, Tešanovci: »Škoda, da mož ni doma, saj bi vam on vedel kaj več povedati o pridelovanju pšenice na njivah našega posestva. Dobro pa vem, da smo na jesen posejali pšenico na poldrugem hektarju in bomo glavnino pridelka prodali. Cena je še kar spodbudna v primerjavi z drugimi pridelki

ali s prirejo mesa pri živalih ali pri molznicah. Tudi naša pšenica lepo kaže in ker smo jeseni njive dobro pripravili, posejali visokorodovito seme, zdaj povsem realno pričakujemo dober pridelek. Prav gotovo bi sejali še več žitaric, ko bi le imeli več zemlje. Ker je 4 in pol hektarja premalo za našo domačijo, kajti stroji bi bili slabo izrabljeni in dohodek z malih površin slab, smo nekaj zemlje najeli. Toda zemljo je na tem območju vse težje dobiti.

EVGEN OBAL, Moravci: »V lanski jeseni smo pšenico zasejali na 2,40 hektarja, 60 arov pa imamo žita. Obvezal sem se, da oddam 2 toni in 300 kilogramov in ker sem mož beseda, bom obljubo seveda držal. To pa toliko bolj, ker sem spoznal, da pri pridelovanju pšenice, sladkorne pese ... ne gre le za moj, ampak tudi splošni družbeni interes. Vem, da je pridelovanje hrane strategija našega razvoja, zlasti pa Pomurja. Veseli me, da smo končno spoznali, da kmetijstva ne smemo pustiti ob strani, sicer bi se odrekli hrani. Brez avta in drugih materialnih dobrin lahko živim, brez hrane pa ne.«

Izjave zabeležil: S. SOBOČAN

ARHAIČNI TONI Z IZVIRA

»Pri Baku (grško-rimski bog vina in radosti — op. pis.), čez državno mejo s sila kakšno kisko in čmerikavo vreme. Pa prav danes. Moča zna kmetom dobro deti, a nama, kje pa! A naj bo, kakor že hoče. Dvigniva sidri in gremo na pot v božjem imenu! Lani po dolini Ledave, letos pač po dolini Ščavnice, kdaj drugič pa kod dru-

god.«

Približno tak je bil — bolj monolog kot dialog — dveh čavnikarskih nadobudnežev, ki sta pred nedavnim vrgla veliki met. Start: dopisništvo Gornja Radgona, točneje izvir potoka Ščavnica, cilj: izliv v Muro pri Razkrižju.

ZAKULISJE ODLOČITVE

Kaj naj bi se iz vsega tega pravzaprav izcimilo? Sopotnik v ladi se je ogreval za nekakšno potopisno reportažo v nadaljevanjih, oni za volanom pa se pridušal, da se utegne sprevreči v burleskno tirado ali v najboljšem primeru v kozerijo. Bomo videli!

»Poglej, poglej, koliko štantov! Le kaj neki je danes?« je vprašujoče vrgel oči po obmejnem mestecu bradati z desne.

»Sejem, Pajo, sejem.« ni mogel zadržati malce posmehljivega in privošljivega heheta golobradi z leve. Hkrati je z roko šaril po »čudežu tehnike« in po nekajsekundnem iskanju odkril pravo glasbeno — se pravi popotno — spremljavo.

Mimogrede: šele dosti kasneje se jima je posvetilo, da sta krenila »v neznanu« na dan svetega Petra in Pavla. To pa sta menda svetnika, na katera se dá zanesti.

Me and Bobby Mc Gee je z značilno hrapavim glasom in nekam omotično stokala Janice Japlin, medtem ko jo je dobrih osem let star štiri kolesnik bistro ubiral proti Apaški dolini.

Prva postaja: Peterka, kajpada. Tam sta si popotnika privezala dušo. Rano je še bilo, vi pa veste, kaj se v tem času najbolj prileže. Naj vam

namignemo? Privoščila sta si tisto, česar je na desetine kil varno spravljene (zaplenjene!) v carinskem skladišču na mednarodnem mejnem prehodu Trate.

Druga postaja: nesojeni »helikopteraš« Peršak. Žal, ostala sta praznih rok. Trkanje po vratih — lesena so in nanje je stogovski posebež za vsak primer z zeleno barvo napisal, da so to vrata — ni rodilo sadu. Nič hudega.

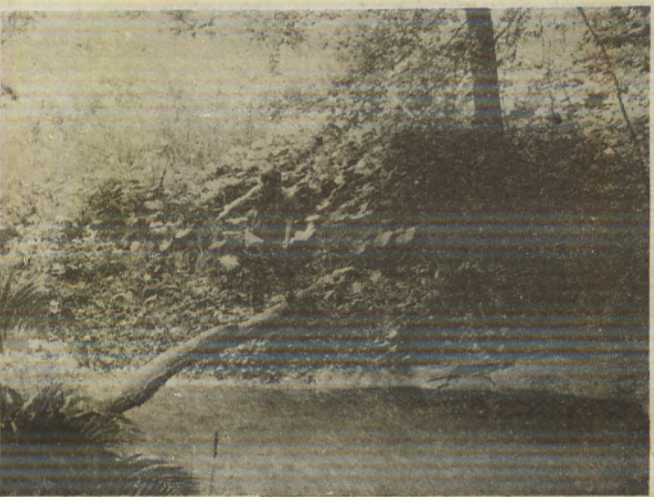
Tretja postaja: Trate ali Cmurek. Menda oboje velja. Dobri dve uri, kolikor sta se tod zadrževala, sta minili kot bi mignil. Klepet s službujočimi na mejnem prehodu je bil prav osvježilen. Posebej v tistem delu, ko jima je bilo dano slišati, v kakšna naivna tveganja se — »razumljivo, da zaradi te nesrečne kave« — podajajo ljudje. Našel se je celo tak, da je kavno zrnje nususl v avtomobilske gume in potlej onim pri prehodu

»Kje izvira potok Ščavnica?« sta morala kar precej krat pobarati. Na trenutke se je slišalo kot tista proslula hamletovska: biti ali ne biti, to je zdaj vprašanje.

Zemljevid — pomislite, celo ta pripomoček sta premogla! — ju je zavedel skorajda do Zgornje Ščavnice, a so ju dobri ljudje spravili nazaj, na pravo pot. Enkrat je bil denimo poštar z mopedom, ki je med živahnim, figurativnim kričanjem dopovedoval, kam zaviti in kje iti.

Lada — tu revica — je vztrajno rohnela in požirala kilometre, da sta jo slednjič onadva v njej parkirala na avtobusnem postajališču nekje v Dražen vrhu. Cesta sicer asfaltirana, toda naokoli gosti šuma. Kaj zdaj?

»Grega v globačo, pa kar bo, bo. Seveda s fotoaparatom in magnetofonom.« je padla odločitev. Rečeno — storjeno.

Takole je na trak lovil arhaične tone pri izviru Ščavnice eden od popotnikov.

V NEDRIH NARAVE

Veje, trnje, koprive, pritično grmovje, vrh vsega pa še blato — bil vam je to križev pot v malem. A je šlo. Sicer ne brez stokanja, pridušanja in bentenja, toda vendarle.

»Se malo, še malo.« sta se korajžila »hostnika«, ki se jima je po težki, kadilski spali poznalo, da sta prej vajena večurnega čemenja na mehkem, kot pa moške boje nizzdol ali navkreber.

Dobrih petnajst minut je trajala »mantrija«, preden se je obrestovala. Toda...

»To, da je izvir?« se je izvilo onemu z magnetofonom, ko je skozi vejevje ugledal navadno miakužo.

»Si mar pričakoval, da je Ščavnica veletok ali kaj?« ga je zafrkljavo »toložil« oni s fotoaparatom.

»No, tega ravno ne, toda...« je nadaljevala »obramba«.

»Kar je, je. Opraviva zdaj, kakor se nama zdi najbolje.« sta se umirila. Kaj hitro ju je namreč prevzela moč nepotvorjene narave, kjer se slišijo zgolj arhaični (prastari) zvoki: ščebet ptic, nenaden hušk splešene gozdne divjadi, šumi v krošnjah drevov in kar je podobnih. Romantika, ni kaj.

Zadržala sta se nekaj minut in se vrnila. O tem, kakšna je bila vrnitev, raje ne poročamo. Vedite le toliko, da sta do lade »priplezala« malone na pol živa, brez sape, a z občutkom zadovoljstva, da sta premagala sebe in principe.

»Zdaj pa le korajžno po dolini Ščavnice.« je kot svečana zaprisega izzvenel poziv.

Popotnika: Branko ŽUNEC Vlado PAVEO

Organizirano na odvih

Glavna tema pogovora v teh dneh je prav gotovo preživljanje letnega odvih. Kje? Kako? S čim ali s kom? To so pogosta vprašanja na ulici, doma in na delu. Nas pa je zanimalo, kako delovne organizacije organizirajo dopuste, si lahko delavci svobodno izberejo čas dopusta, ali samo nekaj dni ali pa jih omejuje, kolektivni dopust. Veliko je primerov, kjer so kolektivni dopusti nujni zaradi dela za tekočim trakom. Ta čas izkoristijo za čiščenje in za popravilo strojev.

Pozanimali smo se pri naših največjih pomurskih tovarnah in obratih, kako so rešili to vprašanje.

V Muri, naši največji proizvajalki in izvoznici so začeli s kolektivnimi dopusti 1. julija. Enako je tudi v obratih Mure v Ljutomeru in Mode v Gornji Radgoni. Zaradi velikih obveznosti do tujih partnerjev bodo končali z dopusti tri dni prej, to je 28. julija. V tem času bodo delale le čistilke in določen čas prikojevalnice.

Zaposleni na Blisku v Murški Soboti bodo večino dopusta izkoristili v juliju, tričetriljudi, ostali pa v avgustu.

V obratu Mariborske tekstilne tovarne imajo organizirane izmenične kolektivne dopuste. Prva je šla na dopust 21. junija, zadnja, tretja, pa se vrača 20. avgusta. V tem času bosta nemoteno delali dve izmeni, ukinjena pa bo nočna. V Imgradu si urejajo dopuste delavci sami v posameznih tozdih. Pred leti so imeli kolektivne dopuste, vendar se jim ni obneslo, saj ne delajo za tekočim trakom, pa tudi poleti ni veliko dela.

Zaradi tekočega traku, za katerem morajo biti vsi delavci, so tudi v obratu Planike v Turnišču prisiljeni, da gredo kolektivno na dopust. Stroje bodo zapustili v času od 23. julija do 10. avgusta.

Pletilstvo v Prosenjakovcih ima prav tako izmenične kolektivne dopuste. Proizvodnja se bo nadaljevala, vendar z zmanjšano zmogljivostjo.

Dopuste v dveh izmenah imajo tudi v Panoniji, in to od 5. julija do 23. avgusta.

Kolektivne dopuste imajo tudi v Elradu v Gornji Radgoni, in sicer od 19. julija do 8. avgusta. Ta čas bodo izkoristili za obnovo.

V Avtoradgoni in Radenski nimajo kolektivnih dopustov, saj jim način proizvodnje tega ne dopušča, pa tudi potrebe po izdelkih obeh tovarn so tako velike, da si ustavitve proizvodnje ali zmanjšane proizvodnje ne morejo privoščiti.

Prav tako nimajo kolektivnih dopustov v DO Slovenijaceste v Murški Soboti in v INA-Nafti Lendava.

V Elmi v Lendavi pa se ukvarjajo s prav posebnimi problemi. Zaradi pomanjkanja materiala morajo izkoristiti vsi 35 odstotkov dopusta v juliju in avgustu. Ker imajo preveč delavcev, pomagajo v KIK-Pomurki, moški pa delajo v nočni izmeni.

Lina Lesna industrija Apače je problem z dopusti rešila že spomladi. Vsak delavec je izpolnil obrazec, kjer si je sam izbral, kdaj bo imel deset dni dopusta, ostalo pa naknadno, kakor bodo dopuščale možnosti.

Bernarda Peček

Dopisujte v Vestnik

Naši kraji in ljudje

Vsak zamujen korak je nazadovanje

V Fokovcih na Goričkem v teh poletnih dneh vstajajo zgodaj, pa ne samo zaradi tistega starega pregovora o rani zlati uri. Delo jih v tej hriboviti gorički vasiči sili k temu. Opravila pri živini, delo na njivah, v nasadih in sadovnjakih, pa še kakšno košarico gob bi rad kdo nabral. Pravijo, da gredo dobro v denar, le nakupovalcev, ki si s cenami konkurirajo, je v goričkih predelih čedalje več.

Gozdne ptice so komaj končale z jutranjo serenado, ko je Franc Sever iz Murške Sobotice ob kratkem počitku sede pregledoval, kaj vse je vtaknil v gobarsko vrečko. Ni bil preveč zadovoljen, ker je bilo tisto jutro v gozdu skoraj več avtomobilov in gobarjev

kot gob. Bolj zaposten in zadovoljen je bil Evgen Počič v zbiralnici mleka v Fokovcih. Kar precej litrov so od jutranje molže prinesli mladi in starejši. Nekateri tudi po deset, pa ne samo iz Fokovcev, ampak tudi od nekaterih kmetij iz Sela. Vsako jutro v sodobni zbiralnici zberejo precej mleka, podobno pa je tudi zvečer. Za primer naj omenim, da so v maju zbrali nekaj nad 20 tisoč litrov, zato je zbiralnica izvrščena med večje in zanesljive.

Pred dvema desetletjema je zadruga v dolini zgradila hlev, vendar se je začelo zatikati. Živine več ni, objekte pa so po preureditvi namenili za perutinarstvo. Ničesar nočejo pustiti v nemar. Za to se, ob dogovarjanjih, posebno zavze-

ma kmetijska zadruga »Panonka«, ki je pokazala precej smisla tudi za nasade. Zares

sodelovanju, zagotovo pa bo v prihodnjem obdobju še več. Lep je pogled na hribe, ki več

Štiri hektare je »Panonka« pripravila za gojenje rdečega in črnega ribeza, pa še nekaj vrst kosmulj je zraven. Zemljišče so ob dozorevanju tudi ogradili.

škoda bi bilo, če bi velike površine prešle v preloge. Na desni strani ceste so se odločili za ribezov nasad. Kar štiri hektare rdečega in črnega ribeza — pa še nekaj kosmulj je zraven — so obdali z mrežno ograjo. Pridetek letos ne bo slab, pravijo: z obiranjem bodo začeli v teh dneh, okrog prodaje pa sploh nimajo problemov, saj se o tem pravočasno dogovarjajo. Čeprav mlad, že letos veliko obeta. Zasajene so različne sorte, ki so na trgu najbolj iskane, ena celo japonska. Dodati je treba, da je »Panonka« posvetila precej pozornosti tudi pogodbenemu

niso zanemarjeni, za vsakogar pa je v posebno zadovoljstvo ta, če iz zemlje izvabi čimveč. Lepo navado so si privzgojili tudi mnogi Fokovčani, ki po končanem delu v službi ne zanemarijo domačih opravil. Teh je, kot je povedal sedanjí predsednik sveta krajevne skupnosti Selo—Fokovci Evgen Jakiša, v vasi 68. Kar precej, če upoštevamo, da v 87 domačijah živi nekaj nad dvesto ljudi in med njimi je vedno več starejših.

Delovnim akcijam vsako leto posvečajo doberšno mero pozornosti. Za razširitev gasilsko-vaškega doma je krajevna

skupnost iz samoprispevka odštela 700 tisoč dinarjev, ob delu in lesu, ki so ga prispevali gasilci in ostali vaščani, pa so svoj delež primaknile tudi ženske. Skrbno zbran denar, ki ga lahko porabile za veselice, izlete, ali kaj podobnega, so prihranile za dokončno ureditev »skupnega doma«. Kar 46.000 dinarjev so prihranile za ta namen. Dom je zdaj dograjen, precej dobro opremljen, dvorana pa je daljša za okrog 50 kvadratnih metrov. Dane so torej vse možnosti za najrazličnejše prireditve, ki so v tem kraju le poredko slabo obiskane. Ob prireditvah velja dodati, da imajo v kraju tudi skrbno urejeno knjižnico, ki se je krajanje ne izogibajo. Prizadevajo pa si, da bi bilo ljubiteljev dobre knjige še več.

Tudi ostale dejavnosti niso ostale ob strani. Na nekaj kot pet kilometrov cest so razširili navozili 180 kvadratnih metrov gramoz, je predal predsednik Evgen Jakiša, tehnični vodja nogometnega kluba »11 plavih Selo—Fokovci«, Štefan Cigič, pa je dodal, da bodo po ureditvi igrišča do jeseni dokončno uredili tudi slačilnice. Zanimajo tekmujejo v tretji občinski ligi, ob delu pa se s treninami trudijo, da bi osvojili še boljše mesto. Niso osamljeni. Ljubiteljev dobrega nogometa je tudi v tem predelu dovolj, tisti, ki so voljni pomagati, pa tudi. Vsak na svoj način.

Nogometaši hočejo napredovati, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, pa niti koraka nazaj.

Janko Stoilnik

Delo na vrtu je za nekatere le hobi za druge pa redno, zdaj poleti, vsakodnevno opravilo. Za lep in urejen vrt pa se je treba precej potruditi. Tako misli tudi Neža Senčar iz Ljutomer. Srečali smo jo na njenem vrtu pri obiranju graha.

Foto: J. Gabor

Tako in podobno je zjutraj in zvečer pred sodobno zbiralnico mleka v Fokovcih. Največ litrov je zbiralec Evgen Počič zabeležil v maju.

kulturna obzorja

(TUDI ODPRTO PISMO) MLADINSKIM SOBOŠKIM KULTURNIM USTVARJALCEM ALI

Filmska vzgoja brez denarja

Na Kulturnih obzorjih (Vestnik št. 25) smo objavili odprto pismo mladinskim soboškim kulturnim ustvarjalcem, ki sta ga v imenu mladinskih kulturnih ustvarjalcev napisala Milan Erjavec in Milivoj Roš. Posredno je prispelo na prvi naslov in ker gre za javno pismo, mu sledi tudi javni odgovor na istem mestu.

Najprej kaže zapisati, da pobuda o izboljšanju programa kina Park v Murski Soboti gotovo ni odveč. Posebej v teh poletnih dneh, ko je spored zares „lahkoten“, točneje prilagojen predvsem tistim kino obiskovalcem, ki zahtevnejših filmov ne sprejemajo. Tako so na programu nekateri komercialni filmi brez umetniške vrednosti.

Seveda se tako spontano postavlja vprašanje — zakaj? (Izjava opravičevanja, po vrstnem redu kot so bili izvršeni tudi predlogi, naj si sledijo pojasnila:

Programski svet ni potrebno oživljati, kajti kar živ je. Posebej tistih pet od njegovih sedmih članov, ki se sestajajo vsaj tromesečno in skušajo reševati tisto, kar se rešiti da. Bore malo sicer navzven, kajti žal ima programski svet (kot je razvidno že iz naslova) le svetovno funkcijo. Toliko v informacijo vsled napačne trditve, da „preokupacija programskega sveta ne sme biti zgolj pridobivanje denarja na račun kulturnega nivoja.“

Programski svet ne razpolaga s sredstvi, niti ne programira finančne politike. Deluje pod okriljem kulturnega centra, katerega ena od enot je tudi kinematografska dejavnost, ki se izključno samofinancira. To pa je tudi poglavitni razlog, zakaj je na sporedu toliko komercialnih (beri: donosnih) filmov. Ni pa opravičila za tako početje. Pojasnilo je potrebno, da je programski svet skušal vplivati in je pred letoma tudi uspel z vnašanjem zahtevnejših filmov. Bila je to nekakšna zasnova kino gledališča, po vzoru koprškega kinematografa, pred Lendavo in kasnejšim razmahom abonmajskih kin predstav tudi v drugih kr krajih. Takrat so bili ob ponedeljkih in točkah na programu filmi umetniške vrednosti, ki pa so imeli porazen obisk. V povprečju dvajset obiskovalcev. Tako je načrt, da bi v enem kinematografu imeli filme za različne okuse (v začetku tedna umetniški film, v sredini manj zahteven in konec tedna gledljivi, spektakularni, odzivni — kratka film z imenom) padel v vodo.

Programski svet se še vedno zavzema za izbor kvalitetnejših filmov, vendar v sedanjih zaostrenih pogojih gospodarjenja, neuspešno, ker se vedno zanaša pri sredstvih. Veliko pa si tudi prizadeva za vzpostavitev slika s pedagoškimi delavci, o čemer priča tudi struktura članstva — kar trije od sedmih članov programskega sveta so pedagogi. Na slednjem področju so bile narejene določene izboljšave, vendar je izbor otroških in mladinskih filmov vedno bolj številno šibak tako v domači kot svetovni filmski produkciji, da ostaja le tovrstna klasika, kar pomeni tudi starejše in tonsko že osiromašene kopije filmov. Vseeno je prav filmska vzgoja tista, kjer si tako ljubitelji filma kot pedagogi lahko podamo roko in zapolnimo praznino, ki očitno nastaja, po posebej odhodu iz šolskih klopi, ko usabnejo še mladi, katerih je med kino obiskovalci največ.

Pobuda za sodelovanje v obliki predlaganega mladinskega programskega sveta kaže podpreti. Morda s pripombo, da ne bi ločevali mladinskega in „ostalega“ programskega sveta, ampak bi lahko sodelovali skupaj, tako, da bi obstoječi programski svet pomladil in tako hosta podpisnika odprtega pisma, dejavna mlada kulturnika, prejela vabilo na prvo prihodnjo sejo programskega sveta in bomo tako skupaj dogovorili, kako in kaj najprej.

O pomoči organizacij združenega dela, ki bi naj sofinancirale kine dejavnost pa le toliko: odprtih rok jih sprejemamo seveda, pa kaj ko je takih, ki potrebujejo sredstva dandanes veliko in so tisti, ki združujejo sredstva, le malo „alergični“. Da prav na zaposlene v neposredni proizvodnji tudi pri programiranju filmov nismo pozabili, pa je dokaz načrtovani Teden jugoslovanskega filma, ki ga bomo predvidoma organizirali od 10. do 17. oktobra; v okviru le-tega bodo namreč tudi posebne projekcije in pogovori z ustvarjalci v delovnih sredinah. Samo, da bi odziv ne bil spel tak, kot naznačuje večino tovrstnih prireditev pri nas — slab.

Velikokrat pravimo, da na rovaš kvalitete, toda vemo da temu ni vedno tako. Lanski mali Paj je dva meseca po pregledu iz domače filmske bere, bi si naprimer ljub nekaterim organizacijskim spodrsrlajem, zaslužil več pozornosti ljubiteljev filma. Letos pa še negotovanje na račun škrpajev stolov odpade, tako, da zares ni zadržkov, da vsaj izbrane filmske projekcije ne bi imele svojih gledalcev.

Torej zares: Z oživitev soboške kulture in uspešno sodelovanje vodja kinematografske dejavnosti Alojz Smodiš in predsednica programskega sveta pri soboškem kulturnem centru

Brigita Bačar

MURSKA SOBOTA

Razstava ekslibrisov

V avli študijske knjižnice v Murski Soboti je bila od 7. junija do 1. julija razstava ekslibrisov velikih razlikov. Najprej so jih nameravali razstaviti v galeriji, Kulturnega centra, vendar pa je knjižnica prav gotovo bolj primerna za to razstavo.

Marsikdo bi se vprašal, kaj sploh je ekslibris? Na razstavi je na vidnem mestu napisana obrazložitev: „Ekslibris je listek, na katerem sta napisani lastni besedi „ex libris“, kar pomeni „iz knjige“. Na ekslibrisu je ime in priimek lastnika, navadno pa je še lep okras, ki je v mnogih primerih povezan z dejavnostjo lastnika. Običajno ekslibris nalepimo na notranjo stran sprednjih knjižnih platin in s tem označimo lastništvo knjige. Umetniško izdelan ekslibris knjigo okraši in oplemeniti. Zato so ljubitelji ekslibrisov tudi ljubitelji knjig.“

S to razstavo se predstavlja Društvo ekslibristov Slovenije, ki je edino tovrstno v naši državi in eno najmočnejših v svetu. Razstavljeni ekslibrisi so iz zbirke Rajka Pavlovca.

Zbiranje ekslibrisov je za posameznika lahko hobi, tako kot zbiranje znakov ali značk, le da je do nekaterih ekslibrisov težje priti, vendar pa Pavlovec Rajko ima v svoji zbirki tudi take, ki so stari čez sto let in so njihovi avtorji že umrli. Zbiranje ekslibrisov je prav gotovo najtesneje povezano z ljubeznijo do knjig.

Na razstavi so predstavljeni avtorji iz različnih delov sveta. Največ jih je iz Poljske, Sovjetske zveze, Belgije, Avstrije in Jugoslavije. Japonski ekslibrisi so pri nas prvi prikazani. Značilni so med drugim tudi po tem, da imajo zraven del iz koledarja.

Mnogi avtorji so prejeli za svoje ekslibrise visoka priznanja: A. Kalašnikov, L. Dukay, Z. Jazwik, M. Howa in drugi. Znani pa so tudi po najvišjih priznanjih na mednarodnih ekslibris kongresih in raznih natečajih.

Slovenski ekslibristi so predstavljeni s šestimi avtorji. V vrh avtorjev male grafike segata brez dvoma Božidar Jakac in Miha Majer. Oba sta častna člana DRUŠTVA EXLIBRIS SLOVENIJE.

Po izvorni tehniki je zbudil veliko zanimanje v svetu Pavel Medveščak, ki je prav tako predstavljen na razstavi. V slovenskem ekslibrizmu so posebnost dela arhitektov, od katerih sta v študijski knjižnici predstavljena Jože Plečnik in Vladimir Glajšek. Ti so ekslibrizem do skrajne meje podredili uporabnosti, saj so majhni, preprosti ekslibrisi izredno pomembni kot oznake lastništva knjige.

Jože Gabor

Uspela večera folklore

Med tretjimi poletnimi kulturnimi prireditvami, ki so se minulo soboto iztekle z nastopom pevskega zbora in orkestra iz Paračluna, sta bila prav gotovo najprijetnejša večera folkore. Tako VEČER AFRIŠKE FOLKLORE na grajskem dvorišču, ki je bil dobro obiskan in mu je bilo naklonjeno tudi (sicer) muhasto vreme. Temnopolti pesalci so s pesli južnoafriških narodov ogreli in poželi zaslužen aplavz.

Več pozornosti obiskovalcev pa bi si zaslužili domači folkloristi, ki so sodelovali v programu VEČERA POMURSKE FOLKLORE. Prišli so iz vseh štirih pomurskih občin in se z raznovrstnimi pesmi niso podvajali. Tako so popularni beltiški folkloristi nastopili s Kociprovo — bando Miška Baranja, najmlajši med nastopajočimi — člani folklorne skupine iz Križevca pri Ljutomeru so se predstavili s spletom gorenjskih plesov. Polančani so ob spremljavi mladega citraša Jožeta Varge zaplesali prekmurske, Verženci pa prleške plesne.

Med nastopajočimi so bili tudi folkloristi iz Motvarjevca (na sliki) ki so bili izvorni s svojimi obmejnimi pesmi. Pridružil se jim je tudi ženski trio kulturno umetniškega društva Jožef Atila, ki ga s harmoniko spremlja vodja skupine Geza Dora. (na sliki).

Prav tako pa so nastopili tudi folkloristi iz Gornjih Petrovc, katerih ples je popestril znani duet s tega dela Goričkoga.

Brigita Bačar
Foto: Albert Abraham

IZPOD VAŠEGA PERESA

Dobro leto je minilo, kar je sočasno z drugo številko takratnega poltednika Vestnika usahnula tudi rubrika Izpod vašega peresa, v kateri smo objavljali pesmi, pa tudi prozne sestavke ljubiteljev med literati in kovci verzov. Na naše uredništvo je v tem času prispelo kar nekaj literarnih sestavkov, in tako bomo v poletnih dneh, ko je drugih, časovno vezanih dogodkov s področja kulture manj, objavljali

izbrane pesmi in krajše prozne tekste. V tem času lahko sodelujete vsi, ki imate smisel za lepo besedo in ste se že poskusili v pisanju. Naslova (VESTNIK, 69 000 Murska Sobota, Titova 29/1) pripišite: ZA KULTURNA OBZORJA.

Tokrat objavljamo pesmi učitelja slovenščine Bojana Macuha iz Stogovec pri Gornji Radgoni.

LEPO JE BITI PRAVI...

Bežati sam pred sabo,
sramota sedeti le leže;
gledati se v ogledalu,
laž, ker lepote ni ne;
Smejati sem samemu se sebi,
resnica, ki pač boli,
stati, kot podobu,
lepo je biti pravi mit;
Kaj tukaj je napaka,
morda le kriv nekdo je?
Jokaj v mojih rokah,
smej se v sanjskih mejah,
beži pred nevidnim trupom,
glej, da ne odideš sama;
Kaj tukaj je resnica,
morda le kdo pozna jo?

SONET

Zakaj storiti moraš tisto,
kar ti pri srcu ni,
zakaj molčati ti resnico
zvesto, zdaj verjeti ni.
Pokojna misel, zabava le,
spočeta glava, roka ne,
spustite moč zaljubljenih
vročična noč v temi.
Pozabljena od smeha,
zakrita skozi dlan,
premrženo telo je moje.
Zakaj storiti moraš tisto,
kar nihče ne želi,
trpeti žalost svojo-za vselej.

NEVEDNEŽEM

Koliko nas je?
Več kot nekoč,
manj kot danes?
Kam gremo?
Od nekod-nekam,
premalo, da
pridemo na cilj;

Zakaj živimo?
Od danes do jutri,
za svet lačnih
ostalih se
borimo!

Od kod pride smet?
Ostanek časa jo
zapustil je,
ostala je
človeštvu v breme,
in naj
človeštvo jo vzame!

kulturni koledar

razstave

MURSKA SOBOTA — V galeriji soboškega kulturnega centra je na ogled samostojna razstava likovnika Vlada Sagadina in skupinska razstava LIKOS.

V pokrajinskem muzeju soboškega kulturnega centra je razstavljena zbirka NOB in deloma etnografska ter v celoti arheološka zbirka.

LENDAVA — V galeriji Lendava je na ogled stalna zbirka v okviru katere sodi tudi zgodovina mesta, ki je v sliki upodobil akademski slikar Zoltan Gabor (na sliki zgoraj). Prav tako pa je v gradu razstavljena tudi muzejska zbirka.

LJUTOMER — V muzeju Edvarda Kardelja je razstavljena zbirka pod naslovom Taborska gibanja na Slovenskem.

knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v prodajalni Dobra knjiga v Murski Soboti so: ENCIKLOPEDIJA VRTNIH RASTLIN (ilustrirani priročnik o priljubljenem cvetju in povrtnini od A do Ž) Globus Zagreb, knjiga humoresk Evgenia Jurica LEVA DLAKA JE JAKA, ki jo je izdala Pomurska založba in Slavka Preglja BOJNI ZAPISI MESTNEGA MULCA, izšli pri Matjaževci knjižnici.

LIKOVNA KOLONIJA V MURI

V času od 1. do vključno 5. julija je v največjem pomurskem delovnem kolektivu — tovarni oblačil in perila Mura — potekala prva likovna kolonija, ki se je je udeleževalo osem proizvodnih delavcev, vodila pa jo je akademska slikarka Ditka Petkovič, katera združuje delo v Oblačilih kot modna kreatorka. Dela, ki so nastala v omenjenem času bodo na ogled v delovnih prostorih, v tozdu Oblačila pa so razstavljena tudi dela akademskega slikarja Daniela Tugerja.

MANUELA

Pred kratkim je izšla druga mala ploščka skupine Kri iz Bakovec. Posneli so jo v Studiu Helidon, na njej sta skladbi Prekmurje in Manuela. Avtor glasbe in besedila je Vedran F. Husar, aranžma je delo vse skupine, za obliko in fotografijo na ličnem ovitku pa je poskrbel Dušan Antolin. Skupino Kri sestavljajo: Andrej Celec, Drago Ciz, Branko Drvarič in Vedran Franc Husar.

KS Radoslavci: 11. julija referendum

Krajevna skupnost Radoslavci je ena najmanjših v občini Ljutomer, saj šteje le štiri vasi (Radoslavci, Godemarci, Precetinci in Sitarovci), z nekaj več kot 860 prebivalcev, pretežno kmetov, saj se jih le 22 odstotkov zaposlenih. Zaposleni se vozijo v glavnem v Ljutomer ali pa v sosednji občini Ormož in Gornjo Radgono. V celotni krajevni skupnosti imajo štiri obrtnike, nekaj krajanov pa je na začasnem delu v tujini. V preteklih letih so v tej krajevni skupnosti vaščani in krajanji naredili ogromno, pretežno s samoprispevkom in lastnim delom. Aktivnosti pa ne prenehajo, saj se pripravljajo na pomembno akcijo. Z referendumom, ki bo 11. julija, naj bi se odločili za uvedbo — pravzaprav podaljšanje starega samoprispevka. Prav minulo delo in akcije so bile povod za razgovor z predsednikom KS Radoslavci Antonom Balažičem.

Kljub temu da ste majhna krajevna skupnost, pa so rezultati vašega dela veliki. Kako si to razlagate? „Odgovor je dokaj enostaven. Ravno zato, ker smo majhni, se tudi zavedamo, da ne bomo mogli zgraditi vsega s široko družbeno pomočjo. Vežani smo zgolj nase. Zato napenjamo vse sile, da bi čim več zgradili z lastnimi silami.“

Zelo plodno je bilo lansko

leto. Kaj vse ste v preteklem letu dokončali?

„Če ocenjujemo lansko delo in uspehe, ki smo jih dosegli, smo lahko precej zadovoljni. Regulirali smo potok Turej, ki je ob večjih nalivih in neurjih poplavljal, istočasno pa smo pričeli z melioracijo zemlje okoli potoka. Melioriranih je bilo okoli 80 hektarjev zemlje.

„Verjamemo v uspeh referenduma, saj so krajanji spoznali, da le z lastnimi močmi lahko prispevamo k razvoju naše krajevne skupnosti,“ pravi Anton Balažič, predsednik KS Radoslavci

dela pa je izvršila kmetijska zadruga Ljutomer—Križevci”

Kaj pomeni regulacija in melioracija za kmete v vaši krajevni skupnosti?

„Vse te agrarne operacije imajo velik pomen za kmete. Prvič, kot sem že omenil, poplav več ne bo, kmetje, ki so imeli prej razparcelirano zemljo, bodo sedaj lahko obdelovali zemljo v zaokroženih kompleksih — kmetovanje se bo intenziviralo in seveda pridobili smo tudi nekaj zemlje, ki prej ni bila obdelana.“ To seveda niso bile vse naloge v preteklem letu?

„Nikakor ne; Lansko leto smo dokončali tudi del vodovoda v vasi Godemarci, tako da je 14 gospodinjstev v vasi dobilo vodovod. Skupno s sosednjo krajevno skupnostjo Tomaž smo usposobili tudi cesto na relaciji Radoslavci—Tomaž. To je še posebej pomembno, ker se precej naših krajanov vozi na delo v ormoško občino. Ob nekem neurju je zemlja uničila del ceste, ki smo jo potem s skupnimi močmi popravili. No še eno nalogo bi omenil — z gasilskim društvom Radoslavci smo pričeli gradnjo novega doma, ki ga bomo skupno uporabljali. Do danes smo ga postavili v grobem stanju, čaka nas torej finalizacija.“

Verjetno pa to že spada v okvir samoprispevka, ki ga v vaši krajevni skupnosti pripravljate?

„Res je. V nedeljo, 11. julija, bomo v naši krajevni skupnosti odločali o uvedbi samoprispevka. Takoj na začetku bi poudaril, da tu ne gre za nov samoprispevek, ampak za nadaljevanje starega, ki ga delovni ljudje in občani že odplačujejo. Referendumski program je dokaj obsežen. Strnili bi ga lahko v šest glavnih nalog: dokončati vodovod v Godemarcih in speljati vodovod na Radoslavski breg in dokončati vaško-gasilski dom. Pripravili bomo dokumentacijo za asfaltiranje ceste Radoslavci — Godemarci s povezavo na cesto v Moravcih v Slovenskih goricah in tamkajšnjim termalnim kopalniščem. Pripravili bomo tudi dokumentacijo za obnovo in utrjevanje ceste Sitarovci — koriči, razširiti moramo vodovod v Precetincih. To so glavne naloge. Poleg tega bomo sredstva uporabili tudi za vzdrževanje krajevnih cest ipz graditev treh transformatorskih postaj (v Radoslavcih 2 in v Godemarcih).“

Referendumski program je torej dokaj obsežen. Kakšna sredstva pa bodo združevali krajanji?

„Odločili smo se, da krajanov ne bomo obremenjevali več kot v prejšnjih letih, zato ostane samoprispevek isti, kot so ga plačevali sedaj: zaposleni v OZD bodo prispevali 3 odstotke od osebnih dohodkov, kmetje 18 odstotkov od

katastrskega dohodka, obrtniki 4 odstotke. zaposleni na začasnem delu v tujini pa enkratni prispevek v višini 3500 dinarjev. S temi sredstvi bomo uspeli izvesti celoten referendumski program.“

Izkušnje iz krajevne skupnosti Radoslavci kažejo torej, da ni pomembno, če si velik ali ne. Opiranje na lastne moči in solidarnostno delo včasih pomenita več. Verjetno pa gre za zasluga tudi pametni politiki v tej krajevni skupnosti.

Dušan Loparnik

Kljub temu da so Radoslavci ena najmanjših KS v občini Ljutomer, pa so njihovi rezultati veliki. Regulacija potoka Turej in melioracije, so le ena od nalog, ki so jih v preteklem letu že opravili.

GRJAVA V LJUTOMERSKI OBČINI

VSE MANJ JE DOBRIH — KRAV

Vse manj je dobrih krav. To ni novinarjeva domisljica, ampak realnost v mnogih pomurskih vaseh, tudi v Grlavi. V vasi, ki šteje 27 gospodinjstev, od teh je večina kmečkih, se je število krav v zadnjih letih zmanjšalo za 20. Povsem upravičeno torej trdi 64-letni Anton Novak, ko pravi: »Vsi bi molzli, le krav ne bi rad nihče imel!«

Pri Novakovih je drugače! Pred šestimi leti so zgradili hlev 16 x 11 metrov in je zdaj v njem 26 glav živine, od tega 10 molznic. Zanje skrbi 30-letna domov poročena hčerka Marta, ki vsak dan namolze po 95 litrov mleka in ga odda zbiralnici čez cesto. Pobiralka mleka Marija Cof je takih prinašalk zelo vesela, saj je še kako zainteresirana, da se v zbiralnici, ki so jo vaščani uredili leta 1979, zbere kar največ mleka. Plačana je namreč od zbrane količine. Zdaj, ko dnevno zbere okrog 400 litrov, je nagrada skorajda simbolična — 1.300 dinarjev mesečno.

»No, ja, ko bi bilo v vasi več krav, potem bi bila plača že boljša,« je menila Marija, ki nam je razkazala naprave v zbiralnici in povedala, da pri tistih »dobaviteljih«, ki ne prinesejo polnih posod, mleko zmeri, pri drugih pa ga kar vlije v veliko posodo. Dejala je tudi, da je s svojimi strankami zadovoljna, saj skoraj vsi prinašalci mleka prinesejo po nekaj decilitrov več, kar se ji šteje v dobro. Sicer pa tudi sama prinaša mleko.

Z zbiralnico mleka pa je zadovoljen tudi Branko Kosi iz Verzeja, ki pa je zaposlen pri Mlekoprometu v Ljutomeru in s sodobno avtocisterno pobira mleko iz številnih zbiralnic, potemtako tudi iz grlavske. Delo okrog pobiranja mleka je zdaj lahko, saj ni treba več nalagati kant, ampak mleko kar prečrpa iz posode v zbiralnici v cisterno s posebno cevjo. Pa tudi bolj higiensko je!

Ker smo se že zapletli v razgovor z Antonom Novakom, ga nadaljujmo! Šila napreden mož je to! Naj navedemo primer: v času košnje so kmetijski strokovnjaki zelo priporočali siliranje prvega odkosa, po žetvi bo spet stekla akcija, naj kmetje zemlje ne bi pustili vnevar, ampak vanjo zasejali kak doševček... Novakovi so zelo dovzetni za sodobno tehnologijo. Vse to, kar strokovnjaki priporočajo, oni že delajo. Laška ljuljka, ki so jo lani zasejali na njivi, potem ko so pospravili pšenico, je dobro »preznila« in v maju so jo pokosili, ovenili, nato pa silirali na gumnu. Na lastne oči smo se prepričali, da krave to visoko hranilno krmo rade jedo. Po spravitu ljuljke so na tisti njivi posadili koruzo.

»Ukvarjamo se predvsem z živinorejo,« je dejala Marta. Opazili smo, da jo delo na kmetiji zelo veseli, rada pa ima tudi rože, ki jih je polno dvorišče. Rada poprime seveda tudi mati, pohvalili pa so tudi moža oziroma zeta, ki je sicer avtoprevoznik. Dela ne izbira!

»Imamo 9 in pol hektarjev zemlje. Koruze za zrnje in siliranje sadimo do 5 hektarjev, poldrugi hektar imamo pšenice, 60 arov sladkorne pese, ostalo pa so travniki in nekaj njivici, kjer sadimo krompir. Saj ne rečem, da na kmetiji nimamo velikih prihodkov... Pozimi smo oddali zadruzi 10 glav živine: bike in plemenske telice... Nekoliko višji ostanek dohodka dosegamo, ker živino krmimo z domačo krmo, le pozimi dodajamo kupljeno beljakovinsko hrano.«

In kako bo v prihodnje na Grlavi s kravami? Jih bo več ali manj?

»V hlevu je prostora za 42 glav živine. Imamo nekaj brejih krav. Telet seveda ne bomo prodali in

potemtakem upamo, da bo prihodnje čez čas več krav. Nič pa ne moremo obljubiti, kako bo pri ostalih kmetijah. Veste, tudi v naši vasi je nekaj kmetov, ki marsikje drugje: stari se mučijo, mladi pa ne želja za moje naslednike) pa hočejo živeti manj naporno življenje, bežijo ne le s slabih, ampak tudi iz dobrih kmetij.« je sklenil svoj razmišljanje Anton Novak. Povemo naj še to, da je pred časom povsem stvo prepisal na hčerko in zeta tako pripomogel k dvigu morale pri naslednikih. Zdej delata z vso pametno odločnostjo kajti ni malo primerov, ko se mladi upirajo delu na kmetiji prav zaradi trmasti staršev, ki pač hočejo živeti gospodarji do smrtne postelje.

Š. SOBOČAN

ZBIRALNICA — V letu 1979 so na Grlavi uredili sodobno zbiralnico mleka, v kateri zadnje leto dela Marija Cof. Foto: Š. S.

MARTA — »Kar Marto slikajte, ona molze,« je velel oče Anton. Željo smo izpolnili. Foto: Š. S.

Ob Gregorčičevi ulici se lomojo kopja

„Ze več let v programih zapisujemo ureditev Gregorčičeve ulice oziroma dokončanje del. Pa kljub temu, da gre za osrednjo ulico, ni bilo nič storjenega. Pri tem gre tudi za neodgovornost izjav določene strokovne službe skupnosti za cestno in komunalno dejavnost občine Murska Sobota. Menimo, da ni razlogov v premoženjskih zadevah, ampak skupnost nima potrebnih sredstev. Sklep: Strokovnim službam se pošlje zahteva po takojšnji ureditvi križišča Gregorčičeve ulice, s pripombo, da s svojimi izjavami in izgovori zavajajo delovne ljudi in občane krajevne skupnosti Lendavska.“

Tako so v zapisniku navedli člani skupščine KS Lendavska v Murski Soboti, ki so se nedavno sestali na redni seji in spregovorili o aktualni problematiki v svojem okolju. Da bi dobili tudi mnenje druge strani, smo se oglasili na sedežu občinske skupnosti za cestno in komunalno dejavnost, kjer smo dobili takole pojasnilo: „Premoženjska zadeva glede rušenja ute na Sečkovem zemljišču je na sodišču. Sodni cenilec si je ogledal zadevo, vendar doslej še nismo dobili nobenega odgovora. Čim bo spor z lastnico rešen, se bo ta del Gregorčičeve ulice skupno z novim naseljem na severni strani Lendavske ulice urejeval. Projekti so pripravljani, zato se čaka zgolj na rešitev odškodninskega vprašanja. Vse dotlej pa ne moremo urejevati ulice!“

Komentar očitno ni potreben. Del Gregorčičeve ulice do križišča z Lendavsko ulico bo tako še naprej neasfaltiran. Ostali bosta tudi dve hiši na Gregorčičevi ulici, kjer pa imajo asfalt, ki dobesedno stojita na cesti. Robnike za pločnik so namreč že zdavnaj postavili, premoženjske zadeve še vedno niso urejene, ob pomanjkanju finančnih sredstev — v cestno-

komunalni skupnosti pravijo, da od lanskega leta več ne dobivajo 8 odstotkov od prejšnjega stanovanjskega prispevka, kar se bojda močno pozna — pa ni obetov, da bi se že v letošnjem letu omenjene zadeve premaknile z mrtve točke. Del Gregorčičeve ulice bo na

ta način še naprej ostal neasfaltiran, stari hiši, ki v mnogočem nevarno ogrožata cestni promet z ulice Staneta Rozmana, zlasti zaradi nepreglednosti vožnje, pa zaenkrat še ne bosta rušeni. Kako dolgo — bomo videli?

Milan Jerše

SPORNI DEL GREGORČIČEVE ULICE — Kdaj bo asfaltiranih še nekaj deset metrov Gregorčičeve ulice v Murski Soboti do križišča z Lendavsko ulico — pogosta vprašanja mimoidočih.

HISI NA CESTI — Da je temu res tako, potrjuje tudi tale posnetek, ki je nastal pred dnevi. Da ne govorimo posebej o ogroženosti cestnega prometa in varnosti pešcev.

Tekst in foto: M. Jerše.

Končno bodo tudi Američani poslali v vesolje žensko. To bo astronautka dr. Sally K. Ride (31). Njen let načrtujejo za april prihodnje leto.

Kmalu ne bomo videli neba

V naslednjem desetletju bo nebo, če se bo seveda nadaljevala sedanja rast letalskega prometa, nad razvitimi državami dobesedno prepreženo z velikimi potniškimi in malimi zasebnimi letali, v množico pa se bodo vrivali še športni letalci in najrazličnejša gospodarska ter druga letala. S sedanjim načinom zračne kontrole te pisane množice ne bo mogoče nadzorovati in letalskih nesreč, ki praviloma prinašajo veliko smrtnih žrtev, bo čedalje več. Ali pa ne. Nekateri strokovnjaki, ki se ukvarjajo z vprašanji varnosti letenja, trdijo, da bodo do takrat iznašli sredstva, ki bodo kos tako povečanemu prometu.

V ZDA, kjer je zračni prometni infarkt najbližje, so

pripravili zelo drag projekt (vreden več kot 400 milijard dolarjev), kateremu so zastavljene rešitve. Tako naj bi uvedli kontrolni sistem z novimi računalniki, izboljšali radarske sisteme, uvedli posebne alarmne naprave v pilotskih kabinah, ki bi opozarjale na možno trčenje in omogočili boljše komunikacije s središči na zemlji. V osnovi programa so seveda računalniki, brez katerih danes ni mogoče zasnovati ničesar več.

Novi, zelo sposobni „silicijevi možgani“ naj bi skoraj v celoti prevzeli nadzor in vodstvo letal. Za nadzor enega sektorja so sedaj potrebni najmanj trije kontrolorji letenja, z novim računalnikom pa bosta odpadla dva, večkrat

pa tudi prvi kontrolor, saj bo, denimo, menjavo višine, hitrosti ipd. odobral pilotom kar računalnik. Računalnik bo zelo razbremenil kontrolorje pletov, ki opravljajo posel, za katerega je značilen stres. Poklic naj bi postal toliko lažji, da bi bil primeren za vsakogar, ne več le za ljudi močnih živcev.

Morda bo uvajanje vseh teh izboljšav v letalski nadzor res

drago, vendar pa bo ob vsem tem prihranjenega tudi precej denarja, če pomislimo samo na privarčevano gorivo in manjše stroške poslovanja, ker bo pač manj ljudi potrebnih za večji obseg dela. Koliko so vredna življenja potnikov, ki bodo varneje potovali po zračnih poteh, se pa tako in tako ne da nikoli oceniti.

Vse več je podobnih jeklenih ptic na nebu . . .

Tudi to se dogaja

Gola opica in „nogometno pleme“

Ko v teh dneh milijoni ljudi po vsem svetu kot uročni sede pred televizorjem, če seveda niso med srečneži na tribunah, in sledijo nogometnemu spektaklu v Španiji, se najbrž marsikdo, ki ni do konca zastrupljen z nogometom, sprašuje, kaj je vendar v tem športu takšnega, da privlači in navdušuje toliko ljudi. Enega od odgovorov — precej nenavadnega — daje slavni antropolog Desmond Morris iz Oxforda v svoji zanimivi knjigi „Nogometno pleme“.

Avtor je sicer bolj poznan po knjigi „Gola opica“, ki z dobrimi desetimi milijoni naklade drži svetovni rekord med knjigami z znanstveno vsebino, vendar pa tudi knjiga o nogometu ni brez bralcev, saj v nji avtor razpreda misli, zapisane v prvi knjigi. Poglejmo, kaj siovi antropolog meni o nogometni igri, kot lahko

povzamemo iz intervjuja, ki ga je imel z novinarko Europea.

Človek je za Morrisa pod „obleko“ civilizacije še vedno gola opica, ki v osnovi reagira atavistično s črednimi reakcijami, seveda ustrezno preobrazenimi. V nogometu se tako po antropologovem mišljenju obnavlja plemenska struktura, ki je imela v središču lovec in lov kot osrednjo dejavnost. Odkritja antropologov kažejo, da je v vsakem plemenu pravih lovec malo, vendar pa se vse pleme poistoveti z njimi z različnejšimi simboličnimi obredi. Tako naj bi bilo tudi v nogometu. Tekmovalno moštvo, klub s trenerji in funkcionarji so osrednje jedro, z njim pa se poistoveti na tisoče navijačev, ki z dušo in srcem spremljajo simbolični lov, se pravi nogometno tekmo. Vse v nogometu je simbolično: igrišče je simbolično območje lo-

va, pravila in prekrški so tabuji, zadetek je ulov. In tako se ljubitelji nogometa na nogometni tekmi sprostijo, ko zadostijo pradavnemu nagonu ponovno doživeti prastaro opravilo lov.

In čemu ljudje na tak način izražajo davne družbene odzive? Industrijska družba človeka vse bolj odtuja od njegovih korenin, zato je potreba po izgubljeni plemenski istosti v človeku vse večja. Najde jo v najrazličnejših simboličnih obredih, med katere spada tudi nogomet. Tako gledani nogometni cirkus je morda razumljiv in tudi silne strasti navijačev, ki že kar prepogosto prehajajo v nasilnost, imajo nekakšno razlago.

No, nogomet je seveda mogoče razumeti tudi bolj enostavno in preprosto.

V Indiji so vse do konca prejšnjega stoletja uporabljali mero, ki se ji je reklo »kravje mukanje«. Ta nenavadna daljinska mera je označevala razdaljo do katere se je ob mirnem vremenu slišalo kravje mukanje.

Drugje smo prebrali

Verjamemo ali ne, ampak v neki kroniki je zapisano, da se je leta 1721 v nemškem Lübecku rodil otrok, ki je po osmih tednih znal govoriti, ko pa je bil star eno leto, je že bral knjige.

xxx

Oton I., kralj Bavarski je vladal dolgo, od leta 1848 do 1916, vendar le navidezno. To se je pokazalo, ko hi na veliki svečanosti ob kronanju moral prisotni aristokraciji povedati kaj lepega, pa je začel lajati. Od takrat najprej je osamljeno živel v dveh sobah kraljevskega gradu s fiksno idejo, da je pes. Na vsakega gosta je lajal, tu in tam je koga tudi ugriznil za nogo, svoje ministre in maršale pa je nenehno spraševal kdaj ga bodo gnali na lov na lisice.

xxx

Neki ameriški zdravnik trdi, da Napoleon ni bil zastrupljen z arzenom, da ni umrl za rakom, kot to nekateri trdijo, temveč zaradi motenj v delovanju žlez, kar ga je počasi spreminjalo v žensko.

Hitre pošasti

Skrivnostno izginule živali, ki jim pravimo dinosavri niso bila lena in počasna bitja, kot so do nedavnega menili strokovnjaki, marveč so se lahko pognala v zelo hiter tek. Do tega odkritja je prišel paleontolog James Farlow, ki je

proučil redke in dragocene okamenjene sledove v Teksasu. Farlow je iz razmerja med velikostjo stopinje in razdalje med njima ter iz razmerja med dinosavrovo velikostjo, težo in dolžino nog izračunal hitrost, s katero se je izumrla

žival gibala, da je pustila za seboj takšne sledi. Hitrost gibanja je po izračunih, ki jih je naredil Farlow, bila 50 kilometrov na uro. V tem primeru je šlo za mesojede dinosavre.

stare koprive najbolj pečejo

Menda je neka svinja pred dnevi v Filovcih skotila kar 24 prašičev. Če bi našli tistega »kanžarja«, ki je k temu pripomogel, bi bil verjetno problem živinoreje v Pomurju hitro »rešen«.

P. s.: Bilo je to februarja 1972. Deset let pozneje bi take svinje in »kanžarje« se bolj krvavo rabili.

Socialna diferenciacija, ki ji že krepko spodrežujemo korenine, se je vthotapila tudi na javno tribuno »Sedanji politični trenutek«, ki je bila prejšnji petek v Radencih, organiziralo pa jo je uredništvo Komunističnega centra. Nekako takole je nanjo opozoril soboški župan: »Predsednik CK tov. Popit, neodložen in brez kake namere, da dela socialno diferenciacijo, je dobil deit, člani CK slatino, mi (v avditoriju) pa pepelnike, da ne bi poškodovali tega lepega tapisona.«

Na javni tribuni, ki je bila sicer odkrita in konstruktivna, pa ni manjkalo še več takšnih dovtipov. Tako je

Z Dodojevega cvetobera

med drugim Franc Šetinc, odgovorni urednik Komunističnega centra, povedal o soboškem županu: »Tovariš Goljevšek kot predsednik občine pogosto obiskuje gradbišča gradbenega podjetja Pomurje (zdaj že Konstruktor Pomurje), tako da so ga gradbinci začeli imenovati kar delovodja.«

P. s.: Da se razumemo: bilo je to konec februarja 1972.

Po nekaj urbanističnih programih in načrtih so bila predvidena vrata garaže in sploh vhod v garažo z določene strani. Občanu, ki je gradil hišico z garažico, pa bi bolj ustrezalo, da bi bil vhod z druge strani. Ko mu kljub vsem prošnjam tega niso ugodili, se je oprjel še odrešilne bilke: »Dobro, pa bom s tiste strani, kjer bi vi želeli, da bo vhod, dal vrata narisati, vozil pa bi se vseeno z one strani.« Kako se je ta zgodba končala, ne vem.

Prva opomena. Slobodni smo vas opozoriti, da do

danas nišno primili doznaku za vaše račune broj . . . Nekako tako se začenjajo opomini, ki jih pošiljajo slabim plačnikom pri Blišku. Če bodo še dolgo pošiljali opomine v srbohrvaškem jeziku, jim to lahko tako pride v kri, da bodo na koncu še svojo firmo prekrstili v Munjo.

Ainul Kebir — world famous — čuveni svetski fakir, ki je pred dnevi gostoval v Soboti, je po svojem programu sodeč bolj fakir, ki izvablja denar iz ljudi, kot pa fakir.

Pred dnevi je muzej v Soboti dobil pohištvo iz stare lekarne. Upajo, da se bo v tem pohištvu našlo še kakšno zdravilo za soboški muzej.

Slednje štiri so prav tako izpred desetih let, a bi katera znala veljati še današnji.

za razvedrilo

OPOZORILO OB NAKUPU AVTOMOBILA
»Na vsakih tri tisoč kilometrov ima obvezno servis in obvezno podražitev bencina.«

VESELJE KRATKO TRAJA
— Skoraj v zrak sem skočil, ko sem na sprehajalni stezi našel denarnico.
— Pa si jo odnesel na postajo milice?
— Sem, ker je bila v njej, ob drobižu, samo izkaznica društva upokojencev.

ISTA PESEM

— Že leta godeš eno in isto. Ne bi vsaj malo spremenila viže?
— Ti se spremeni, pa bo tudi muzika drugačna!

NA PLAŽI

— Preseneča me, ko tako mirno gledaš moža, ko teka za temi smrkliami.
— Veš, to je edini način. Zdravnik mu je priporočil čim več razgibanja . . .
DOGOVARJANJE PRED DOPUSTOM
— Midva z očetom sva se odločila, da bova letos šla na morje, tudi Marjanca je za to. Kaj pa ti?
— Rad bi šel nekam, kjer že dolgo nisem bil.
— Prav, potem pa pojdi k frizerju.

REŠITEV SREDI NOČI

— Joj, kako me je strah! Sanjalo se mi je, da je v spalnici miš.
— Nič se ne boj. Domo sem prišel z mačkom.

Zastrupitve z gobami

Gobarska sezona je tu in ne bo odveč, če vas opozorimo tudi na nezdgo, ki so vezane na uživanje strupenih gob. Gobe rastejo namreč povsod po svetu, ljudje pa jih nabirajo z velikim veseljem in navdušenjem. Nabiralcem gob je potreben predvsem kriterij za razpoznavanje strupenih in nestrupenih gob. Se vedno nimamo zadovoljivih in zanesljivih metod, s katerimi bi zlahka razločevali strupene in nestrupene gobe. Mnogokrat beremo ali slišimo, da ne napadajo črvi in žuželke. Vsa ta mnenja so zmotna in nevarna. Daljše kuhanje, sušenje ali konzerviranje lahko spremeni strupene snovi v nekaterih gobah, a še zdaleč ne v vseh. Pri kuhanju se izlužijo iz nekaterih gob strupi v vodo in je goba nestrupena ali vsaj manj strupena, seveda pa moramo to vodo obvezno odliči. Dodajanje kisa, limone, vinske kisline ne spremeni strupenosti gob. Povečati je treba, da so veliko gobjih strupov že raziskali, a še vedno ostane dosti neznanega. Tako oslanejo gobarjem zunanji znaki še vedno osnovni kriterij za razpoznavanje gob.

Pri nas rastejo še žvepleno rumena kolobarnica, pekoča kolobarnica in mlinata kolobarnica.

Lisasta debelonožka je srednje velika goba, vijoličaste barve, pozneje porjav. Raste od julija do septembra po iglastih gozdovih.

Bljuvna golobica je nekoliko čokate postave, z rdečim klobukom, pekočega okusa. Raste od poznega poletja do jeseni po vlažnih gozdovih.

Nasvet za vas

Navadna žvepljenjača raste v gostih sopih na panjih in drevesnih koreninah v gozdovih skozi vse leto.

Vražji goban ima klobuk blede sivkaste barve, cevke so rumenkaste, bet je rdečkast. Raste od avgusta do oktobra v listnatih gozdovih.

Nekateri ljudje so občutljivi na beljakovine, ki se nahajajo v gobah. Po zaužitju se pojavijo prebavne motnje. Pravimo, da so na gobe alergični. Te motnje so po svojem poteku blage in kratkotrajne, posebno zdravljenje ni potrebno.

Take gobe so: **bleda griva** ima grmičasto razraslo gobo nepravilne oblike. Bet in veje so blede rumene barve. Meso diši po milu. Raste v mešanih in iglastih gozdovih od avgusta do oktobra.

Prava štorovka je precej velika goba, ki raste v gručinah drevesnih starih. Raste od julija do novembra povsod tam, kjer je dreveje.

Rdeča razcefranka, travniška livka in njene sorodnice vsebujejo strup muskarin in povzročajo zastrupitve z naglim nastopom znakov zastrupitve, največkrat le pol do ene ure. Bolnik občuti po vsem telesu toploto, nato pa se začne močno znojiti in sliniti. Zenci sta ozki, pojavijo se motnje v prilaganju. Bolnik postane nezavesten. Umrljivost je odvisna od splošnega stanja prizadetega organizma, starosti in zaužite količine gob. V primeru pojava teh simptomov po zaužitju gob takoj poiščemo pomoč v najbližji zdravstveni organizaciji.

Rdeča razcefranka je manjša goba z značilno oblikovanim stobčastim klobukom. Barva se spreminja od belkaste do rdečaste in rjavkaste. Raste junija in julija po gozdovih in parkih.

Travniška livka je manjša goba, z rdečkastim ali rjavkastim klobukom. Raste ob robu gozdov, po poti in tratah od julija do oktobra.

Rdeča in panterjeva mušnica vsebujeta strup muskarin in še mnoge druge strupe. Znano je, da je strupenost teh gob odvisna od

tal, kjer rastejo — ponekod so bolj strupene, ponekod jih celo uživajo. Pri nas so zelo strupene.

Prvi znaki zastrupitve se pojavijo zelo hitro, in sicer: bolečine v trebuhu, katerim sledi driska, suha koža in sluznice, bolnik je zmeden in tudi govori zmedeno. Po 12 do 24 urah se bolnik zbudi iz takega stanja, ki se popravi. Smrtnost je nizka pri pravilno zdravljenih bolnikih, zato je potrebno takoj poiskati zdravniško pomoč.

Rdeča mušnica je med najbolj znanimi strupenimi gobami. Klobuk je rdeč, posut z belimi krpicami. Raste od julija do novembra v nižinskih in gorskih gozdovih.

Panterjeva mušnica ima klobuk rjave barve in posut z belimi krpicami. Raste od julija do oktobra v gozdovih, posebno na peščenih tleh.

Pri nekaterih vrstah gob tintnic nastane zastrupitev, če se istočasno uživa tudi alkohol. Pri ljudeh, ki so občutljivi na prah gob prašnice, nastanejo alergične reakcije.

Zastrupitve z gobami s kasnim nastopom znakov zastrupitve

Zastrupitve z gobami, pri katerih se prvi znaki pojavijo šele po šestih urah, so zelo težke, od katerih je vsaj v otroški dobi večina smrtnih. Nekateri gobe, ki rastejo tudi pri nas, povzročajo take zastrupitve.

Zelena mušnica, koničasta mušnica, bela ali pomladanska mušnica povzročajo pri nas zelo hude zastrupitve, ki so zelo nevarne za življenje, še posebno za otroke in starejše ljudi. Vse tri vsebujejo hude strupe: falin, antatin, falolidin. Pri blažji obliki zastrupitve se pojavijo prvi znaki v 8 do 14 urah kot motnje v prebavnih organih. Ti znaki trajajo 1—2 dneva, nakar se bolnik dobro počuti. Pokažejo pa se znaki obolenja jeter.

Pri hudi obliki zastrupitve se znaki pojavijo po daljšem času. Prebavne motnje so tako hude, da imajo težke posledice za bolnika. Nato se bolnik počuti bolje. Po tem se pokažejo znaki hude okvare jeter, pa tudi ledvic in srca. Uspešno zdravljenje je možno, če strupi še niso preplavili organizma. Zato je izredno pomembno, da čimprej poiščemo zdravniško pomoč v najbližji zdravstveni organizaciji.

Zelena mušnica ima klobuk zelene barve, mlada goba je zavita v ovojnico, ki ostane pri dnu beta. Raste v nižinskih gozdovih od julija do oktobra.

Koničasta mušnica ima klobuk koničaste oblike, bele barve.

Bela ali pomladanska mušnica je prav tako bele barve. Obe raste pri nas bolj redko.

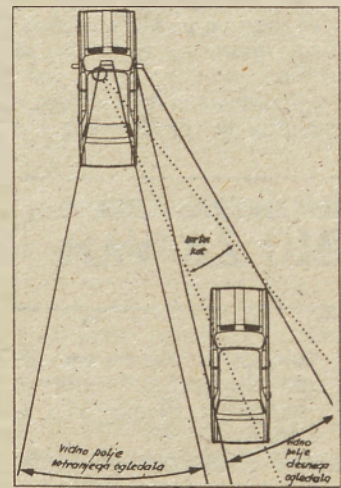
Malokomu je znano, da lahko povzročijo v posebnih okoliščinah zastrupitev tudi jurčki ali druge vrste užitnih gob. Če so gobe stare, gnile in razpadle, če so predolgo časa spravljene v hladilniku ali shrambi v tesno zaprtih polivinilastih vrečkah, če je jed prevečkrat prevrta, postanejo takšne gobe lahko strupene in nevarne, ker se v njih razvije strup, ki je človeku zelo nevaren. Zato bodite previdni tudi pri uživanju nestrupenih gob.

Erika DROŽINA dipl. vet.

Za avtomobiliste

Desno avtomobilsko ogledalo

olajšalo vožnjo. Predvsem se boste z njegovo pomočjo skoraj v celoti izognili mrtvemu kotu, ki je najnevarnejši med

vožnjo po večpasovnici, oziroma med zavijanjem z levega na desni vozi pas. Dobrodošlo bo takšno ogledalo tudi med zavijanjem na stranske ulice, predvsem v križiščih, kjer presekatole kolesarske steze in morate biti ob tem posebej previdni. Veseli ga boste tudi med parkiranjem, še posebej, če ima vaš avto „neviden“ zadek, saj boste tako lažje zavozili vzvratno. Pa tudi na pločniku se boste z desnimi kolesi lahko natančneje približali.

Seveda zahteva uporaba desnega ogledala in vzvratne

vožnje z njegovo pomočjo vaajo. Najprimerneje je, če se je lotite na praznem parkirišču, za „ovire“ pa uporabljajte kar bele črte na asfaltu. Pa tudi čisto bežnih pogledov v desno zunanje ogledalo se boste morali med vožnjo posebej privajati.

Zunanja ogledala, ki jih pričvrstijo že v tovarnah — najsi bodo leva ali desna — je vse pogosteje nastavitvi z notranje strani vrat. Pri porschejih, mercedesih in beemwejih se je tudi udomačil električni sistem, ki omogoča nastavljanje obeh zunanjih ogledal z enim samim gumbom.

Desno zunanje ogledalo je pogosteje izpostavljeno udarcem mimoidočih pešcev (kadar parkirate ob pločniku) in je pogosteje zamaknjeno. Notranje nastavljanje takšnega ogledala je torej še posebej veliko vredno, njegov nakup in namestitev pa seveda nekoliko dražja.

Znani avtomobilski strokovnjaki svetuje nakup desnega ogledala, kajti njegove prednosti za varno vožnjo so velike, dasiravno vseh mrtvih kotov tudi to ogledalo ne bo „izbrisalo“. Desno ogledalo pa se tudi izplača namestiti zaradi morebitnih poškodb na avtu, zlasti, če je ta drag; že ena sama praska na desnem boku avtomobila je dražja od takšnega ogledala...

Na kopanju

Kopališče ni namenjeno le vam in vaši družini. Zato se obnašajte dostojno in ne delajte neokusnih pripomb na račun ljudi, ki jih ne poznate.

Na plaži po navadi vladata razigranost in veselje, kar pa še ne pomeni, da morate nič hudega slutečega prijatelja, še zlasti pa neznanca, ki leži na pesku, presenetiti z mrzlo vodo. To bi bila zelo neokusna šala.

Na kopanju bodite še posebej previdni s cigaretinimi ogorki. Zareč ogorek, na katerega človek po nesreči stopi z boso nogo, bo povzročil hude bolečine. Zato cigareto skrbno ugasite.

Tudi praznih konservnih škafel z ostrimi robovi in drugih koničastih predmetov, na primer razbitih steklenic, ne puščajte na plaži. Odvrzite jih v košaro za smeti ali odložite na kraj, kjer ne bodo povzročili nesreče.

RECEPT ZA VAS

NADEV ZA SENDVIČE

SESTAVINE: 1/4 kilograma masla, 10 dekagramov šunke, 5 dekagramov safame, 5 dekagramov prekajenega jezika, 5 dekagramov sira, 2 trdo kuhani jajci, 2 sardeli ali sardelna pasta, zelen peteršilj, 1/2 kilograma kruha za sendviče.

PRIPRAVA: Maslo pena-sto umešamo, dodatke zrežemo na majhne kočke, na drobno sesekljamo tudi zelen peteršilj. Vse dobro zmešamo. Konec kruha odrežemo in sredico izdobljemo ter napolnimo z umešanim nadevom. Postavimo na hladno mesto v hladilnik, nato narežemo z zelo ostrim nožem tanke rezine. Tudi kruh za sendviče lahko napolnimo s tem nadevom.

SESTAVIL NARPO NAPAST	NEDANJA NABRUR-ŠKA MONARHJA	CIPRSKI PREDSE- NIK	OKENSKA NAVOJNICA	SODOBNI SLOVENSKI KRALJEVIK (JOŽE)	ZASILNO PREMOČI-ŠČE V GORAH	SLADIK JUŽNI SAD	NAŠE IME ILL LUKE TARANTO
SPRETN DUKUŠKI TELOVADEC							
BOŠI							
FLOSAR							
KLANEC MED LJUB- LJANJO IN CELJEM							
AVTOMO- BILSKA OZNAKA REKE			ZIMSKA HRUŠKA ALI JABOLKO	MOGOLSKI VLAČAR			
ZELENICA V PUŠČAVI					SPLIT		
OKRAŠNI KAMEN					REŠA PRI KLASU		
DELAVCI V GUMAR- SKI INDU- STRIJI							SLOVENSKI POTOPISEC (ZORAN)
READMUR			IT. MOGO- METNI KLUB SATIRIK BUCHWALD				EVROPSKA OTROČNA ORŽAVA
RIBIŠKA MREŽA					LJUSNO IME ZA MARRAH JUNIOR		
DEŠKA Z RAVNO IN IZBOČENO PLOSKVILO							
ARARSKI ZREBEC							TELESNA POŠKODBA

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: aspirin, normala, trienij, Oto, ajd, nart, ab, I, Raša, nosek, Gromiko, obla, RR. lfk. mak, Italija, Cangša.

IZ DŽOUŽIJOVOGA DNEVNIKA

Prejete belonarne ma liposilke npr. jaz delajo oboki 200 metrov dolgo stisko. Jou stisko delajo še krajše dolgo. Tak dolgo, ka je moj prijatelj Zola v 1924. leta računel delati stisko od Italmeika do Pradolca tak pomali delalo, ki jo do kraja napravnili lam na fairmik. Pa on se delali z lopatalami, tej pa z mašinami. Pa ma liposilkoj stisko mega niti modof niti lunof.

za razvedrilo

DEKOV SLAB SPOMIN
— Vnukica, dete, komaj sedemnajst jih imaš, pa praviš, da si noseča. Kako je to mogoče?
— Oh, dragi dedek, ali si pozabil še to, kako pride do takih stvari?

SODELOVANJE
— Občinski mošje so nas včeraj spet kritizirali, da naši dve tovarni nič ne sodelujeta.
— Kaj da ne. Obe onesnažujeta isto reko.

NOVA VOZNIKA
— Čuj, si pred tem dolгим potovanjem preglekala gume na avtomobilu?
— Ne skrbi, vse so na svojem mestu...

IZ PREVIDNOSTI
— Zakaj so stari Grki delali kipe brez oblek?
— Iz previdnosti, da ne bi v stoletjih prišli iz mode.

REŠITEV
— Sredi junija sem vsa družino rešil iz morja.
— Kako pa ti je vse to uspelo?
— Vrnili smo se prej kot smo predvidevali.

STUDIJSKI OB DELU
— Stroj spet stoji, ti pa rešuješ rebuse!
— To niso revialni rebusi, ob delu se izobražujem, ker hočem do potankosti razumeti vse, kar je napisano v pravilniku o nagrajevanju.

ONA NJEMU
— Čedalje bolj sem pričrana, da je naša Milka čisto po tebi.
— Kaj za vraga pa je spet zagodla?

PRILAGAJANJE
— Babica, zakaj je zadnje čase čedalje več porok popoldne?
— Veš, mišek mali, dopoldne je precej nevest še v šoli...

Moravske toplice vas vabijo!

- *Mogoče ste se odločili, da boste preživeli letos svoj dopust doma?*
- *Priporočamo vam, da pridete v Moravce na oddih in rekreacijo!*
- *Po kopanju se boste prijetno sprostil ob glasbi, dobri kapljici in domačih specialitetah!*

Na podlagi statuta krajevnih skupnosti mesta Murska Sobota svet krajevnih skupnosti razpisuje prosta dela in naloge

vodje delovne skupnosti SS krajevnih skupnosti mesta M. Sobota

— tajnika KS

Pogoji:

- višješolska izobrazba in 3 leta delovnih izkušenj na ustreznem delovnem mestu
- srednješolska izobrazba in 5 let delovnih izkušenj na ustreznem delovnem mestu.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati imeti ustrezne moralno-politične vrline, ki se odražajo v odnosu do samoupravljanja in razvoja delegatskih odnosov.

Vloge z ustreznimi dokazili pošljite na naslov — razpisna komisija, DS krajevnih skupnosti mesta M. Sobota, Kocjeva 4, v 15 dneh po objavi razpisa.

OSNOVNA ŠOLA CANKOVA

razpisuje prosta dela in naloge

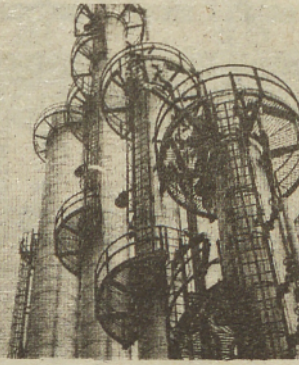
— učitelja fi-teh. vzg. za določen čas, pogoj PRU

— učitelja za delo v oddelku PB-varstvo Romov z nepopolno delovno obveznostjo za določen čas s 1. 9. — 31. 8. 1983.

Pogoj: PRU — razredni pouk

INA

NAFTA LENDAVA

TOZD Rafinerija

TOZD Petrokemija

TOZD Energetika

TOZD Strojne delavnice

DSSS

Čestitamo ob dnevu belih rudarjev vsem občanom in poslovnim partnerjem ter se s svojimi proizvodi najtopleje priporočamo!

Po sklepu Odbora udeleženk za izvedbo priprav za ustanovitev Skupne strokovne službe in oblikovanje delovne skupnosti SIS družbenih dejavnosti v občini Gornja Radgona z dne 14. 6. 1982 in zbora delavcev z dne 2/7. 1982, **razpisujemo prosta dela in naloge**

1. RAČUNOVODJA

Za razpisana dela in naloge je lahko izbran kandidat, ki poleg splošnih pogojev določenih z zakonom izpolnjuje še naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednješolsko izobrazbo ekonomske smeri;
- da ima najmanj pet (5 let) delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih delih in nalogah;
- da je moralno in politično neoporečen.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh od dneva objave na naslov:

SKUPNA STROKOVNA SLUŽBA SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI OBČINE GORNJA RADGONA (ODBOR UDELEŽENK).

INA - NAFTA LENDAVA

INA — Nafta Lendava, kadrovska služba, razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Strojne delavnice naslednje **štipendije** za šolsko leto 1982/83:

— **strojni tehnik V.**
— **elektrotehnik V.**
— **elektronik V.**

2 štipendiji

2 štipendiji

Kandidati morajo izpolnjenemu obrazcu DZS 8,40 — Vloga za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic, priložiti:

1. potrdilo o vpisu v šolo,
2. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala
3. potrdilo o premoženjskem stanju družine in o številu družinskih članov v skupnem gospodinjstvu,
4. potrdilo o dohodkih staršev v preteklem koledarskem letu.

Prijave z vsemi zahtevanimi dokumenti pošljite kadrovski službi INA — Nafta Lendava, Rudarska c. 1, do 20. 7. 1982.

**FUNGICID V OBLIKI
TEKOČE
KONCENTRIRANE
SUSPENZIJE**

CUPRAFLOW

- lažja in enostavna priprava škropiva
- večji izkoristek
- maksimalna suspenzivnost
- ekonomična — varčna uporaba
- večji učinek škropiva

Posebno učinkovit za škropljenje proti peronospori na hmelju, proti peronospori na vinski trti, proti kodravosti breskev v času mirovanja (taphira deformans) in proti krompirjevi plesni in plesni na paradižniku.

Embalirano v priročnih, zaščitnih plastenkah po 0,5 in 1 kg.

CINKARNA

CELJE

gospodarsko razstavišče ljubljana
p. e. pomurski sejem gornja radgona

PRIKAZ INOVACIJSKO INVENTIVNE DEJAVNOSTI NA MEDNARODNEM KMETIJSKO ŽIVILSKEM SEJMU V GORNJI RADGONI

Gospodarsko razstavišče, p. e. Pomurski sejem vabi vse, ki se ukvarjajo z inventivno dejavnostjo na področju kmetijske tehnike in tehnologije in želijo prikazati svoje dosežke širšemu krogu uporabnikov, da se

prijavijo k sodelovanju.

Za prijavo pridejo v upoštevek:

- tehnične in tehnološke izboljšave pri reševanju konkretnega tehničnega in tehnološkega problema v primarni kmetijski proizvodnji
- nadomestilo sodobne inozemske tehnične ali tehnološke rešitve prilagojene za naše pogoje, ki uspešno zamenja uvožene stroje ali tehnologijo
- izumi

Za zainteresirani naj pošljejo pismene prijave z načrti, skico, tehničnimi podatki o koristnosti in gospodarskem pomenu rešitve na: MEDNARODNI KMETIJSKO ŽIVILSKI SEJEM, 60250 GORNJA RADGONA, z oznako IID do 1. avgusta 1982.

Prijave bo pregledala strokovna komisija. Najboljše rešitve bodo razstavljene oz. prikazane od 20. do 29. avgusta 1982 na 20. mednarodnem kmetijsko živilskem sejmu v Gornji Radgoni, brezplačno.

Predlagatelji dobijo pismeni odgovor do 10. 8. 1982 v katerem bodo navedeni pogoji udeležbe na sejmu.

V času sejma bo komisija razstavljene eksponate ocenila in predlagala za priznanje in nagrado.

VESTNIK

DELEGATSKI

**Delegatsko glasilo
občine
Murska Sobota
Št. 7
8. julij**

VSEBINA 7. ŠTEVILKE DELEGATSKEGA VESTNIKA

- seje zborov občinske skupščine
bodo 16. julija
- kako smo gospodarili do polletja?

Predsednica in predsednika zborov občinske skupščine sklicujejo

seje zborov. Seje bodo 26. julija 1982, ob 8. uri, v veliki sejni dvorani Skupščine občine Murska Sobota.

Predsednika zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti predlagata naslednji začasni dnevni red:

1. izvolitev verifikacijske komisije;
2. poročilo verifikacijske komisije;
3. potrditev zapisa 3. seje zbora, z dne 25. 6. 1982;
4. a) ocena gospodarskih gibanj v občini za prvo polletje in uresničevanje resolucije občine v letu 1982;
b) informacija o izvajanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v prvem trimesečju leta 1982 v občini Murska Sobota;
5. revalorizacija programov SIS družbenih dejavnosti za leto 1982 v občini;
6. poročilo o uresničevanju družbenega plana SR Slovenije v prvih dveh letih srednjeročnega obdobja;
7. dogovor o spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981—1985;
8. poročilo o uresničevanju nalog in ciljev glede skladnejšega regionalnega razvoja SR Slovenije;
9. poročilo o uresničevanju nalog in sklepov Skupščine SR Slovenije, sprejetih ob obravnavi poročila o izgubah v gospodarstvu SR Slovenije;
10. samoupravni sporazum o usmeritvi dela prodajne cene bencina in plinskega olja;
11. osnutek odloka o davku na promet nepremičnin v občini Murska Sobota;

12. osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o upravnih taksah;

13. osnutek odloka o gradbenih okoliših za nekatera naselja v občini Murska Sobota;

14. osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o organizaciji, ureditvi in poslovanju veterinarsko-higienske službe v občini Murska Sobota;

15. volitve in imenovanja;

16. delegatska vprašanja in odgovori na vprašanja;

17. predlogi, sklepi, mnenja in obvestila.

Predsednica Družbenopolitičnega zbora predlaga naslednji začasni

dnevni red:

— poročilo o prisotnosti delegatov;

— obravnava vprašanj, ki jih bosta ostala dva zbora obravnavala pod točkami 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 15., 16 in 17.

Gradivo za obrnavo 3., 4. b), 5., 10., 11., 12., 13., 14. in 15. točke bomo posredovali vodjem delegacij in konferenc delegacij. Le-ti bodo prejeli tudi stališča in ugotovitve, ki jih je v zvezi z 5., 6., 7., 8. in 9. točko dnevnega reda sprejel izvršni svet skupščine občine Murska Sobota. Gradivo za obrnavo 4. a) točke je objavljeno v današnji, 7. številki Delegatskega vestnika.

Gradivo za obrnavo 6. in 8. točke je objavljeno v prilogi Poročevalca, z dne 26. 6. 1982, za obrnavo 9. točke pa v 12. številki Poročevalca z dne 29. 6. 1982. Gradivo za obrnavo 7. točke je objavljeno v gospodarskem vestniku, štev. 23. z dne 25. 6. 1982.

Ocena gospodarskih gibanj skupne in splošne porabe v občini Murska Sobota za prvo polletje 1982

UVOD

Ocena gospodarskih gibanj za prvo polletje 1982 je izdelana na podlagi ankete, ki so jo izpolnile organizacije združenega dela iz gospodarstva in skupnosti v občini, ter informacije o investicijah, ki jo je pripravila Služba družbenega knjigovodstva. Ob tem so bila upoštevana tudi dosežena gospodarska gibanja v I. trimesečju in razpoložljivi statistični podatki komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj občine.

Prikazana gibanja so ocena za prvo polletje in se dopuščata možnost, da bo po podatkih periodičnega obračuna za prvih 6 mesecev prišlo do določenih odstopanj.

I. OCENA GOSPODARSKIH GIBANJ V OBČINI ZA PRVO POLLETJE 1982

Na osnovi opravljene ankete v OZD gospodarstva ocenjuje mo, da bodo v prvem polletju 1982 dosežena naslednja gospodarska gibanja:

— v 000 din

— v tek. enah

	I — VI 1981	I — VI 1982	Indeks
Celotni prihodek	10.780.992	14.720.862	136
Porabljena sredstva	8.330.350	11.635.749	140
Ameritizacija po min. stop.	173.301	316.803	183

Dohodek	2.177.335	2.768.430	127
Družbeni proizvod	2.350.636	3.085.113	131
Čisti dohodek	1.503.806	1.849.680	123
Sredstva za BDO	1.046.930	1.329.600	127
Poslovni sklad	354.842	458.000	129
Izplačana sredstva za invest.	349.540	387.171	111
Vrednost izvoza	625.389	831.767	133
Izgube	38.809	52.392	135

Pričakujemo, da bo v prvem polletju celotni prihodek porasel za 36 %, hitrejša bo rast v industriji 40 %, kmetijstvu 41 %, gostinstvu in turizmu 41 %, in obrti 41 %, počasnejša pa v gradbeništvu 11 %, gozdarstvu 31 % in komunali 20 %.

Porabljena sredstva bi naj porasla za 40 %, kar je hitreje od celotnega prihodka.

Zaradi sprejetih dopolnil k zakonu o amortizaciji osnovnih sredstev po katerih so dolžne organizacije združenega dela ohraniti minimalno amortizacijo po znatno višjih stopnjah kot do leta 1982 bo amortizacija predvidoma porasla za 83 %.

Ob takih gibanjih se pričakuje 27 % rast dohodka. Nadpovprečne rasti bodo predvidoma dosežene v kmetijstvu 36 %, gostinstvu in turizmu 40 ter obrti 34 %.

Po pokritju vseh obveznosti bo po prvih ocenah ostalo gospodarstvu za 23 % več čistega dohodka kot v prvem polletju leta 1981. V letošnjem letu precej hitro rastejo zlasti obveznosti za splošno porabo, kar poleg sprememb minimalne amortizacije dodatno obremenjuje dohodek in zmanjšuje akumulativno sposobnost gospodarstva. Rast sredstev poslovnega sklada bo predvidoma 29 %.

V prvem trimesečju je gospodarstvo razporedilo več sredstev za osebne dohodke kot bi lahko glede na doseženo rast dohodka in izvoznih rezultatov. Na polletju ocenjujemo 27 % porast sredstev za osebne dohodke. Vrednost izvoza se bo v gospodarstvu občine povečala za 33 %. Močnejše bodo v primerjavi z enakim obdobjem lani povečale izvoz Panonija, Tekstil TOZD Pletilstvo Prosenjakovci, ZGEP Pomurski tisk TOZD Tiskarna, Konstruktor TOZD Gradbeništvo Pomurje, GLG TOZD Fazan ter Radenska TOZD Zvezda in TOZD Diana.

Po periodičnem obračunu je v prvih treh mesecih poslovalo z izgubo 14 organizacij združenega dela. Dosežena izguba v višini 63.568.000 din je bila glede na I. trimesečje leta 1981 višja za 10 %. Več kot polovica izgube odpade na Mesno industrijo, ki je prvo četrtletje zaključila z 35.215.000 din izgube, z izgubo pa so poslovale še Elektro TOZD M. Sobota v višini 2.966.000 din, Opekarna Puonci 2.843.000 din, Mlinopek 3.248.000 din, Vodnogospodarsko podjetje TOZD VE MURA 3.909.000 din, Temelj Cankova 1.771.000 din, Sobota TOZD Gradbeništvo 7.753.000 din in TOZD Komunala 1.412.000 din, Certus TOZD Avtobusni promet 3.803.000 din ter Diana 648.000 din. Do izgube v Mesni industriji prihaja iz že znanih razlogov, na poslovne rezultate v ostalih organizacijah pa so negativno vplivali: neizkoriščenost mehanizacije v gradbeništvu, pozno odobrene prodajne cene izdelkov in storitev v elektrogospodarstvu, pomanjkanje prometa in komunali, povišanje stopenj minimalne amortizacije, visoki materialni stroški, pomanjkanje surovin in materiala ter sezonski značaj poslovanja. Ocenjuje se, da bodo ob polletju poslovali z izgubo: Elektro Murska Sobota, Mesna industrija in Temelj Cankova, višina izgube pa bo glede na 6 mesecev lani po oceni višja za 35 %.

V prvih petih mesecih se je industrijska proizvodnja povečala za 5 %. Nadpovprečno rast so dosegle organizacije v panogah kovinsko-predelovalne industrije, kemično-predelovalne industrije in lesno-predelovalne industrije; padec industrijske proizvodnje pa je prisoten v industriji gradbenega materiala ter grafični industriji.

Na področju kmetijstva je bila letos oskrbljenost z gnojili, zaščitnimi sredstvi, semeni in pogonskimi gorivi pravočasna in zadovoljiva tako, da je spomladanska setev potekala nemoteno. V občini je bilo posejano 857 ha s sladkorno peso, 2100 ha s krompirjem, 11.476 ha s koruzo, preostale površine pa so bile posejane s poljščinami za silažo in ostalimi kulturami. Ugodne vremenske razmere v letošnjem letu prispevajo k uspešnemu razvoju posevkov tako, da lahko pričakujemo dobro letino. Do določenega izpada planirane proizvodnje prihaja pri sladkorni

pesi, ki zaradi škodljivega delovanja herbicidov ni vzklila na 199 ha. Te površine so bile ponovno preorane in posejane s koruzo.

Gospodarstvo močno povečuje svoje zaloge. Najhitreje rastejo zaloge gotovih izdelkov, kar poleg povečevanja terjatev kupcev in neugodne strukture virov sredstev močno slabi likvidnost organizacij. Zlasti neugodno je izredno hitro naraščanje kratkoročnih kreditov za obratna sredstva, ki v strukturi predstavljajo preko polovico vseh najetih kreditov.

V prvih štirih mesecih letošnjega leta je bilo po podatkih statistike v občini skupno 17.765 zaposlenih ali za 2,3 % več kot v enakem obdobju lani. Gospodarstvo je zaposlovalo povprečno 14.647 delavcev in doseglo rast 2,3 %, negospodarstvo pa 3.120 delavcev. Rast zaposlovanja v negospodarstvu je znašala 2,6 % predvsem zaradi večjega zaposlovanja v dejavnostih vzgoje in izobraževanja. V primerjavi s številom delavcev v decembru 1981 se je obseg zaposlenih v prvih štirih mesecih povečal skupno le za 0,5 %, medtem ko je v negospodarstvu prišlo do zmanjšanja števila zaposlenih.

Organizacije združenega dela s področja gospodarstva bodo v prvih šestih mesecih letos predvidoma izplačale za investicije 387 mio din ali za 11 % več kot v enakem obdobju lani. V občini so v teku investicije v skupni predračunski vrednosti 2.431 mio din. Na gospodarske investicije odpade samo 66 % celotne vrednosti. Delež negospodarskih investicij je precejšen zaradi gradnje kirurškega bloka in osnovne šole v Puoncih. V strukturi investicij predstavljajo gradbena dela 68,5 %, oprema 20,2 % in ostalo 11,3 %. Delež lastnih sredstev pri financiranju naložb se kljub zaostrenim pogojem investiranja še naprej zmanjšuje. Tako so v finančni strukturi zastopana sredstva investitorjev z 30 %, krediti 43 %, združena sredstva 5 % in ostali viri 22 %.

Organizacije združenega dela izvajajo naslednje večje investicije:

SGP Konstruktor TOZD Gradbeništvo Pomurje nadaljuje z izgradnjo industrijskega obrata v Lipovcih;

Radenska TOZD Moravske toplice gradi hotel s pripadajočimi infrastrukturnimi objekti;

Tovarna dušika Ruše TOZD Proizvodnja kremenčevih peskov Puonci rekonstruira in modernizira sušilnice;

DO za PTT promet izvaja predvidena dela pri postavitvi telefonskih central in razširitvi telefonskega omrežja;

V kmetijstvu potekajo melioracijska dela na načrtovanih površinah;

Veletrgovina Potrošnik je adaptirala dve trgovini.

V juliju se bosta predvidoma pričeli tudi gradnja obrata za proizvodnjo električnih orodij Iskre in razširitev proizvodnih prostorov LIV Postojna TOZD Oprema in orodja Rogašovci.

Na področju izgradnje gospodarske infrastrukture se izvajajo dela v močno zmanjšanem obsegu glede na planirano. Priliv sredstev je pri samoupravnih interesnih skupnostih precej pod načrtovanim obsegom, zato materialne možnosti ne dopuščajo realizacije z resolucijo načrtovanih nalog.

Cestnokomunalna skupnost je pričela z asfaltiranjem ceste v Pertoči in izgradnjo vodovoda na relaciji M. Sobota — Moravci.

V juniju so pričele z delom mladinske delovne brigade, ki bodo v okviru mladinske delovne akcije GORIČKO izvajale dela na rekonstrukciji cestnih povezav na relaciji Šalovci—Markovci—Čepinci—Neradnovci—Lucova—Šulinčiči—Adrijanci na odseku Šalovci—Čepinci in Čepinci—Neradnovci v skupni dožini 6 km.

V prvi polovici leta je bilo v občini dograjeno 57 stanovanj, do konca leta pa bo predvidoma realizirana izgradnja 167 stanovanj.

V negospodarstvu se nadaljuje izgradnja kirurškega bloka bolnice v Rakičanu, nadzidava in dozidava doma upokojencev v Rakičanu, gradnja nove celodnevne osnovne šole Puonci, realizirana pa je bila tudi adaptacija kinodvorane v Murski Soboti.

2. SKUPNA PORABA

V prvih petih mesecih so znašali celotni prihodki samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti 425.574.000 din ali za 31 % več kot v enakem obdobju lani. Glede na finančni načrt za leto 1982 je bilo realizirano 41 % planiranega obsega sredstev. Prihodki za dejavnost so znašali 408.313.000 din in so

porasli za 31 %. Za investicije se je steklo 17.260.722 din, kar je v primerjavi s petimi meseci lani za 38 % več.

Po posameznih SIS je priliv sredstev naslednji:

— v 000 din

I. DEJAVNOST	I-V 1981	I-V 1982	Indeks
Občinska zdrav. skupnost	144.890	191.680	132
Občinska izobraževal. skup.	74.799	99.937	134
Občin. skupn. otr. varstva	56.256	76.881	137
Občina. skupn. social. skrb.	18.130	21.715	120
Občin. skup. social. varstva	273	107	39
Občin. kulturna skupnost	7.765	6.277	81
Občin. telesnokultur. skupn.	3.828	5.238	137
Občin. raziskov. skupnost	777	1.077	138
Občin. skupnost za zaposl.	5.000	5.393	108
SKUPAJ DEJAVNOST	311.734	408.313	131

II. INVESTICIJE	I-V 1981	I-V 1982	Indeks
Občin. zdrav. skupnost	6.175	8.433	136
Občin. izobraževal. skupnost	4.246	5.789	136
Občin. skupn. otroš. varstva	2.104	3.040	144
SKUPAJ ZA INVESTICIJE	12.525	17.261	138

III. CELOTNI PRIHODKI SKUPAJ	I-V 1981	I-V 1982	Indeks
	324.259	425.574	131

Prihodki za dejavnost so najbolj porasli v raziskovalni skupnosti, nekoliko nad povprečjem pa so tudi v skupnosti otroškega varstva, telesnokulturni, izobraževalni in zdravstveni skupnosti. Višine priliva sredstev v lanskem petih mesecih ne dosegata skupnost socialnega varstva in kulturna skupnost.

3. SPLOŠNA PORABA

V občini so bili v prvih petih mesecih na področju splošne porabe doseženi prihodki v višini 77.037.000 din in so porasli za 39 % predvsem zaradi hitrejši rasti sredstev davkov na dohodek in davkov iz osebnih dohodkov, prihodkov po posebnih predpisih ter prihodkov upravnih organov in drugih prihodkov.

Iz posameznih virov so bili realizirani naslednji prihodki:

— v 000 din

	I-V 1981	I-V 1982	Indeks
Davki na dohodek in davki iz DD	14.874	21.663	146
Prometni davki in dohodek od premoženja	30.007	39.039	130
Takse	6.152	6.045	98
Prih. po posebnih predpisih	2.084	3.318	159
Prih. uprav. organov in drugi prihodki	2.416	3.975	164
SKUPAJ PRIHODKI	55.533	77.037	139

Za potrebe splošne porabe je bilo v petih mesecih letos namenjenih 60.614.000 din. Celotni odhodki so porasli za 19 % pri tem pa so dosegli hitrejšo rast odhodki za dejavnost krajevnih skupnosti in za dejavnost organov družbenopolitičnih skupnosti.

Gibanje odhodkov po dejavnostih je bilo naslednje:

— v 000 din

	I-V 1981	I-V 1982	Indeks
Dejavnost org. DPS	36.821	47.411	129
Ljudska obramba	5.450	5.560	102
Dejavnost DPO	2.703	3.106	115
Negospodarske invest.	1.177	786	67
Socialno skrbstvo	523	467	89
Zdravstveno varstvo	56	55	98
Komunalna dejavnost	463	498	107
Dejavnost KS	1.480	2.014	136
Gospodarski posegi	1.937	106	5
Izl. sredstva v stalni rezervni sklad	428	611	142
SKUPAJ ODHODKI	51.038	60.614	119

V skladu z družbenim dogovorom o omejevanju splošne porabe je občina dolžna 70 % ocenjenih presežkov proračuna v letu 1982 odvzeti v republiški sklad za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane. Ker je predvsem v I. polletju slabši pritek proračunskih prihodkov so v tem času prisotni problemi pokrivanja obveznosti do sklada. Še večji problem pa se pojavlja pri zagotavljanju sredstev za pokrivanje razlik v ceni mesa na področju občine.

Ob izredno hitri rasti vseh materialnih stroškov, ki predstavljajo precejšen delež celotnih stroškov upravnih organov, lahko ob nespremenjeni dovoljeni rasti splošne porabe že v drugi polovici leta pričakujemo težave pri zagotavljanju sredstev za financiranje delovanja upravnih organov.

4. PORABA NA PODROČJU SIS MATERIALNE PROIZVODNJE

Celotni prihodki vseh samoupravnih interesnih skupnosti gospodarstva v občini v petih mesecih letos znašajo 278.354.000 din in so za 29 % višji kot v enakem obdobju lani. Do visoke rasti sredstev pri vodni skupnosti je prišlo zaradi vrnitve v lanskem letu izposojenih sredstev vodni skupnosti primorske regije. Manjši dotok sredstev kot lani ima cestnokomunalna skupnost.

Obseg in gibanje prihodkov po posameznih skupnostih prikazuje naslednja tabela:

— v 000 din

	I-V 1981	I-V 1982	Indeks
— SIS cestnokom. dejav.	47.696	31.588	66
— Območna vodna skupn.	36.551	72.980	200
— Samoupr. stan. skupn.	72.575	92.296	127
— Območna SIS za PTT pr.	55.279	76.987	139
— Skupn. za varstvo pred požarom	4.302	4.495	104
SKUPAJ:	216.403	278.354	129

ODHODKI

Odhodki samoupravnih interesnih skupnosti so znašali skupno 160.689.000 din, kar je za 10 % nad odhodki v prvih petih mesecih lanskega leta. Nižji so odhodki pri cestnokomunalni, stanovanjski in požarni skupnosti.

Obseg in gibanje odhodkov po SIS je naslednji:

— v 000 din

	I-V 1981	I-V 1982	Indeks
— SIS za cestnokom. dej.	39.887	25.490	64
— Območna vodna skupn.	35.683	49.350	136
— Samoupr. stan. skupn.	11.862	11.256	95
— Območna SIS za PTT pr.	54.215	72.089	133
— Skupn. za varstvo pred požarom	3.785	3.498	92
SKUPAJ:	145.452	160.689	110

5. OCENA URESNIČEVANJA RESOLUCIJE OBČINE V LETU 1982

Z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981-1985 v letu 1982 so načrtovane naslednje rasti gospodarskih gibanj: družbeni proizvod 2 %, industrijska proizvodnja 2,5 %, kmetijska proizvodnja 4 %, izvoz 13 %, zaposlovanje 2 % in produktivnost 1 %.

Določeno je tudi, da bodo sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb rasla 9 % počasneje od rasti dohodka v gospodarstvu občine, sredstva za zadovoljevanje splošnih potreb se bodo povečala za 15,6 %, sredstva za osebne dohodke se bodo povečevala v skladu z določili dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982.

V letu 1982 bi naj cene predvidoma porasle za 15 % (december 1982 na december 1981).

Po statističnih podatkih so v SR Sloveniji v petih mesecih letos v primerjavi z enakim obdobjem lani porasle cene na drobno za 27,8 % in življenjski stroški 27,6 %.

Na osnovi ocenjenih polletnih nominalnih gibanj in prisotne rasti cen ocenjujemo, da so v letošnjem prvem polletju prisotna v občini naslednja realna gibanja: rast družbenega

proizvoda 2,5 %, industrijske proizvodnje 5 %, izvoza 14 %, zaposlenosti 2 % in produktivnosti okoli 0,5 %.

Gibanja v prvih šestih mesecih so na nivoju z resolucijo načrtovanih gibanj pri rasti družbenega proizvoda, industrijske proizvodnje, zaposlovanja in izvoza. Nižja od načrtovane pa je rast produktivnosti.

Ugotovitve in stališča o oceni gibanj v gospodarstvu, skupni in splošni porabi za 1. polletje 1982

Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota je na seji dne 29/6-1982 razpravljal o oceni gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe v občini Murska Sobota za prvo polletje 1982 in

ugotovil:

V občini Murska Sobota se ocenjuje, da bo v prvem polletju leta 1982 porasel celotni prihodek za 36 %, porabljena sredstva 40 %, minimalna amortizacija 83 %, dohodek 27 %, družbeni proizvod 31 %, čisti dohodek 23 %, sredstva za bruto osebne dohodke za 27 %, poslovni sklad 29 %, izplačila sredstev za investicije 11 % in izvoz za 33 % v primerjavi s prvim polletjem lani. Z izgubo bodo predvidoma polletje zaključile Elektro Murska Sobota, Mesna industrija in Temelj Cankova v skupni višini 52 mio din. izguba dosežena v 6 mesecih lani pa bo s tem povečana za 35 %.

Iz ocene gospodarskih gibanj za prvo polletje izhaja, da so bili doseženi pozitivni premiki in resolucijsko načrtovana gibanja pri rasti družbenega proizvoda, izvoza, industrijske in kmetijske proizvodnje, sredstev minimalne amortizacije ter zaposlovanja, ne dosega pa se planirana rast produktivnosti.

Pri tem pa so še vedno prisotna negativna in zaskrbljujoča gibanja kot močno naraščanje stroškov poslovanja zlasti surovin, materiala in energije, povečevanje zalog gotovih izdelkov in neplačane realizacije, prisotnost izgub, hitra rast kratkoročnih kreditov za obratna sredstva, poslabšanje likvidnosti in ekonomičnosti poslovanja, naraščanje sredstev za osebne dohodke ter nadaljevanje močne rasti cen. Neugodno je tudi naraščanje obveznosti OZD za skupno in splošno porabo, zaradi česar se v strukturi dohodka zmanjšuje delež, ki ostaja organizacijam za zboljšanje materialne osnove dela.

Skupna in splošna poraba se po podatkih za prvih 5 mesecev gibata v nasprotju z določili resolucije. Medtem ko sredstva skupne porabe naraščajo hitreje od rasti dohodka so sredstva splošne porabe v rasti počasnejša, vendar nekoliko nad dogovorjeno porabo.

Glede na dosežene poslovne rezultate v I. trimesečju dosegamo v občini višja gibanja od povprečnih v SR Sloveniji.

Na podlagi ugotovitev je Izvršni svet sprejel naslednja

stališča:

— ugotovljena gospodarska gibanja kažejo na uresničevanje določenih kazalcev iz resolucije za leto 1982, zato je potrebno

Sredstva za osebne dohodke gospodarstva naraščajo v globalu nekoliko hitreje kot je možno po določitih dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka.

Sredstva za reprodukcijo naraščajo predvsem zaradi občutnega porasta sredstev minimalne amortizacije.

Prisotno je tudi hitrejše naraščanje prihodkov skupne in splošne porabe.

v vseh sredinah nadaljevati s prizadevanji za doseganje načrtovanih ciljev in nalog. Pri ugotovljenih odstopanjih in negativnih gibanjih je nujno preučiti vzroke in sprejeti ustrezne ukrepe za odpravo teh:

— zaradi znatno hitrejše rasti porabljenih sredstev od celotnega prihodka morajo organizacije združenega dela podrobno analizirati posamezne vrste stroškov, zlasti tistih, katerih rast je nadpovprečna in presega rast celotnega prihodka. Da bi zmanjšali transportne stroške je nujna preusmeritev tovorov iz cest na železnice, kar bi prispevalo tudi k zmanjšanju porabe naftnih derivatov:

— organizacije združenega dela, ki del proizvodnje in toritev izvažajo, morajo vložiti maksimalne napore za realizacijo planiranega o obsega izvoza in nadaljevati s povečevanjem izvoza na konvertibilno področje:

— v organizacijah združenega dela, kjer so v polletju poslovali z izgubo je potrebno ugotoviti vzroke ter sprejeti ustrezne ukrepe za odpravo izgub in za izboljšanje pogojev poslovanja;

— za doseganje ugodnejših poslovnih rezultatov morajo organizacije zagotoviti optimalni obseg zalog, izboljšati likvidnost, zmanjšati višino terjatev kupcev, znižati kratkoročne kredite za obratna sredstva ter sprejeti druge ukrepe, ki bodo pogojevali hitrejšo rast dohodka;

— samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje naj proučijo možnost prelivanja sredstev, saj bi z angažiranjem prostih sredstev v določeni SIS omogočili izvedbo najnujnejših in prioritarnih naložb v občini;

— rast sredstev za osebne dohodke mora biti usklajena z določili resolucije in dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1982;

— organizacije združenega dela morajo poskrbeti za dosledno izvajanje operativnega načrta ukrepov in aktivnosti v SR Sloveniji za zagotavljanje odplačevanja posojil najetih v tujini in za ohranitev proizvodnje;

— skupno in splošno porabo je potrebno uskladiti z realnimi možnostmi v okviru predvidene rasti dohodka in določil resolucije;

— zaradi nadaljevanja zaostrenih pogojev gospodarjenja, slabše domače konjunktore, povečanja prizadevanj za usmeritev proizvodnje v izvoz in nujnosti izvajanja stabilizacijskih ukrepov je potrebno, da v letu 1982 organizacije združenega dela in skupnosti uresničujejo tudi že prej sprejeta stališča in sklepe skupščine občine Murska Sobota.

URADNE OBJAVE

Leto XVI

Murska Sobota, dne 8. julija 1982

št. 20

URADNE OBJAVE
OBCINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

187. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o sprejetju zazidalnih načrtov za posamezna območja v naseljih in območja določena za posebne namene na območju občine Murska Sobota.
188. Odlok o sestavi, pristojnostih in nalogah komisije za odlikovanja Skupščine občine Murska Sobota
189. Odlok o spremembi odloka o pristojnostih in nalogah komisije za narodnostna vprašanja pri skupščini občine Murska Sobota
190. Odlok o sestavi, pristojnostih in nalogah komisije za družbeni nadzor pri skupščini občine Murska Sobota
191. Odlok o sestavi, pristojnostih in nalogah sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu skupščine občine Murska Sobota
192. Odlok o programskem delu zazidalnega načrta industrijske cone I-1 (del I) in cone proizvodne obrti P-1 v Ljutomeru.
193. Odredbo o pristojbinah za veterinarsko sanitarne preglede in dovoljenja v občini Murska Sobota.
194. Ugotovitve in stališča k sanacijskemu programu ABC Pomurka — DO Mesna industrija Murska Sobota za leto 1981

187

Na podlagi 12. in 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Ur. list SRS, št. 16/67, 27/72 in 8/78), Družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—1985 (Ur. objave št. 24/81) in 167. člena statuta občine Murska Sobota (Ur. objave, št. 12/78 in 36/81) je Skupščina občine Murska Sobota na seji zboru združenega dela in zboru krajevnih skupnosti, dne 25. 6. 1982 sprejela

ODLOK

O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ODLOKA O SPREJETJU ZAZIDALNIH NAČRTOV ZA POSAMEZNA OBMOČJA V NASELJIH IN OBMOČJA DOLOČENA ZA POSEBNE NEMENE NA OBMOČJU OBČINE MURSKA SOBOTA

I. člen

7. a člen odloka o sprejetju zazidalnih načrtov za posamezna območja v naseljih in območja določena za posebne namene na območju občine M. Sobota (Ur. objave pomurskih občin, št. 12/77, 17/79, 25/79 in 1/81) se spremeni in dopolni tako, da se glasi:

»Zazidalni načrt za Moravske toplice obsega območje toplic in okolice v k. o. Moravci in k. o. Martjanci po grafični podlogi, projekt št. 17/81, izdelan septembra 1981.

Na tem območju je predvidena izgradnja turistično rekreacijskih, zdravstvenih in spremljajočih objektov za toplice, hotelsko terapevtskih objektov v severovzhodnem delu, vikend naselja v zahodnem delu, športno-rekreacijskih objektov v jugovzhodnem delu ter parkirnih površin v severnem vstopnem delu, kar je navezano prek osrednjega dovoznega priključka na regionalno cesto Murska Sobota—Lendava.

Prostor za kampiranje je predviden v južnem delu do potoka Lipnica, obstoječi gozd (»Čreta«), na severu omejen z regionalno cesto, na zahodu s potokom Lipnica na južni strani pa z melioracijskim jarkom, se delno uredi v dodatne rekreacijske površine (trim steze, nogometni stadion).

Vsi objekti morajo biti grajeni z elementi prekmursko panonske tipike — arhitekture, tudi zunanja ureditev mora biti v skladu z grafično prilogo in pravilnikom, ki sta sestavna dela zazidalnega načrta tega območja.

V notranjosti območja se v končni fazi ne dovoli promet z motornimi vozili, začasno pa se preko osrednjega dovoznega priključka dovoli dovoz do kampa.«

2. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 351-3/82-4

M. Sobota, dne 25. 6. 1982

Predsednik

Skupščine občine M. Sobota
Martin HORVAT, l. r.

188

Na podlagi 180. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80) ter 133. člena Poslovnika Skupščine občine M. Sobota je Skupščina občine Murska Sobota na seji Družbenopolitičnega zboru dne 23. junija 1982 ter Zboru združenega dela in Zboru krajevnih skupnosti dne 25. junija 1982 sprejela

ODLOK

O SESTAVI, PRISTOJNOSTIH IN NALOGAH KOMISIJE ZA ODLIKOVANJA SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTA

I. člen

Komisija za odlikovanja Skupščine občine Murska Sobota ima predsednika in 6 članov.

Predsednika in člane imenujejo zbori občinske skupščine izmed delegatov vseh zborov občinske skupščine.

2. člen

Komisija za odlikovanja proučuje vprašanja in daje predloge v zvezi z odlikovanji, ki jih podeljuje predsedstvo SFR Jugoslavije in predsedstvo SR Slovenije. Komisija sodeluje s samoupravnimi organi organizacij združenega dela, krajevnimi skupnostmi, družbenopolitičnimi organizacijami, društvi in drugimi samoupravnimi organizacijami ter skupnostmi glede podeljevanja odlikovanj in po drugih vprašanjih.

3. člen

Strokovna, administrativno-tehnična in druga opravila za komisijo opravlja strokovna služba skupščine in izvršnega sveta Skupščine občine Murska Sobota.

4. člen

Ta odlok začne veljati z dnem sprejetja in se objavi v Uradnih objavah.

Z dnem sprejetja tega odloka neha veljati Odlok o pristojnostih in nalogah komisije za odlikovanja pri Skupščini občine M. Sobota (Uradne objave, št. 18/74)

Številka: 02-19/82-1

V Murski Soboti, dne 25. junija 1982

Predsednik

skupščine občine M. Sobota
Martin HORVAT, l. r.

Na podlagi 180. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80) ter 133. člena Poslovnika Skupščine občine M. Sobota je Skupščina občine Murska Sobota na seji Družbenopolitičnega zbora dne 23. junija 1982 ter Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti dne 25. junija 1982 sprejela

ODLOK O SPREMENBI ODLOKA O PRISTOJNOSTIH IN NALOGAH KOMISIJE ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA PRI SKUPŠČINI OBČINE MURSKA SOBOTA

1. člen

V odloku o pristojnostih in nalogah komisije za narodnostna vprašanja pri Skupščini občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 18/74) se 1. člen spremeni in se glasi:

»Komisija za narodnostna vprašanja pri Skupščini občine Murska Sobota ima 10 članov od katerih je 5 madžarske, 5 pa slovenske narodnosti. Predsednika in člane komisije imenujejo zbori občinske skupščine in samoupravna interesna skupnost za prosveto in kulturo pripadnikov madžarske narodnosti izmed delegatov zborov občinske skupščine ter delovnih ljudi in občanov, ki niso delegati«.

2. člen

4. člen odloka se spremeni in glasi:

»Strokovna, administrativno-tehnična in druga opravila opravlja za komisijo Strokovna služba skupščine in izvršnega sveta Skupščine občine Murska Sobota.

3. člen

Ta odlok začne veljati z dnem sprejetja in se objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 02-18/82-1

V Murski Soboti, dne 25. junija 1982

Predsednik
skupščine občine Murska Sobota
Martin HORVAT, l. r.

190

Na podlagi 180. člena Statuta občine M. Sobota (Uradne objave, št. 12/80) ter 133. člena Poslovnika skupščine občine M. Sobota je Skupščina občine Murska Sobota na seji Družbenopolitičnega zbora dne 23. junija 1982. Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti dne 25. junija 1982 sprejela

ODLOK O SESTAVI, PRISTOJNOSTIH IN NALOGAH KOMISIJE ZA DRUŽBENI NADZOR PRI SKUPŠČINI OBČINE MURSKA SOBOTA

1. člen

Komisija za družbeni nadzor pri Skupščini občine Murska Sobota ima predsednika in 8 članov.

Predsednika in člane komisije imenujejo zbori občinske skupščine izmed delegatov vseh zborov ter delovnih ljudi in občanov, ki niso delegati.

2. člen

Komisija za družbeni nadzor obravnava splošna vprašanja v zvezi z izvajanjem politike, izvrševanjem odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine glede razpolaganja z družbenimi sredstvi, ter proučuje in nadzira uresničevanje pravic in dolžnosti občinskih upravnih organov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Pri svojem delu komisija sodeluje s samoupravnimi organi in organi samoupravne kontrole v organizacijah združenega dela in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, z družbenim pravobranilcem samoupravljanja ter z drugimi organi družbene skupnosti.

Komisija obvešča zbere občinske skupščine o svojih ugotovitvah in predlaga zborom sprejem ukrepov za preprečevanje škodljivih posledic za splošne družbene interese ter ukrepe za izvrševanje funkcije družbenega nadzorstva.

Komisija opravlja zadeve iz svoje pristojnosti tudi na podlagi opozoril občanov in samoupravnih organov organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

3. člen

Strokovna, administrativno-tehnična in druga opravila za komisijo opravlja strokovna služba skupščine in izvršnega sveta Skupščine občine Murska Sobota.

4. člen

Ta odlok začne veljati z dnem sprejetja in se objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Z dnem sprejetja tega odloka neha veljati Odlok o pristojnostih in nalogah komisije za družbeni nadzor pri Skupščini občine M. Sobota (Uradne objave, št. 18/74).

Številka: 02-17/82-1

V Murski Soboti, dne 25. junija 1982

Predsednik
skupščine občine Murska Sobota
Martin HORVAT, l. r.

191

Na podlagi 180. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80) ter 133. člena Poslovnika Skupščine občine Murska Sobota je Skupščina občine Murska Sobota na seji Družbenopolitičnega zbora dne 23. junija 1982 ter Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti dne 25. junija 1982 sprejela

ODLOK O SESTAVI, PRISTOJNOSTIH IN NALOGAH SVETA ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU SKUPŠČINE OBČINE MURSKA SOBOTA

1. člen

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Skupščine občine Murska Sobota ima predsednika, tajnika in 16 članov.

Predsednika, tajnika in člane imenuje Občinska skupščina izmed delegatov vseh zborov občinske skupščine in delovnih ljudi ter občanov, ki niso delegati.

2. člen

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu opravlja naslednje naloge:

- proučuje in obravnava problematiko na področju varnosti, cestnega prometa v zvezi z preventivo in vzgojo;
- pospešuje prometno vzgojo, izobrazbo in etiko udeležencev v cestnem prometu;
- pripravlja in izvaja akcije republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu;
- pripravlja samostojne akcije v zvezi z varnostjo cestnega prometa na območju občine;
- predlaga organom in organizacijam, ki se ukvarjajo z vprašanji cestnega prometa ukrepe za izboljšanje varnosti;
- razvija in pospešuje organizacijo in aktivnost šolske prometne službe;
- sodeluje pri delu organov in organizacij, ki se ukvarjajo s prometno vzgojo in preventivno dejavnostjo v cestnem prometu;
- preko sredstev javnega obveščanja razvija in pospešuje varnost cestnega prometa.

Svoje naloge svet podrobno opredeli s programom dela.

3. člen

Strokovna, administrativno-tehnična in druga opravila za svet opravlja Sekretariat za notranje zadeve.

4. člen

Ta odlok začne veljati z dnem sprejetja in se objavi v Uradnih objavah.

Številka: 02-21/82-1

V Murski Soboti, dne 25. junija 1982

Predsednik
skupščine občine M. Sobota
Martin HORVAT, l. r.

Na podlagi 10. in 11. člena zakona o urbanističnem planiranju (Ur. l. SRS, št. 16/67, 27/72 in 8/78), 6. člena odloka o urbanističnem načrtu mesta Ljutomer (Uradne objave občin Pomurja, št. 9/80) in 181. člena statuta občine Ljutomer (Ur. objave občin Pomurja, št. 44/81) je Skupščina občine Ljutomer na seji zborna združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 10. 2. 1982 sprejela

ODLOK

O PROGRAMSKEM DELU ZAZIDALNEGA NAČRTA INDUSTRIJSKE CONE I — 1 (DEL 1) IN CONE PROIZVODNE OBRTI P — 1 V LJUTOMERU.

1. člen

Sprejme se programski del zazidalnega načrta industrijske cone I — 1 (del 1) in cone proizvodne obrti P — 1 v Ljutomeru, ki ga je izdelalo Proizvodno gradbeno podjetje Ljutomer — Enota za projektiranje in urbanizem, št. projekta 152 v januarju 1982.

2. člen

Stem zazidalnim načrtom se obravnava območje severno od regionalne ceste Ljutomer-Radenci, zahodno od obstoječe industrijske ceste med DO Tehnostroj in DO Imgrad, južno od že obstoječe in kot podaljšek predvidene industrijske ceste-severno od kompleksa DO Imgrad ter vzhodno od obstoječe obrtne cone v Noršincih.

3. člen

V vzhodnem delu območja, ki ga obravnava zazidalni načrt je dovoljena industrijska gradnja, na vzhodnem delu območja pa je dovoljena obrtno-stanovanjska gradnja.

4. člen

Zazidalni načrt je stalno na vpogled občanom, organom in organizacijam pri upravnem organu pristojnem za urbanizem na komiteju za družbeno planiranje in gospodarski razvoj občine Ljutomer.

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občinskih skupščin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota.

Številka: 351-230/78-3

Ljutomer, dne 10. 2. 1982

Predsednik
skupščine občine Ljutomer
Franc ŠTRAKL, ekon., l. r.

193.

Na podlagi 45. člena Zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. l. SRS, št. 18/77) in (2/78) ter 219. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80) je Izvršni svet skupščine občine Murska Sobota na seji, dne 23. 6. 1982, sprejel

ODREDBO

O PRISTOJBINAH ZA VETERINARSKO SANITARNE PREGLEDE IN DOVOLJENJA V OBČINI MURSKA SOBOTA

1. člen

S to odredbo se določijo pristojbine za veterinarsko sanitarne preglede, za potrdila in dovoljenja iz 49. člena Zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Ur. l. SFRJ, št. 43/76) in 25., 27. in 30. člena Zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. l. SRS, št. 18/77).

2. člen

Za veterinarsko sanitarne preglede pošiljk živali, živalskih proizvodov, surovin in odpadkov ob nakladanju, prekladanju in razkladanju, se plača naslednja pristojbina:

	din
1. za kamionske in vagonke pošiljke	400,00
2. za pošiljke v kombiju	160,00
3. za kosovne pošiljke:	
— kopitarjev in odraslega goveda od komada	110,00
— telet od komada	40,00
— prašičev in drobnice od komada	40,00
— žive perutnine za vsakih začetnih 50 komadov	46,00
— za ribe, rake in polže od kg	1,40

— za meso kopitarjev, parklarjev, perutnine in mesne izdelke od kg
— za vsako čebeljo družino

1,40
10,00

Kadar doseže obračun pristojbine po kosovnih pošiljkah višjo pristojbino po kamionu ali vagonu, se pristojbina obračuna in plača za kamionsko, oziroma vagonko pošiljko.

Če prijavljena pošiljka ni pravočasno pripravljena za pregled, pristojni organ, ki opravi veterinarsko sanitarni pregled pa pride ob določenem času na mesto nakladanja, prekladanja ali razkladanja, mora tisti, ki je pregled naročil plačati še zamudnino v višini 200,00 din (dvesto din) za vsako začetno uro čakanja.

3. člen

Pristojbine za veterinarsko sanitarne preglede klavnih živali, mesa, mleka, jajc in drugih živil živalskega izvora, se plačuje naslednja pristojbina:

1. Za stalni veterinarsko sanitarni pregled (nadzor) klavnih živali, mesa in mesnih izdelkov v proizvodnji ABC Pomurka, Mesna industrija v M. Soboti, se določi mesečna pavšalna pristojbina, ki znaša	369.576,00
določen pavšalni znesek pristojbine se po potrebi lahko spreminja na podlagi posebnega dogovora, ki ga sklene Izvršni svet, uporabnik in izvajalec veterinarsko sanitarnih pregledov	
spmemba pavšalnega zneska pristojbine je dovoljena največ 1 krat letno.	
2. Za veterinarsko sanitarni pregled mleka pri obdelavi in predelavi v mlečne izdelke ter jajc pri predelavi v jajčne izdelke, 100 (sto) litrov obdelanega ali v mlečne proizvode predelanega mleka	1,25
3. Za veterinarsko sanitarni pregled perutnine pred zakolom, perutninskega mesa in izdelkov v proizvodnji od komada perutnine	0,17
4. Za veterinarsko sanitarne preglede:	
a) divjačine pred odpremo ali vskladiščenje:	
— divji prašiči s trihinoskopiranjem po komadu	70,00
— divjih zajcev po komadu	7,00
— pregled srnjadi in jelenjadi po komadu	55,00
— pregled divje perjadi po komadu	4,00
— za kosovne pošiljke lovskih turistov do 20 komadov male divjadi ali 1 kom velike divjadi	350,00
— za vsakih začetnih nadaljnjih 20 komadov male divjadi ali 1 kom velike divjadi	70,00
b) živine, mesa, mesnih in mlečnih izdelkov ter drugih proizvodov na sejnih, tržnicah, v gostinskih in drugih obratih:	
— odojkov in perutnine (zaklanih) za kg	1,40
— mlečnih izdelkov po kg	1,50
— za jajca po komadu	0,30
— pri obdelavi in predelavi mesa za javno potrošnjo v gostiščih, na prireditvah, v hladilnicah in obrtni predelavi mesa ter za druge preglede, ki jih ta odredba posebej ne omenja, se plača pristojbina za vsako začetno uro	310,00

4. člen

Za predpisano veterinarsko napotnico za bolne živali, ki se zaradi klanja odpremljajo v klavnico ter za živali, zaklane v sili, se plača pristojbina za komad

50,00

5. člen

Za izdajo dovoljenja za promet z mlekem in mlečnimi izdelki za javno potrošnjo, oziroma za podaljšanje veljavnosti dovoljenja se plača pristojbina

— za vsako molznico 100,00.

6. člen

Pristojbine iz 3. člena te Odredbe zajemajo pregled živali pri razkladanju, pred zakolom, pregled mesa po zakolu, surovin pred predelavo, izdelke ter njih pakiranje in nakladanje, če se navedeni pregledi opravljajo na enem mestu.

7. člen

Določeni zneski pristojbin vsebujejo tudi 15 odstotni prispevek v republiški sklad za zdravstveno varstvo živine, za katere preglede je tako določeno v veljavnih predpisih ter vse druge stroške, ki so nastali pri obveznem veterinarsko sanitarnem pregledu.

8. člen

Če se pregled opravlja izven rednega delovnega časa organa, ki pregled opravlja, se pristojbina poveča za 50 odstotkov.

Posebne stroške, zamudnine in delo izven rednega delovnega časa, si obračuna neposredno pooblaščen veterinarska organizacija, ki je pregled opravila pri organizaciji združenega dela ali pri občanu, ki je pregled zahteval.

9. člen

Pristojbine se plačujejo takoj po opravljenem pregledu, oziroma ob izdaji dovoljenja, napolnice ali potrdila, lahko pa se obračunavajo tudi mesečno.

Plačane pristojbine se odvedejo na zbirni račun pri SDK št. 51900-840-035-3182 „republiške takse za promet s parkljarji in kopitarji.“

Plačane pristojbine za izdajo dovoljenja za promet z mlekom (5. člen) pa se odvedejo na zbirni račun pri SDK št. 51900-840-035-31915 „za zdravstveno varstvo živali proračuna občine M. Sobota.“

10. člen

Ta odredba začne veljati 8 dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Z dnem veljavnosti te odredbe preneha veljati prejšnja odredba o pristojbinah za veterinarsko sanitarne preglede in dovoljenja v občini Murska Sobota (Uradne objave pomurskih občin št. 23 z dne 12/5-1981).

Številka: 322-21/82-8

Datum: 23/6-1982

PREDSEDNIK IZVRŠNEGA SVETA

Pavel PONGRAC l. r.

194

Na podlagi 165. člena Statuta občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 12/80) je Skupščina občine Murska Sobota na seji Družbenopolitičnega zbora dne 23. junija 1982, ter na seji Zbora združenega dela in Zbora krajevnih skupnosti, dne 25. junija 1982 sprejela

UGOTOVITVE IN STALIŠČA K SANACIJSKEMU PROGRAMU ABC POMURKE — DO MESNA INDUSTRIJA MURSKA SOBOTA ZA LETO 1981

Zbori občinske skupščine so na sejah dne 23. in 25. junija 1982 obravnavali Sanacijski program ABC Pomurka — DO Mesna industrija za leto 1981 in ugotovili:

Delovna organizacija Mesna industrija je poslovno leto 1981 zaključila z izgubo v višini 107.249.252,20 din. Osnovni vzrok izgube je v dispariteti cen med ceno klavne živine in ceno svežega mesa oz. mesnih izdelkov. Na višino izgube pa so vplivali tudi visok porast cen repromateriala in energije, visoke obresti za najete kredite, neuskkljenost predelovalnih kapacitet s klavnimi in iz tega izhajajoči stroški na dveh lokacijah, neoptimalna struktura proizvodnje, dohodkovna nepovezanost, neizvedena delitev dela med mesnimi industrijami, visoki stroški vzdrževanja dotrajane opreme v predelavi ipd.

V letu 1981 je znašala dispariteta cene 298.718.000 din in porasla za 2,7 krat v primerjavi s predhodnim letom ter v letošnjem letu še narašča. S kompenzacijami je bilo pokrito le 11,5 % vrednosti ugotovljene disparitete.

Glede na dogovorjene vire financiranja pokritja izgube za leto 1981 sta svoj delež pokrili SOZD ABC Pomurka in skladi skupnih rezerv SO Murska Sobota. Ni pa še pokrit delež Temeljne pomurske banke 16.087.388 din in sklada skupnih rezerv gospodarstva SRS 60.461.864.

Zaradi neoseganja dohodka Mesna industrija ni združevala sredstev za občinsko zdravstveno skupnost v višini 8.224.184 din.

Vrnjen je bil tudi občinski davek iz osebnega dohodka po prispevni stopnji 0,5 % v višini 923.925 din.

Zaskrbljujoče je, da se izguba v DO Mesna industrija pojavlja že osmo leto zaporedoma in da z dosedanjimi sanacijami in rešitvami niso ustvarjeni pogoji za izboljšanje njenega položaja in doseganje pozitivnega finančnega rezultata.

Ob tem pa so prizadevanja in prispevek 1.150 članskega kolektiva dokajšnja, saj se ta že nekaj let na račun osebnih dohodkov in ostalih bonitet veliko odpoveduje, vendar je še vedno zaradi izgube v negotovosti za svoj osebni dohodek za opravljeno delo v tekočem mesecu.

Izguba in stanje v Mesni industriji se neugodno odraža tudi na gospodarskih gibanjih in razvoju občine kot celote.

Na osnovi ugotovitev in razprave ter stališč Izvršnega sveta Skupščine občine Murska Sobota so zbori občinske skupščine sprejeli naslednja stališča:

Zbori občinske skupščine podpirajo izdelani sanacijski program ABC Pomurka DO Mesna industrija.

Ker je osnovni vzrok izgube v dispariteti cen, je treba vprašanja disparitete cen in njeno pokrivanje rešiti ustrezno in enotno na območju države kot celote;

Nastalo izgubo v Mesni industriji v letu 1981 je treba reševati na enak način kot ostale izgube gospodarstva v SR Sloveniji;

Pristopiti je treba k reševanju obveznosti in izgub iz preteklih let. Za odplačilo sanacijskih kreditov je potrebno združiti nepovratna sredstva in na ta način izboljšati pogoje in položaj Mesne industrije;

DO Mesna industrija naj prouči optimalni obseg proizvodnje glede na doseganje dohodka in obstoječe proizvodne zmogljivosti ter temu prilagoditi svojo proizvodnjo;

Mesna industrija naj določi nosilce in roke za izvedbo posameznih nalog iz sanacijskega programa ter nakaže posledice v primeru neizvajanja nalog iz sanacijskega programa;

V DO Mesna industrija je treba konkretno razmejiti vzroke za nastajanje izgube na interne in externe ter za vsake od njih pripraviti predlog ukrepov za njihovo odpravo;

V DO Mesna industrija je treba delovati na pripravi investicije za izgradnjo predelovalnih obratov ob Klavnici, vendar pristopiti k njeni realizaciji po odpravi določenih odprtih problemov in izboljšanju finančnega položaja ter investicijske sposobnosti organizacije;

V širši družbeni skupnost je treba v naprej dogovoriti in ustvariti ustrezne pogoje za delovanje in poslovanje tudi na področju mesne industrije oz. agroživilskega kompleksa kot celote;

O stanju in položaju ABC Pomurka DO Mesna industrija je treba obvestiti Izvršni svet Skupščine SR Slovenije in zaprositi predsednika tov. Janeza Zemljariča za poseben razgovor v občini Murska Sobota na katerem bi se podrobneje ugotovil in analiziral položaj DO Mesna industrija ter dogovorili za reševanje nastalih težav.

Številka: 428-3/81-1

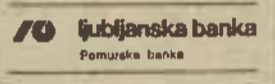
V Murski Soboti, dne 25. junija 1982

**Predsednik
Skupščine občine Murska Sobota
Martin HORVAT, l. r.**

Radijski in televizijski spored od 9. do 15. julija

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Ob koncu tedna, 17.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Prijetno soboto vam želimo, 16.45 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne, 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Spored slovenske narodnozabavne glasbe, 16.30 — Športna oddaja, 16.40 — Najbolj iskane plošče preteklega tedna, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 16.30 do 18.00 — DAN RADIA — oddaja v živo, 18.00 — Sotočje, 18.45 — Prijetni glasbeni utrinki, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Nekaj minut z ..... 16.30 — Koncert na domačem valu, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	RADIO MURSKA SOBOTA 15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.30 — S pesmijo po Jugoslaviji, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA 17.55 Poročila, 18.00 Domači ansambli: Ansambel Nika Zajca, 18.30 Obzornik, 18.45 Pot v prihodnost, Atomovo srce, izobraževalna serija, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Temraj... za jutri: Letni obracun, zadnji del dok. serije, 20.30 Propagandna oddaja, 20.35 Ne prezrite, 20.50 E. Tidyman: Tragedija v Gvajani, nadaljevanje in konec, 22.20 Spremljajmo — sodelujmo, 22.30 Nočni kino: Uganka padlega dekleta, ameriški film, 00.05 Poročila. Oddajniki II. TV mreže: 17.40 TV dnevnik v Madžarsceni, 18.00 TV dnevnik, 18.15 Prijateljsko srečanje — Tjentište, otroška oddaja, 19.00 TV dnevnik, 19.30 Cedrus, balet, 20.50 Poročila, 20.55 Vidiki, dokumentarna oddaja, 21.45 Nočni kino: Draga moja Iza, slovenski film (do 23.25)	TV LJUBLJANA 17.25 Poročila, 17.30 Pelemiški mladinski film, 18.50 Naš kraj: Sveče na Koroškem, 19.05 Zlata pitca: Racko in Lija: Racko vrhovodec, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Temraj... za jutri: Letni obracun, zadnji del dok. serije, 20.30 Propagandna oddaja, 20.35 Ne prezrite, 20.50 E. Tidyman: Tragedija v Gvajani, nadaljevanje in konec, 22.20 Spremljajmo — sodelujmo, 22.30 Nočni kino: Uganka padlega dekleta, ameriški film, 00.05 Poročila. Oddajniki II. TV mreže: 17.00 Tri čarovnične skrivnosti, gledališka predstava za otroke, 18.00 Človek in pol, humoristična serija, 19.00 Narodna glasba: Ljubljanski oktet, 19.30 Radenci '82: Plesni orkester RTV Zagreb, 20.00 Poezija: Djura Jakšič — 2. del, 20.35 Poročila, 20.40 Dokumentarna oddaja, 21.25 Športna sobota, 21.45 Dokumentarna oddaja (do 22.30)	TV LJUBLJANA DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon:21-232) TV LJUBLJANA 8.40 Poročila, 8.45 Živ zav. otroška matejca, 9.40 N. Companeez: Ženske z obale, francoska nadaljevanja, 11.10 Tv kažipot, 11.30 Narodna glasba: Fanfije z vseh vetrov, 12.00 Ljudje in zemlja, 13.00 Poročila (do 13.05), 14.40 Geronimo, ameriški film, 16.20 Poročila, 16.20 Zgodovina letalstva, dokumentarna serija TV Novi Sad, 16.55 Športna poročila, 17.10 J. S. Popović: Jara Meščanka, komedija TV Sarajevo, 18.35 Risanka, 18.50 SNP: Madrid — finale v odmoru Propagandna oddaja, CIK CAK tv in radio nocoj, 21.00 TV dnevnik, 21.20 Vreme, 21.22 Zrno do zrna, 21.26 Propagandna oddaja, 21.30 Čez neprekinjeno črto, nadaljevanja TV Beograd, 22.35 Športni pregled, 23.05 Poročila. Oddajniki II. TV mreže: 17.15 Test, 17.30 Glasbeno popoldne, 19.30 Velike razstave, kulturno dokumentarna oddaja, 20.00 Velikani jazz, 20.45 Poročila, 20.55 Bogastvo Rougonovih, francoska nadaljevanja, 21.50 Tito in Brioni: Otočje, muzej, park (do 22.35). Opomba: 12. 15. 13.15 Snemamo kmetijsko oddajo TV Zagreb	TV LJUBLJANA 16.40 Kmetijska oddaja TV Zagreb, 17.40 Poročila, 17.45 Pohod čez ledeno pustnjo, japonski poljudnoznanstveni film, 18.30 Obzornik, 18.45 Zdravo, mladi, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 D. Christoff: Neme priče, zahodnonemška drama, 21.15 Kulturne diagonale, 22.00 V znamenju. Oddajniki II. TV mreže: 17.45 Test, 18.00 TV dnevnik, 18.15 Luikarski pogo- lori, lutkovna serija, 18.30 Ljudske pripovedke, 18.45 Premor, 19.00 Športna od-	TV LJUBLJANA 17.55 Poročila, 18.00 Zgodbe o prsmukih, otroška serija, 18.10 J. Ipavec: Možiček, balet, 18.30 Obzornik, 18.45 Obramba in samozaščita, 19.15 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Aktualno, 20.40 Propagandna oddaja, 20.45 R. Rolland: Jean Christophe, I. del francoske nadaljevanke, 21.40 V znamenju. Oddajniki II. TV mreže: 18.00 Tv dnevnik, 18.15 Naš dan, otroška oddaja, 18.45 Glasbeni amaterji, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Narodna glasba, 20.45 Spomeniki revolucije, dokumentarna oddaja, 21.35 Poročila, 21.40 Koncert z dubrovniških poletnih prireditelj '82 (do 22.35) (Zg. 2)	TV LJUBLJANA 18.00 Poročila, 18.05 Gussarji kapitana Gancha, brazilska serija, 18.30 Obzornik, 18.45 Glasbeni amaterji: KUD Marušiči, 19.15 Risanka, 19.24 Tv in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Reportaža o mestu Tessere, 20.05 Tessere (Švica): Igre brez meja, 21.3 Jazz na ekranu: Skupina Airo Moreira, I. oddaja, 21.55 V znamenju. Oddajniki II. TV mreže: 18.00 Tv dnevnik, 18.15 Padla z neba, otroška serija, 18.45 Narodna glasba, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Školjka, norveška drama, 21.05 Poročila, 21.10 Poklic: amater, kulturna oddaja (do 21.55)	TV LJUBLJANA 17.35 Poročila, 17.45 Pednjep: Tako je v baletni šoli, 18.00 Pot okoli sveta z osmimi notami: Nevesta, 18.30 Obzornik, 18.45 Mladci za mlade: Tespisov voz, 19.15 Risanka, 19.24 Tv in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 19.57 Propagandna oddaja, 20.00 Film tedna: Demonsko seme, ameriški film, 21.30 Miniature: Obisk pri Marcu Chagallu, 21.50 V znamenju. Oddajniki II. TV mreže: 18.00 Tv dnevnik, 18.15 40 zelenih slonov, otroška oddaja, 18.40 Dašenka, risanka, 18.45 Muppet show, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Filmski večer: Srhljive zgodbe, japonska serija, 21.45 Dr. Jeryll in Mr. Hyde, ameriški film, (do 23.00).
TV ZAGREB Prvi program 17.30 Poročila, 17.30 TV koledar, 17.45 Arizo, 18.00 Migracije, 18.50 SP v nogometu, 20.50 Risanka, 21.00 Dnevnik, 21.30 Iskajoč brata (film), 23.05 Poročila	TV ZAGREB Prvi program 17.30 Poročila, 17.30 TV koledar, 17.45 Arizo, 18.00 Migracije, 18.50 SP v nogometu, 20.50 Risanka, 21.00 Dnevnik, 21.30 Iskajoč brata (film), 23.05 Poročila	TV ZAGREB Prvi program 17.30 Poročila, 17.30 TV koledar, 17.45 Arizo, 18.00 Migracije, 18.50 SP v nogometu, 20.50 Risanka, 21.00 Dnevnik, 21.30 Iskajoč brata (film), 23.05 Poročila	TV ZAGREB Prvi program 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Naš dan, 18.45 Amaterji, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Teme — notranjopolitična oddaja, 20.50 Nathalie (film), 22.30 Dnevnik	TV ZAGREB Prvi program 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Naš dan, 18.45 Amaterji, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Teme — notranjopolitična oddaja, 20.50 Nathalie (film), 22.30 Dnevnik	TV ZAGREB Prvi program 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Naš dan, 18.45 Amaterji, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Teme — notranjopolitična oddaja, 20.50 Nathalie (film), 22.30 Dnevnik	TV ZAGREB Prvi program 18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Naš dan, 18.45 Amaterji, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Teme — notranjopolitična oddaja, 20.50 Nathalie (film), 22.30 Dnevnik
TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutrarnja poročila, 8.05 Šolska TV, 12.00 Opolodanska redakcija, 14.00 Obala lopovov, 14.50 Gibanje je vse, 15.25 Nogometna kronika, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Wombeljevi (lutke), 16.30 Matt in Jenny, 16.55 Spanček Zaspancek, 17.00 Pan-optikum, 17.30 Družinski magacin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Derrick, 20.20 Nogometni studio, 20.30 Lee Plus 5, 21.35 Nočni studio Drugi program 17.00 Raziskovanje, 17.30 Brez nagobčnika, 18.30 Čas v sliki, 19.15 TV medicina, 20.20 Polnička v petek, 21.20 Lov na panterja (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutrarnja poročila, 8.05 Šolska TV, 10.55 Nočni studio, 12.00 Opolodanska redakcija, 14.15 Trojica Conadov (film), 16.00 Gradbišče, 16.30 Flipper, 16.55 Spanček Zaspancek, 17.00 Tedenski spored, 17.30 Gioacchino Rossini, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Okus po krznu (film), 20.55 Rože iz Izraela. Drugi program 14.35 Koncertna ura, 16.15 Dežela gora, 17.00 Tedenski spored, 17.30 Primer za advokata, 18.00 Za prijatelje filma, 18.30 Čas v sliki, 18.55 SP v nogometu, 21.05 Religija, 21.10 Mesto v strahu.	TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutrarnja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Topper gre na potovanje, (film), 10.45 A la Carte, 11.30 Dokumentarni film, 12.00 Opolodanska redakcija, 12.00 Ponovitev finalne tekme SP, 15.35 Od večera do jutra, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Dobro glej, 16.30 Nekoč je bil — človek, 16.55 Spanček Zaspancek, 17.00 Dogodivščine v divjini, 17.30 Družinski magacin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Šport v ponedeljek, 20.05 Kuz in Co, 21.50 Večerni šport Drugi program 17.00 Znanost danes, 17.30 Bonanza, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Linija Onedin, 20.05 Schilling, 20.50 10 pred 10, 21.20, Kot biseri v rožnem vencu (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutrarnja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Topper gre na potovanje, (film), 10.45 A la Carte, 11.30 Dokumentarni film, 12.00 Opolodanska redakcija, 12.00 Ponovitev finalne tekme SP, 15.35 Od večera do jutra, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Dobro glej, 16.30 Nekoč je bil — človek, 16.55 Spanček Zaspancek, 17.00 Dogodivščine v divjini, 17.30 Družinski magacin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Šport v ponedeljek, 20.05 Kuz in Co, 21.50 Večerni šport Drugi program 17.00 Znanost danes, 17.30 Bonanza, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Linija Onedin, 20.05 Schilling, 20.50 10 pred 10, 21.20, Kot biseri v rožnem vencu (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutrarnja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Topper gre na potovanje, (film), 10.45 A la Carte, 11.30 Dokumentarni film, 12.00 Opolodanska redakcija, 12.00 Ponovitev finalne tekme SP, 15.35 Od večera do jutra, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Dobro glej, 16.30 Nekoč je bil — človek, 16.55 Spanček Zaspancek, 17.00 Dogodivščine v divjini, 17.30 Družinski magacin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Šport v ponedeljek, 20.05 Kuz in Co, 21.50 Večerni šport Drugi program 17.00 Znanost danes, 17.30 Bonanza, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Linija Onedin, 20.05 Schilling, 20.50 10 pred 10, 21.20, Kot biseri v rožnem vencu (film).	TV AVSTRIJA Prvi program 8.00 Jutrarnja poročila, 8.05 Šolska TV, 9.30 Topper gre na potovanje, (film), 10.45 A la Carte, 11.30 Dokumentarni film, 12.00 Opolodanska redakcija, 12.00 Ponovitev finalne tekme SP, 15.35 Od večera do jutra, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Dobro glej, 16.30 Nekoč je bil — človek, 16.55 Spanček Zaspancek, 17.00 Dogodivščine v divjini, 17.30 Družinski magacin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Šport v ponedeljek, 20.05 Kuz in Co, 21.50 Večerni šport Drugi program 17.00 Znanost danes, 17.30 Bonanza, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Linija Onedin, 20.05 Schilling, 20.50 10 pred 10, 21.20, Kot biseri v rožnem vencu (film).	
TV MADŽARSKA 15.10 Isak Babel: Začetek, TV film, 16.20 Navzkrižno vprašanje ugankarska igra, 16.50 Žetev '82, reportaža o začetku žetve, 17.00 Okno, reportaže, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Delta, znanstveni magacin, 19.25 Muhasti letni časi, zabavni magacin, 20.35 Zgodovina plošbe, nadaljevanja, 21.20 TV dnevnik, 21.30 Operne arije.	TV MADŽARSKA 7.05 Naš ekran, 7.25 Za otroke, 8.40 Kriminalka, 10.25 Kviz, 10.55 TV galerija, 14.25 Za otroke, 15.00 Nadaljevanja, 16.00 Mafilm-magazin, 16.15 Literarno potepanje, 16.55 Pokrajine, mesta, ljudje, 17.45 Zabavna glasba, 18.50 SP v nogometu, prenos iz Alicante, 20.45 Le ti in jaz, ameriški film, 22.20 TV dnevnik. TV LJUBLJANA SOBOTA OB 20.00 TEMNEJŠE OD JANTARJA je kriminalka, v kateri je osrednji junak Travis McGee, ki se ukvarja z nenavadnim poslom. Ljudem vrača njihovo imetje, ki si ga na sodišču niso uspeli izboriti in seveda proti plačilo. Nekoga dne pa je McGee pri ribarjenju pričel nenavadnemu dogodku: dva neznanca vržeta v vodo zvezano dekle. McGeeju jo uspe rešiti, vendar se mu noče zaupati. Kasneje neznanca uspe svojo žrtev eliminirati, McGee pa se odloči, da bo primer razčistil. Ugotovi sicer da naloga ni tako lahka, kot izgleda, toda McGee pozna prave zvijače...	TV MADŽARSKA 7.05 Za cicibane, 8.05 Vitez iz vesolja, romunski film, 9.30 Bach v Arnstadt, 14.20 Graščina brez imena, 15.45 Pesem doni, 16.15 Priporočamo naše sporede, 17.00 Opica Zou, 18.00 Teden, aktualne reportaže, 18.45 Poročila, 18.50 Svetovno prvenstvo v nogometu, prenos finalne tekme iz Madrida, 21.00 Poročila, športne vesti.	TV MADŽARSKA 10.00 Tiskovna ura, 14.00 Nogometna kronika, 14.25 Topper gre na potovanje (film), 15.45 Listamo po slikanici, 16.05 Ježeva obleka, 16.15 Nils Holgersson, 16.40 Helmi, 16.45 Klub seniorjev, 17.30 Narodna glasba Avstrije, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 18.50 SP v nogometu — finale, 20.45 Šport, 21.00 Poročila Drugi program 16.00 Jajce ni podobno jajcu, 16.45 Simon in Garfunkel, 17.30 Okay, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Vrata, ki povezujejo, 21.00 Brez žoge, brez mreže (film), 22.30 Šport	TV MADŽARSKA 14.45 Najstniška ljubezen, sovjetski film, 16.00 Življenje letom, za upokojence, 16.40 Vivien Reed, glasbeni film, 17.20 Panonska kronika, spored Studia Pecs, 17.50 Žetev '82, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Ulice San Francisca, serijska kriminalka, 19.50 Studio '82, 20.50 Tveganje: svetovnogospodarski magacin, 21.20 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 8.05 Za otroke, 9.25 Učimo se švedsko, film, 10.05 Srečanje čarovnikov, 15.40 Začetek, nadaljevanja, 16.30 Zabavna glasba, 17.00 Nerva kirurgija, spored Studia Pecs, 17.25 Sodobna visoka šola, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Modra luč, kriminalistične reportaže, 20.10 Umetnina tedna, 21.15 Uboji Avrosimov, TV film, 21.25 TV dnevnik.	TV MADŽARSKA 15.40 Začetek, nadaljevanja, 16.20 TV borza, 16.30 Šola za badminton, 16.45 Otroci v hiši, nadaljevanja, 17.25 TeleSport, 17.50 Žetev '82, reportaža, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Pravni primeri, 20.10 Glasba, glasba, glasba..., magacin, 21.10 Madžari v Belgiji, dokumentarni film, 21.45 TV dnevnik, — ABBA na II. progr. ob 19.25

Prvi program
18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Naš dan, 18.45 Amaterji, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Teme — notranjopolitična oddaja, 20.50 Nathalie (film), 22.30 Dnevnik

VAŠ TEDNIK VESTNIK

Opoldanska redakcija, 14.00 Obala lopovov, 14.50 Popotnikova Avstrija, 16.35 Popeye, 16.00 Eci, peci, peci, 16.25 Tudi hec mora biti, 16.55 Spanček Zaspancek, 17.00 Nečak iz Amerike, 17.30 Družinski magacin, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Šport v ponedeljek, 20.05 Kuz in Co, 21.50 Večerni šport
Drugi program
17.00 Znanost danes, 17.30 Bonanza, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Linija Onedin, 20.05 Schilling, 20.50 10 pred 10, 21.20, Kot biseri v rožnem vencu (film).

TV MADŽARSKA

Prvi program
10.00 Tiskovna ura, 14.00 Nogometna kronika, 14.25 Topper gre na potovanje (film), 15.45 Listamo po slikanici, 16.05 Ježeva obleka, 16.15 Nils Holgersson, 16.40 Helmi, 16.45 Klub seniorjev, 17.30 Narodna glasba Avstrije, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Čas v sliki, 18.50 SP v nogometu — finale, 20.45 Šport, 21.00 Poročila
Drugi program
16.00 Jajce ni podobno jajcu, 16.45 Simon in Garfunkel, 17.30 Okay, 18.30 Čas v sliki, 19.15 Vrata, ki povezujejo, 21.00 Brez žoge, brez mreže (film), 22.30 Šport

TV MADŽARSKA

7.05 Za cicibane, 8.05 Vitez iz vesolja, romunski film, 9.30 Bach v Arnstadt, 14.20 Graščina brez imena, 15.45 Pesem doni, 16.15 Priporočamo naše sporede, 17.00 Opica Zou, 18.00 Teden, aktualne reportaže, 18.45 Poročila, 18.50 Svetovno prvenstvo v nogometu, prenos finalne tekme iz Madrida, 21.00 Poročila, športne vesti.

TV MADŽARSKA

14.45 Najstniška ljubezen, sovjetski film, 16.00 Življenje letom, za upokojence, 16.40 Vivien Reed, glasbeni film, 17.20 Panonska kronika, spored Studia Pecs, 17.50 Žetev '82, 18.30 TV dnevnik, 19.00 Ulice San Francisca, serijska kriminalka, 19.50 Studio '82, 20.50 Tveganje: svetovnogospodarski magacin, 21.20 TV dnevnik.

Dopisujte v VESTNIK

Prvi program
18.00 Poročila, 18.05 TV koledar, 18.15 Naš dan, 18.45 Amaterji, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Teme — notranjopolitična oddaja, 20.50 Nathalie (film), 22.30 Dnevnik

prodam

LADO 1200, letnik 1979, prevoženih 33.000 km in motorno kolo BMW 500, letnik 1960, dobro ohranjeno, v voznem stanju, prodam. Telefon 78-611. M-2384

SKODO 100, letnik 1974, po ugodni ceni prodam. Varga, Dobrovnik 94, M-2332

AUSTIN 1300, tudi po delih, prodam. Naslov v upravi lista. M-2379

TRAKTOR STEYR, 90 KS, prodam, Naslov v upravi lista. M-2380

REZERVNE DELE ZA AMI 8 (tudi nove), prodam. Milan Jerič, Bratonci 77, p. Beltinci. M-2381

TELEVIZOR črno-beli in renault 8, tudi po delih, prodam. Jože Žiga, Mikloša Kuzmiča 7, Murska Sobota. M-2382

MLATILNIČO HOFHER, v dobrem stanju, po ugodni ceni prodam. Štefan Cigan, Črenšovci 37/A. M-2383

PONY EKSPRES ROG, star osem mesecev, prodam. Prešernova 24, Murska Sobota, telefon 22-026. M-2385

TELEVIZOR črno-beli prodam. Prosenjakovi 100. M-2388

KOMBINIRANO SAMONAKLADALCO (za seno in za gnoj), 25 kub. m., prodam. Štefan Šparaš, Radovci 58. M-2393

SEME ITALIJANSKE DETELJE („Julike“), prodam. Borejci 12, p. Tišina. M-2394

TELEVIZOR UGODNO PRODAM. Kofalt, Podgorje 18. M-2395

TELEVIZOR GRAND AVTOMATICO, črno-beli, prodam. Bratonci 171/B. M-2396

KOSO ZA TRAKTOR FERGUSON PRODAM. Felkar, Sebeborci 86. M-2397

MOTORNO KOLO CZ 350 SPORT, letnik 1979 in motor za zastavo 750, menjalnik in druge dele prodam. Franc Martinčič, Ziberci 49, p. Apače. M-2398

SEDEŽNO GARNITURO ZA UNEVNO SOBO PRODAM. Ritup, Neseje ljudske pravice 33. M. Sobota. M-2399

SKODO 120 LS, dobro ohranjeno, prodam. Vlado Jerič, Ravenska 61, Beltinci. M-2400

OPEL KADETT KARAVAN, dobro ohranjen, prodam. Martin Felešar, Melinci 12. p. Beltinci. M-2401

LIPOV LES PRODAM. Rakičan 84. M-2402

MOTOR 2 MENJALNIKOM ZA WARTBURG PRODAM. Rakičan 63. M-2403

VEČJO STAREJŠO HIŠO NA GORIČKEM, v dobrem stanju, z nekaj zemljo okrog hiše, blizu avtobusne postaje, primerno za prizemitev s počitniško hišico, po ugodni ceni prodam. Naslov v upravi lista. M-2404

KRAVI (visoko brejo, ena s telom) in novejši traktor ferguson, 35 KS, prodam. Franc Kolman, Kremberk 53, p. Zgornja Ščavnica. M-2405

PARCELO, primerno za vikend, prodam. Janez Fras, Stavešinski vrh 22, p. Spodnji Ivanjci. M-2407

MALE PUJSKE PRODAM. Strukovci 25. M-2408

LADO 1300 S, letnik 1977, prevoženih 35.000 km, bele barve, prodam. Informacije: Partizanska 136, Lendava. M-2422

VW 1303 S, odlično ohranjen, prodam. Informacije po telefonu 069-81-098. In-214

MALE PUJSKE PRODAM. Puconci 78. M-2410

MALE PUJSKE PRODAM. Tišina 41. M-2411

GLOBOK ČUKOSKI VOZIČEK, skoraj nov, prodam. Naselje 14, divizije 19, Murska Sobota. M-2406

ZASTAVO 101 KONFORT, staro leto dni in JAWO AVTOMATIK BABELTA ter športno kolo s 5 prestavi prodam. Marian Broder, Gradišče 48/A p. Tišina. M-2409

SLAMO V BALAH z njive prodam. Kuhar, Nemčevci 25. M-2418

HISO z nekaj zemljo v D. Slavečih 52 prodam. Informacije dobite po telefonu (062) 39-934 ali pri Sabu, Iztokova 16, Maribor. Ogled 11. julija od 9. do 18. ure. M-2419

NJIVE in travnik (vsakega 40 arov), v Lemerju, primerno za gradnjo, prodam. Naslov v upravi lista. M-2416

ELEKTRICNI ŠTEDILNIK in okna z roletami, rabljena, v dobrem stanju prodam. Jože Gomboc, Daneta Šumenjaka 8, M. Sobota. M-2331

BREJO KRAVO PRODAMO. Predanovi št. 11. M-2412

KOMBAJN ZMAJ 810, pripravljen za žetev, ugodno prodam. Informacije Veščica 54, p. M. Sobota. M-2413

HISO V MURSKI SOBOTI PRODAM. Naslov v upravi lista. M-2414

PARCELO ZA VIKEND z nekaj vinograda in sadovnjaka na Vanečih, prodam. Informacije 11. julija v Puconcih 29. M-2415

MLADO KRAVO PRODAM. Melinci 10, p. Beltinci. M-2421

PONY EKSPRES (PUCH) PRODAM. Naslov v upravi lista. M-2440

JADRALNO DESKO, nerabljeno, prodam. Borejci 39, p. Tišina. M-2441

MALE PUJSKE (od 15—20 kg), prodam. Krajna 36, p. Tišina. M-2443

POHIŠTVO MARLES ZA KUHINJO PRODAM. Mladinska 48. M-2444

FORD KONZUL PO UGODNI CENI PRODAM. Kidričeva 27, Murska Sobota. M-2445

TRI BREJE KRAVE, kontrola A, dve breji telici, rabljeni droblec in 1500 kom. strešne opeke biber, rabljene, prodam. Martjanci 29. M-2446

MOTORNO KOLO ZA MOTOCROS RM 125-82, prodam. Marjan Hajdinjak, Spodnja Ščavnica 16, Gornja Radgona. M-2447

LEPO OTAVO ZA KOŠNJO in seme rdeče detelje inkarnatke prodam. Brezovci 40. M-2451

VIKEND v k. o. Dragotinci, na lepi legi, ugodno prodam. Antonija Barl, Šentpeterska ulica 22, 62000 Maribor. M-OP

TOVORNI AVTO DEUTZ, dva pogona, z reduktorjem, registrirano do oktobra, prodam. Kamovci 5, p. Dobrovnik. Le-205

VOLKSWAGEN 1300, starejši letnik, prodam. Ipša, Ustanovnega kongresa 6, Murska Sobota, telefon 22-887. M-2423

AUDI 100 L, letnik 1975, zelo dobro ohranjen, prodam. Naslov v upravi lista ali telefon 22-887. M-2424

MALE PUJSKE PRODAM. Vanča vas 20. M-2430

OPEL REKORD, letnik 1972, dobro ohranjen, ugodno prodam. Veščica 50, p. Murska Sobota. M-2431

SLAMO RŽI v balah z njive prodam ali zamenjam za hlevski gnoj. Gostilna Bezec, Vanča. M-2432

ZASTAVO 850 KL KOMBI, star dve leti, prodam. Milosavljevič, Selo. M-2435

MALE PSIČKE PRODAM. Brezovci 23, p. Puconci. M-2428

FORD COMBI UGODNO PRODAM. Veščica 24, Murska Sobota, telefon 21-749. M-2429

STISKALNICO ZA GROZDJE, v uporabnem stanju, prodam. Velika Polana 130. M-2436

FORD TAUNUS 15 M, letnik 1967, v voznem stanju, tudi po delih, prodam. Cena 7.000 din. Miklošičeva 29, Murska Sobota. M-2431

MOTOKULTIVATOR GOLDO- NI (freza) PRODAM. Emil Škerlak, Čermelavci nova hiša. M-2438

POHIŠTVO SPALNICE, (oreh) zaradi selitve, prodam. Ogled v soboto. Kolarič, Tomšičevo naselje — Moše Pijade 12, M. Sobota. M-2439

ZASTAVO 750, letnik 1976, prodam. Zorana Velnarja 41, Murska Sobota. M-2454

KOMBAJN ZMAJ 780 PRODAM. Naslov v upravi lista. M-2455

OPEL KADET 1200 S, letnik 1974, prodam. Franc Rauter, Jana Baukarta 5, Ljutomer, telefon (069) 81-776. In-219

KRAVO, staro pet let, brejo osem mesecev, prodam. Lah, Libanja 2, p. Ivanjkovci. In-217

VW 1300 — po delih in pevsko ozvočenje, 200 W, prodam. Marko Husar, Ključarovi 8/A, p. Križevci pri Ljutomeru. In-218

ZASTAVO 101, letnik 1974, prodam. Franc Rajnar, Gradišče 54, p. Tišina. M-2456

MLADIČKA, NEMŠKEGA OVČARJA, starega dva meseca, z rodovnikom, prodam. Mihael Jašinski, Črnci 32, p. Apače — pri Mirku Kočarju. M-2457

KRAVO, brejo sedem mesecev, prodam. Bakovci, Panonska 30. M-2458

GOBELINE PRODAM in sprejem v izdelavo. Lepoša, Petrovci 1. M-2459

POHIŠTVO SPALNICE PRODAM. Rakičan 113. M-FH

SOBO, po možnosti s souporabo kopalnice, v Murški Soboti, iščeta fant in dekle. Naslov v upravi lista. M-2449

ENOSOBNO STANOVANJE v Radencih ali Gornji Radgoni išče mlada 3-članska družina. Možnost predplačila. Naslov v upravi lista. M-2442

ZENSKO SREDNIH LET ali UPOKOJENKO SPREJMEM NA STANOVANJE (možnost stalnega bivanja) v M. Soboti. Naslov v upravi lista. M-2448

Rogašovci 50 in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Marija Marič, Rogašovci 51. M-2377

NA NOVO ODPRTA GOSTILNA PRI „TONČKU IN MARTI“ ZADRAVEC V BREZOVCIH SE ZA OBISK TOPLO PRIPOROČA. Postregli vam bodo z domačimi — prekmurskimi jedmi in pristno kapljico. Vabljeni! M-2386

OBVESTILO! Cenjene stranke obveščamo, da smo odprli cvetličarno v Lendavi. Kranjčeva ulica 61 (pri mesnici). Po delovnem času smo strankam na voljo v Banuti. Irena Cug, Banuta 10. Le-208

ZEMLJO V OKOLICI MURSKE SOBOTE VZAMEM V NAJEM. Naslov v upravi lista. M-2387

OPREMLJENO KMEČKO HIŠO V OREHOVCIH pri Radencih oddam v najem za nedoločen čas starejšim zakoncem. Informacije pri Mariji Dreflak, Panonska cesta 23, Radenci. M-2346

GRADBENO EKIPO ZA GRADNJO HIŠE DO 3. FAZE IŠČEM. Viktor Konjedič, Šiškovo naselje 11, 64000 Kranj, telefon 21-985. M-2417

DVOSOBNO STANOVANJE v MURSKI SOBOTI zamenjam za enako v Ljubljani ali okolici. Franc Kardoš, Štefana Kovača 29. M-2420

POLAGAM VSE VRSTE KERAMIČNIH PLOŠČIC IN OPRAVLJAM TUDI DRUGA ZIDARSKA DELA. Karel Dundek, Cankarjeva 87, M. Sobota. M-2452

razno

PREKLIC! Preključim neresnične besede, ki sem jih izrekla o Antonu Mariču,

ZAHVALA
V četrtek, 24. junija 1982 nas je v 59. letu starosti, po težki bolezni, zapustil naš dobi mož, oče in sorodnik

Jožef Ostrc

iz Bučevčevca 45

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem, ki ste v najtežjih trenutkih pomagali, pokojnika v tako velikem številu spremljati na njegovi zadnji poti, mu podarili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Posebna zahvala duhovnikom za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku in predstavnikom DO Radenska, SVILA Bučevčevci in PM Lendava.

Bučevčevci, 26. junij 1982

Žalujoči: žena Marija, otroci Mira, Milan in Boris z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA
Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 43. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat in dedek

Franc Tratnjek

iz Bakovca 56

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, botrini, znancem, prijateljem ter vsem vaščanom, ki so darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje, dragega pokojnika pa v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo zdravstvenim delavcem kirurškega oddelka soboške bolnišnice, še posebno Alojzu in Majdi za lajšanje bolečin na domu, g. župniku za pogrebni obred, predstavniku KS za poslovilne besede in pevcem za odpete žalostinke. Posebna zahvala kolektivom VGP in njihovemu predstavniku Francu Krapcu za poslovilne besede. Panonija, Blisk, Mura, OŠ Bakovci, MA in NK Bakovci za podarjene vence. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: žena Vika, sin Franc, hčerka Anica, hčerka Marija z družino, brata Štefan in Jože ter sestre Marija, Vika in Vera z družinami

*Ne boš več v zvezdnatih nočeh bedela,
ne boš več sanjala in ne boš več pela,
ne boš nemirno čakala več pomladi,
kdaj jablune razcvetejo in rož nasadi.*
(Pregelj)

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 10. letu starosti zapustila naša predraga hčerkica, sestra in vnukinja

Nataša Lehko

iz Lutverca 22
pri Apačah

Ob tej boleči izgubi se najiskrenejše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, našo Natašo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje. Iskrena hvala celotnemu kolektivu OŠ Karel Destovnik-Kajuh Apače, posebno tov. Rovšnikovi in učencem 3. razreda, dr. Ostanu in medicinskim sestram za vso nudeno pomoč. Prisrčna zahvala duhovniku za opravljeni pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, pevskemu zboru OŠ, godbi na pihala, govornikom: predstavniku KS in tov. ravnatelju za poslovilne besede ob odprtem grobu in GD Lutverci. Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Lutverci, 23. 6. 1982

Žalujoči: mamica, očka, bratec Ivo, stari starši in ostalo sorodstvo

*Ni več tvojega smehljaja,
pozdrava ne, ne toplega pogleda...*

V SPOMIN

6. julija je minilo leto dni, polno žalosti, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, tast, stari oče in brat

Karel Vratarič

kmetovalec
iz Polane

Nikoli te ne bomo pozabili. Spomin na tebe še živi in bo živel, dokler bomo živeli mi. Hvala vsem, ki se ga še spominjate in prižigate sveče na njegovem grobu.

Žalujoči: VSI TVOJI

ZAHVALA

Vsem, ki ste pospremili na zadnji poti našega dragega očeta in dedka

Antona Žnidariča

iz Grab pri Ljutomeru

mu darovali cvetje in nam izrekli sožalje, se toplo zahvaljujemo. Zahvaljujemo se zdravstvenim delavcem bolnice in bližnjim sosedom, ki so mu bili v pomoč zadnje dni življenja, prav tako cerkvenim predstavnikom, govornikom, pevskemu zboru iz Križevca in godbi na pihala iz Ljutomera, ki so ga pospremili na zadnji poti.

OTROCI: Joško, Tone, Stanko, Anica, Greta in Lojzka z družinami

VESTNIK

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1 — Ureja uredniški odbor:

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Ludvik Kovač (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominik, Jože Graj, Milan Jerič, Janez Kurbus, Dušan Loparnik, Feri Maučec (sport), Vlado Paveo, Štefan Sobčan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Zunc, Gbentér Endre (tehnični urednik), Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefon: novinarji 21 232, 21 064 in 21 383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383; dopisništvo Gornja Radgona tel. 74 597, dopisništvo Lendava tel. 75 085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81 317 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Celoletna naročnina 375,00 din, polletna 189,00 din, letna naročnina za inozemstvo 875,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 500,00 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900—603—30005 — Devrni račun pri Jugobanki Ljubljana 00100—620—000112—25730—30—4—01176 — Cena posamezne številke 10,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oprošten plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Zbranim mladincem — prostovoljcem je spregovoril komandant Občinskega štaba TO v MS Janez Bohar.

V VIDONCIH NA GORIČEM SO SE SLOVESNO ZAOLJUBILI MLADINCI PROSTVOLJCI PRIPADNIKI TERITORIALNIH ENOT.

Vsi smo Titova armada

Prišli so vsi. Sključena starka, pionirji, brigadirji z MDA Goričko 82, družbenopolitični delavci in številni mladinci. Vsi, da bi prisostvovali slovesni zaobljubi mladih prostovoljcev, pripadnikov TO, ki so bili že sedem dni na usposabljanju v taboru v Vidoncih.

Za KS Grad, kjer se je proslava — povežali so jo s praznikom dneva borca — odvijala, je bilo to posebno doživetje.

V lepem, prazničnem popoldnevu je bilo veselje pogledati mlado vojsko, ki je v zboru z zanosnim glasom obljubljala, da bo branila vse pridobitve NOV, naš samoupravni socialistični sistem, našo svobodo, našo lepo domovino...

Borcem, ki so prav tako prišli na slovesnost, se je spomin vrnil nazaj v leta boja, ko so še sami bili mladi, ko so se sami tako zaklinjali in... uspeli! Pod Titovo zastavo ni bilo težko.

In čeprav je danes mnogo lažje obleči uniformo, se v mirnem času le pripravljatina nevarnost, ki lahko pride že jutri, pa so mladi prostovoljci svojo obveznost in pridobljeno znanje vendarle vzeli zelo resno.

Da bodo nadaljevali pot, ki so jo začrtali nekdanji borci — partizani, KPJ in tovariš Tito, so obljubljali.

Slavnostni govornik je bil komandant občinskega štaba TO v Murski Soboti Janez Bohar, ki je dejal, da so mladi na usposabljanju pridobili določeno mero znanja, toda še ga bodo morali dopolnjevati. Mladim prostovoljcem, pripadnikom teritorialnih enot, je izrekel čestitke v upanju, da bodo pridobljeno znanje ohranili, v imenu vseh pa je izrazil iskreno željo, da ga ne bi bilo potrebno nikoli uporabiti.

Tekst in foto: Janez Kurbus

Gradijo črpalko

ČRNCI — Tukaj so pričeli z gradnjo nove bencinske črpalke za potrebe strojnega parka KK Gornja Radgona TOZD Kmetijstvo Črnci. Tako bodo že letos, saj bo črpalka pričela obratovati v najkrajšem času, lahko delavci tega tozda napolnili rezervoarje z nafto takorekoč doma. Vendar pa bi bilo vredno že danes premisliti in se nekako prek TZO v Apaški dolini dogovoriti z investitorjem, da bi jo lahko uporabljali tudi kmetovalci, saj so Črnci precej bliže kot občinsko središče.

vp

OB DRUGEM KRAJEVNEM PRAZNIKU BAKOVCI

Nov čebelarski dom

Po številnih športnih in drugih prireditvah, ki so se vrstile ves teden, je bila v nedeljo v Bakovcih sklepna slovesnost ob drugem krajevnem prazniku, ki so jo povežali s praznovanjem 4. julija — dneva borca, 30-letnico uspešnega delovanja čebelarskega društva in otvoritvijo novega čebelarskega doma.

Slovesnost je bila v prijetnem gozdičku ob športno-rekreacijskem centru, škoda le, da je slabo vreme zagodlo prizadevnim Bakovčanom, sicer bi obisk bil mnogo večji. Slavnostni govornik Alojz Smodiš, predsednik sveta krajevne skupnosti Bakovci, je v svojem nagovoru nanizal številne uspehe, ki so jih dosegli v krajevni skupnosti v zadnjem letu. Posebej je izpostavil zelo aktivno društveno dejavnost, rezultat katere je nedavno prejeta plaketa Zveze za telesno kul-

turo Jugoslavije na Brionih za množičen razvoj športne rekreacije in pa novi čebelarski dom, ki so ga tokrat odprli. O delovanju čebelarske-

gradnji novega čebelarskega doma je govoril Štefan Antolin in med drugim povedal, da je bil dom zgrajen v rekordnem času, v enem letu,

janov. Brezplačno so prispevali tudi ves les, ki je bil potreben pri gradnji doma. Njihova prizadevanja pa so vsestransko podprli družbenopolitični dejavniki v krajevni skupnosti, sklad za pospeševanje kmetijstva v občini Murska Sobota, Kmetijska zadruga Panonka Murska Sobota in Medex iz Ljubljane, ki je bil tudi pokrovitelj prireditve. Novi čebelarski dom v Bakovcih, ki je predvsem rezultat lastnega dela, je vreden okrog 800.000 dinarjev in je prav gotovo velika pridobitev za nadaljnji razvoj čebelarstva v Bakovcih in okolici. Na sklepnih prireditvi ob drugem prazniku krajevne skupnosti Bakovci so zaslužnim krajanom podelili priznanja, v kulturnem programu pa so sodelovali učenci domače osnovne šole in godba na pihala.

Feri Maučec

ga društva in praznovanju 30-letnice uspešnega dela ter in to s prostovoljnimi delom članov društva in ostalih kra-

Dela pri regulaciji potoka Ledava, ki jih izvaja Vodno gospodarstvo Drava—Mura, so bila že več kot potrebna. Posnetek je narejen ob cesti Gančani—Bogojina.

Foto: F. M.

LENDAVA

Beli rudarji so praznovali

Naftne delavce že od nekdaj imenujejo bele rudarje, svoj praznik pa so si izbrali v spomin na Labinske rudarje, ki so zahtevali boljše pogoje dela že leta 1921. Na svečani seji organov samoupravljanja so podelili priznanja za dolgoletno delo v delovni organizaciji ter nekaj državnih odkrovanj, pripravili pa so tudi krajši kulturni program. Zanimiva je bila razstava delavcev in delavk tega delovnega kolektiva, ki so v klubu mladih razstavili svoja ročna dela, lastne zbirke značk, fotografije in goblene. Razstavi se je pridružil tudi Janez Bošnjak s svojimi intarzijami v lesu ter cvetličarka Irena Cug, ki je pripravila nekaj cvetnih aranžmajev. Lendavski naftaši so pripravili tudi športna tekmovanja in kot vsako leto tudi družabno srečanje vseh članov delovnega kolektiva in upokoјencev.

Jani D.

MURSKA SOBOTA

Praznik šoferjev in avtomehanikov

V počastitev 30-letnice delovanja, 4. julija — dneva borca in 13. julija — dneva šoferjev in avtomehanikov je bila preteklo nedeljo osrednja pomurska proslava v Murski Soboti.

Po povorki po soboških ulicah, v kateri so sodelovali uniformirani šoferji in avtomehaniki iz vseh štirih pomurskih občin ter številna motorna vozila, je bila slovesnost na Trgu zmage. Slavnostni govornik je bil direktor DO Certus Maribor — TOZD Avtobusni promet Murska Sobota Martin Puhar. V svojem nagovoru je poudaril pomen praznovanja, hkrati pa spomnil na dogodke 13. julija 1943 v Žužembergu, ko so se motorizirane partizanske enote spopadle z belogardisti.

Na slavnosti so zaslužnim članom podelili priznanja in izvedli kulturni program, v katerem sta sodelovali folklorna skupina iz Beltincev in soboška godba na pihala.

F. M.

OBETI ZA TURIZEM — Z dokončno ureditvijo gramoznice pri Krogu (na sliki), kjer opravljajo obsežna dela delavci TOZD Gradbeništvo podjetja Sobota, obetajo res lepe možnosti za razvoj turizma v tem predelu murskosoboške obline. Pa ne le za ribolov, ampak tudi za ostale vodne športe in rekreacijo. Tekst foto: M. Jerše.

Foto: A. ABRAHAM

AMD gorenjevarstrov
lendava

VAS VABI 18. JULIJA ob 13. uri
v Petišovce pri Lendavi na:

Super tombolo

DOBITKI:

- 10 avtomobilov
- 5 traktorjev

PRVI DOBITEK OPEL COMODORE!